

TITULNÍ LIST

JUDR. MIROSLAV ANTL ATD

Miroslav Antl
Váš hlas pro spravedlnost, bezpečnost a pořádek

Odpovědný redaktor: Roman Wimmer
Grafická úprava: Milan Sládek
Foto: Martin Mráz
Jazyková úprava: Martina Košanová
1.vyd., brož.
Počet stran: 192
Cena: neprodejné

Vydal autor vlastním nákladem v roce 2008.
Vydavatel:
Hradec Králové,
Tisk:

© Miroslav Antl
ISBN
www.miroslavantl.cz

OBSAH

Úvodní slovo	5
Kriminální případy z regionu	7
Právní poradna	61
Miroslav Antl pod drobnohledem	91
Můj životopis	92
Co o mně řekli	94
Rychlý dotazník	100
Otázky na tělo	106
Proč kandiduji	123
Autonehoda, aneb Udělal jsem chybu	129
Mám rád náš region	139
Průvodce krajem	140
Vím, co nás trápí	169
Peníze pro náš region z EU	180
Názory a postoje	189

ÚVODNÍ SLOVO

Vážení čtenáři – i voliči,
tato publikace je tvořena třemi hlavními částmi.

První část publikace je tvořena „KRIMI-příběhy“. Budou pro vás o to zajímavější, protože tyto kriminální případy se odehrávaly za vašimi humny, nedaleko vašich obydlí, v našem regionu. Tyto případy psal sám život – nejsou „z pera spisovatele“. Jedná se o skutečné případy z našeho regionu, na jejichž objasňování jsem se jako státní zástupce podílel, a s jejichž pachateli jsem došel až k soudu, respektive až k branám kriminálů.

V druhé části publikace jsme pro vás připravili právní poradnu. Tato poradna vznikla z vašich konkrétních dotazů. A to vnímám jako nejcennější pro čtenáře. Jsou to otázky, které popisují skutečné problémy mnohých z vás. Mé odpovědi si nedělají ambice na kvalifikovaný právní rozbor situace. Nejsou formulovány (jen) právním jazykem. Jsou napsány tak, aby jim (pokud možno) snadno porozuměl každý čtenář. Věřím, že vám poradna pomůže.

Ve třetí části publikace se můžete seznámit s mými postoji a názory. Zmiňuji se i o nepříjemných věcech, protože vás chci požádat o vaši důvěru v senátních volbách.

Vydal jsem tuto knihu, aby sloužila i jako doklad mých slibů k vám, voličům, a pokud získám Vaši důvěru, můžete pak v dalších letech sledovat i kontrolovat, že jsem se svým slibům nezpronevřil... .

Rád bych vám tuto knihu předal osobně, potkal se s vámi „tváří v tvář“, popř. vám poradil a dle svých schopností i možností pomohl...

KRIMINÁLNÍ PŘÍPADY Z REGIONU

**ESKÝ CATTANI
MIROSLAV ANTL
ROZHOVOR (18)**

netradiční podob Cattani

**Miroslav Antl
Bojují**

římě na tělo

časný vý-
nity?
že imunita
hovat jenom
poslanecké-
ou to

**Kolumbijská
cesta je zničena**

**Největší drogový případ
půjde před soud**

ku 158 blokovali
ask pozorovatele

6 Cechy/Morava

sné problémy
právního
dkem špat-

**Soudcům chybí větší rozpětí postihů pro organizátory drogových deliktů
Antl chce rozšířit trestní sazby**

HRADEC KRÁLOVÉ - Stále závažnější trestné činy, na kterých se podílí organizovaní zločinci, řeší naše soudy. Státní zástupci i soudci v těchto případech narážejí na nepřijemnou bariéru trestního zákona, kterou je rozpětí trestních sazeb. Jedním z největších zastánců zvýšení rozpětí sazeb u nejzávažnějších deliktů je státní zástupce JUDr. Miroslav Antl.

činnost Čechy, který dodával heroin do Švýcarska. V tomto případě se však jednalo jen asi o dvě kilo drogy," řekl Blesku Miroslav Antl.

Podle něho je možné, že kolumbijská vláda vydá do Čech i organizátora pašování kokainu Čecha Urbana. Poslední trestní sazby, která ho maximálně 15 let vězení, tedy jen o málo víc, než dostal Kolumbijsce, který za pár tisíc dolarů dělal jen dozrání

Pro Urbana bych viděl ráj vyjimečný trest, někde kolem 25 let. Drogy, které podle návrhu Antl nechal dovézt, mohly zabít tisíce mladých lidí. U drogových trestných činů však náš právní řád neumožňuje vyjimečný trest," mluví Antl. Soud vězňům navíc neukládá tresty na horní hranici sazby, neboť vždy může ještě přijít závažnější zločin.

Zatím nejvyšší tresty u nás za drogy dostal Kolumbijsce Martinež, kterému za dezorokování dvou metrů kokainu vrchní soud zveřejnil Antlův návrh trest na 13 let. Rovněž na 13 let zveřejnil soud trest českému organizátorovi Burešovi za vyzvednutí několika kilogramů heroinu do Německa.

Ve srovnání s tím se však nabízí otázka, jaké tresty by stanovali organizátoři celého obchodu s drogami u nás. Například kosovo-albánský zločinec, nebo Čech vyrábějící extázi ve Vyzkumném ústavu organických syntéz v Parubíci.

"Nedovoluji se aspoň tresty, ale trestů na úrovni demokratické Evropy nebo USA, kam občas

Pondělí 15. br

Tudý pohled státního z

Kdysi mi Miroslav Antl vyprávěl příběh z počátku své kariéry: V jisté restauraci ho bývalý vězeň nazval – prokurátorskou kurvou. Šli pak spolu na *férovku*. Jak se ostatně v této knize sami dočtete – oba si to mezi sebou vyřídili ručně. Někdejší trestanec později řekl, že uklouzl na schodech, čímž se začínající právník vyhnul kárnému řízení. „Ten chlap hrál fér,“ vzpomíná dnešní královéhradecký státní zástupce. „A toho já si nesmírně vážím“.

Celá tato scéna dost dobře vystihuje Antlovu povahu, jeho osobitý a přímočarý pohled na svět. A svým způsobem také odpovídá na otázku, proč tento muž s pověstí rebela tolik přitahuje průšvihy, skandály, pomluvy. Není diplomat, někdy má až příliš horkou krev, což mu dost škodí. Avšak každý, kdo se s ním někdy setká – ať už má na něho názor jakýkoliv, podvědomě tuší, že před ním stojí člověk, který až s buldočí zarputilostí a vytrvalostí jde za každým svým případem.

Už řadu let čelí Miroslav Antl brutálním vrahům, mazaným drogovým obchodníkům, všeho schopným mafiánům. K tomu, aby je dostal na co nejdelší dobu za mříže, používá i dost svérázné metody. A tak není divu, že způsob jeho práce některé kolegy, a hlavně nadřízené, irituje. Usvědčil mnoho nebezpečných zločinců. Slyší z různých stran výhrůžky, zastrašování. Zvykl si. Stejně jako si zvykl na kárná řízení – to když se musí zodpovídat za poněkud osobité metody své práce. Miroslav Antl na sebe dost upozorňuje. Hlavně tím, že si nebere žádné servítky. Před nikým – i kdyby melo jít o vysokého ústavního činitele. Člověk si pak může klást otázku: To je ten Antl takový kaskadér, nebo má za sebou nějaké hodně vlivné lidi? A kde vlastně bere tu svou jistotu?

I na tuhle otázku Miroslav Antl kdysi odpověděl: „Mou jedinou jistotou je – právo“.

Před několika lety nad ním podsvětí vyhlásilo trest smrti. Nějakou dobu se pak ukrýval na utajeném místě... Krátce poté jsem se ho

zeptal, jak by po těchto svých zkušenostech definoval strach. „Nemím to přesně vyjádřit,“ odpověděl. „Snad je to obava, že by něco mělo skončit. Strach o život, to je vůbec to nejsilnější. Najednou si uvědomíte, že skončíte a už nic nebude.“

„Chcete tím říct, že teprve teď jste doopravdy pochopil, co je strach?“

„Ano, až teď. Teď to bylo opravdu nejsilnější a nejdelší.“

Tehdy také dostal Miroslav Antl spoustu návrhů, aby už se svou prací skončil. Stačilo možná málo a mohl si začít budovat novou kariéru úspěšného komerčního právníka, advokáta. Neudělal to.

Tak jako dokáže přiznat strach, dokáže ho také, když je to zapotřebí, potlačit.

Každý případ, na který Miroslav Antl v této knize vzpomíná, je zároveň kouskem jeho vlastního života. Nikdy nezapomenu na okamžik, kdy ve své královéhradecké kanceláři sáhl do stolu a podal mi několik fotografií. Byly na nich děti zabitě sekerou. Ze snímku bylo patrné, jak se ze všech sil bránily, měly úplně zkrvavené ruce... „Tyhle fotografie,“ řekl mi doktor Antl později, „nemůže člověk jen tak zavřít do šuplíku. Já už dnes vím, že ty obrázky budu v sobě nosit po celý svůj život.“

Dostáváte do rukou jedinečnou výpověď jedinečného muže.

Muže obdivovaného i zatracovaného. Stokrát k němu můžeme mít nejrůznější výhrady, ale jedno mu upřít nelze – zločin, ať už nosí podobu primitivního zabijáka, či uhlaženého mafiána s vysokými kontakty, má ve státním zástupci Antlovi nejenom nesmiřitelného, ale hlavně cílevědomého a vytrvalého protivníka. Ne nadarmo o sobě Miroslav Antl říká: „Nejsem zvyklý prohrávat“.

Stanislav Motl

Předmluva ke knize „Gauernery nemám rád“, duben 2001

...Není jen státním zástupcem, kterému se případ dostane na stůl v pohodlné kanceláři, ale podílí se na vyšetřování závažné trestné činnosti od samého počátku, neboť vyjíždí na místa činu, pracuje s kriminalisty, je s nimi na stopě. To vše často ve svém volném čase, kdy jiní v témže postavení nechají věc počkat do rána.

Je proslulý tím, že pachatelům navrhuje vysoké tresty a dělá všechno pro to, aby zrůdy, bestie, vrazi, pedofilové, drogoví baroni, vyšli z vězení co nejpozději nebo už vůbec. Muklové mu říkají krvavej prokurátor. Nenávidí ho. Mají z něj strach. Vysoce postavené osoby, které by rády pro své kriminální přátele (mají je na špinavou práci) nižší tresty, usilují o jeho diskreditaci, sesazení, fyzickou likvidaci. Za co? Za to, že tuto společnost zbavuje, bohužel nikoli s konečnou platností, pachatelů nejtěžších, nejpodlejších kriminálních činů.

Obyčejní lidé Antlovi fandí. Vědí, že je tam i za ně. Je populární, srozumitelný, jednoznačný. Obdržel řadu cen. Ne takových, co o nich rozhodují komise v zákulisí, ale takových, o jejichž udělení hlasují obyčejní lidé. Obyčejní lidé, kteří podvědomě ctí heslo „Podporujte svého šerifa!“

Jan Tetřev, Střelecká revue č.7/2001

Jak už víte, pracoval jsem 22 let na státním zastupitelství, z toho 18 roků v našem východočeském regionu. Vykonával jsem dozor nad vyšetřováním nejzávažnější násilné a mravnostní trestné činnosti, od devadesátých let jsem se zabýval i bojem proti organizovanému zločinu, zejména dozorem nad vyšetřováním těch nejzávažnějších mezinárodních drogových kauz. Jak občas říkám (například v našem, už zaniklém, televizním pořadu KRIMI Report), za dvacet let své práce jsem poslal do kriminálu stovky lidí na celkem tisíce let. A to (i podle ostatních) naprosto nekompromisně a přitom spravedlivě, bez ohledu na politické vlivy i přání mocných. Na jedné straně jsem tím získal nenávisť gaunerů a nepřátele vlivných (včetně svých nadřízených), na druhé straně řadu ocenění i (kupodivu) příznivých přezdívek, z nichž se nejvíce ujal „Český Cattani“, kterou mi dal „zuřivý reportér“ Stanislav Motl již na počátku devadesátých let.

A proto si váš (vlastně náš) „volební region“ pamatují i z pohledu kriminality, proti které bojuji – a chci i nadále, společně s vámi, bojovat.

Chci totiž, abychom žili v bezpečném regionu, kde vládne spravedlnost a pořádek.

Vybral jsem pro vás několik případů, na něž si vzpomínám, i když jich samozřejmě za tu dobu bylo podstatně více. Jako mnohaletý vysokoškolský pedagog mám ve zvyku i poučovat, a tak jsem do jednotlivých případů vložil i obecnější poznámky o naší trestně-právní legislativě a kriminalistických postupech v praxi. Snad to nenarušilo kontinuitu vyprávění. No, to mi můžete sdělit při našich setkáních – a doufám, že časem i během mé senátorské práce pro vás.

Rád bych si s vámi totiž povídal o životě, o vašich zkušenostech a problémech – a pomáhal vám. Tak jako při svých besedách s vašími dětmi, ale i seniory.

To není „předvolební“ heslo, ale skutečnost.
POŘÁDEK, SPRAVEDLNOST a BEZPEČNOST – vaše nová zkušenost, můj slib – a společná budoucnost.

Miroslav Antl

PĚČÍN

Po letech uprchl z kriminálu a zavraždil svou bývalou vychovatelku...

Zdeněk J. vyrůstal v neúplné rodině a protože matka na jeho výchovu nestačila a nestarala se o něj, byl jako dítě umístěn v Dětském výchovném ústavu v Králíkách. V 15 letech nastoupil do učebního oboru jako mechanizátor, avšak ještě v prvním ročníku z učiliště odešel a pracoval jako pomocný dělník, pak střídal zaměstnání a začal krást a podvádět a páchat i další trestnou činnost. Byl celkem šestkrát soudně trestán, naposledy v roce 1990, kdy mu byl uložen čtyřletý trest odnětí svobody. Tenhle trest začal Zdeněk J. vykonávat v pražském kriminále na Pankráci. Tam pracoval jako cestář a od 27. 11. 1990 měl ředitelem povolen i pohyb mimo věznici. Druhý den hrabal listí na ulici před kriminálem a kolem deváté hodiny ranní z pracoviště utekl na výpadovku na Brno a odejel stopem do Jihlavy, odkud se dostal stopem do Třebíče. Tam ukradl nezajištěné auto tehdejšího OÚNZ, navštívil svoji bývalou manželku, které řekl, že má přerušovaný trest a auto půjčené od ředitele věznice.

V té době to nebylo nic neuvěřitelného, protože všude v kriminálech byl chaos a nepořádek, vězni se bouřili proti vedení kriminálů a zaměstnancům, zakládali prověřkové komise a mnohdy rozhodovali o profesní existenci příslušníků Sboru nápravné výchovy, tedy tzv. bachařů. V českých věznicích se bouraly katry, bachaři museli chodit neozbrojeni a v civilu, aby neprovokovali odsouzené a čekali na verdikt prověřkových komisí, složených i z vězňů, kteří tak rozhodovali o jejich další existenci. Tato anarchie ostatně vládla i v těch nejtěžších věznicích, jako jsou třeba Valdice.

Vzpomínám na neuvěřitelnou příhodu, kdy jsem přijel do Valdic sám vyslyšet jednoho dvojnásobného vraha, který tam byl v té době

fyzicky napaden a stal se tak výjimečně poškozeným. Hned při příjezdu do tohoto věhlasného kriminálu jsem (jako vždy) odevzdal pistoli. Pak jsem ale musel čekat, až si pro mne přijde a pak mne tento vrah sám vedl (se svazkem klíčů v ruce) přes nádvoří věznice až do objektu, kde byli ti nejtěžší zločinci a on tam měl i kancelář. To oddělení jsem nepoznal. Vybourané katry na celách, po chodbách volně se pohybující vrazi a před nimi se ukrývající bachaři. Odsouzený R. mne vedl do své kanceláře, kde mi ukázal své pracovní nástroje, mj. i šanon s osobními spisy dozorců, o nichž měl údajně i on rozhodovat. Nabídl mi, zda si dám vodku nebo rum, do té doby jsem si myslel, že tam mají pouze tyto produkty, vyrobené z chleba, cukru, popř. „magorák“ z Tarase Bulby. Když jsem odmítl a divil se, řekl mi, že konečně nastaly lepší doby a humanizace vězeňství vše změní a že brzy půjdou všichni domů. Pak mi ukázal celu, kde došlo k jeho napadení, přičemž já jsem se stále rozhlížel a s obavami čekal, kdo mi z „mých“ vrahů skočí po krku. Chodilo jich tam kolem mne dost. Při „loučení“ mi vrah a člen prověřkové komise řekl, že kdybych cokoliv ve Valdčicích potřeboval, mám mu klidně zavolat na jeho telefonní linku. Kupodivu, žádnou radost jsem z toho neměl...

Ale zpátky ke Zdeňkovi. Ten v ukradeném autě z Ústavu národního zdraví probíral se svou manželkou společnou budoucnost, neboť údajně měl dostat byt v Praze. Tím asi nemyslel útulnou pankráckou celu, kterou krátce předtím ilegálně opustil. Od manželky odjel za svým kamarádem.

A od něho kolem 21. hodiny přešel do Králíků, kde v autě přespal do dalšího dne. Ráno přijel do Pěčína, kde navštívil svou bývalou vychovatelku. Tu znal právě z doby, kdy byl jako chovanec DVÚ Králíky. Osmapadesátiletá Magdalena H. ho pozvala k sobě do bytu na kávu, seděli spolu přátelsky u stolu a povídali o různých věcech. Zdeněk v jednu chvíli vstal a pohyboval se po kuchyni. Po chvíli zničehonic paní H. udeřil malíkovou hranou ruky do zátylku, poté ji rukama rdousil a znovu ji udeřil malíkovou hranou do ohryzku krku. Pak si navlékl rukavice, aby nezanechal po sobě žádné otisky, v kuchyni našel váleček na nudle a tím začal bít ležící a naříkající poškozenou do

hlavy, až se na válečku ulomila rukojeť. Vzal proto do ruky paličku na maso a tou znovu několikrát udeřil svoji bezbrannou oběť do hlavy. A protože paní Magdalena ještě přežívala a naříkala, vzal krejčovské nůžky a těmi bodl ležící bezbrannou oběť do krku a několikrát i do levé strany hrudníku, do místa pooperační rány po amputaci prsu, čímž ji usmrtil. Zdeněk prohledal byt a odcizil peněženku s částkou 1010 Kč, kterou našel v zásuvce kuchyňského stolu. Pečlivě po sobě otřel otisky na věcech, jichž se předtím dotkl.

Do nákupní tašky dal vražedné nástroje a hrníček, z něhož předtím pil kávu. Poté odjel do Vamberka, tam na náměstí odhodil do odpadkového koše rukavice a do popelnice klíč od domu zavražděné paní. Za ukradené peníze si koupil pracovní oděv a cestou se zastavil na Suchém Vrchu, kde se převlékl a staré montérky a tašku s vražednými nástroji hodil na střechu stavební buňky u silnice. Odtud odjel do domku svého kamaráda, kde byl po třech dnech policisty zadržován.

Dodnes si pamatuji na hrůznou situaci na místě činu. A také na skvělou práci rychnovských a východočeských policistů. Těm rychnovským tehdy poprvé velel pan plk. JUDr. Zdeněk Hlaváček, ale spon tam jsem se s ním poprvé potkal – a od té doby ho znovu a znovu obdivoval jako precizního profesionála, neúplatného policistu a výborného velitele. Ale i jako člověka – a jako vynikajícího běžkaře, což dokážu jako „Novoměsták“ (tedy z Nového Města na Moravě) ocenit. Krajský výjezd už tehdy řídil pan JUDr. Ladislav Pavlíček, rovněž „legendární velitel“. Obrovitý podplukovník, cca 145 kilogramů živé váhy, co kilogram, to jeden stupeň IQ. S ním jsem jezdil po několik let na ty nejzávažnější (ale i další) policejní výjezdy, na vraždy. Z těch nejznámějších to byl případ „Sečské traverzy“, ale i popravy bílých koní, otřesnou vraždu 17 leté studentky v Harrachově romským psychopatickým vrahem apod. O některých vraždách se zmiňuji ve svých knížkách *Gaunery nemám rád, Jak na gaunery 1 a Jak na gaunery 2...* Se skromností mně vlastní jsme tam byli ve vrcholné sestavě.

Vrah Zdeněk se nám k hrůznému činu doznal. Mimo jiné uvedl, že útěk ani vraždu nijak nepřipravoval, vše se vyvinulo náhodně, když se

ráno rozhodl odjet za manželkou, aby ji přemluvil ke společnému soužití. Při hovoru s ní ho prý napadlo, že navštíví bývalou vychovatelku, aby jeho manželku vzala k sobě. Rovněž krádež auta byla náhodná, neboť objevil auto s klíčky v zapalování. No, a pak už nám podrobně vylíčil vše, co se v těch dnech událo a detailně popsal i svou vražednou návštěvu své bývalé vychovatelky. Popsal i způsob napadení, surové fyzické útoky vůči ní. Uváděl, že po prvním útoku paní ještě žila, naříkala, svíjela se bolestí, a proto bral do ruky, co bylo v kuchyni a bil do jejího těla. Pak prý seděl na verandě, protože stále slyšel její naříkání z kuchyně, vzal ze zásuvky krejčovské nůžky. Do ok nůžek navlékl prsty a dvakrát nebo třikrát bodl bezbrannou oběť do místa, kde měla nádor. Při svém výslechu vrah tvrdil, že poškozená jej jako vychovatelka v dětství šikanovala, stejně tak i ostatní chovance, na což si vzpomněl ve chvíli, kdy odmítla jeho žádost o pomoc. Celé jednání nejenže doznal, ale vše nám podrobně ukázal i na místě činu, tj. v pečínském domku, kde znázornil i svůj pohyb po domě a podrobně předvedl i svůj útok na bývalou vychovatelku. To jsou ty chvíle, kdy se vám vrací situace při ohledání mrtvoly – a navíc máte před sebou vraha a musíte s ním korektně komunikovat. Podle jeho popisu policisté objevili i odhozené věci, vše co popisoval zcela souhlasilo s tím, co jsme objevili při ohledání místa činu i při následné soudní pitvě, na kterou jsem šel, abych měl přehled o celkové situaci i o tom, zda důkazy vzájemně souhlasí, popř. se doplňují. Z dalších důkazů lze ještě uvést závěry znalců-psychiatrů, kteří při vyšetření pachatele zjistili, že má poruchu osobnosti a tedy tzv. sníženou přičetnost. Společně s psychologem se mj. shodli na tom, že odsouzený vraždu neplánoval a zareagoval až na odmítnutí pomoci ze strany paní H.

Vzhledem k tomu a zejména s ohledem na úplné a podrobné doznání, které je významnou polehčující okolností, byl Zdeněk J. odsouzen v říjnu 1991 Krajským soudem v Hradci Králové k trestu odnětí svobody v trvání 14 roků do III. NVS a na doporučení znalců mu bylo uloženo i ochranné léčení psychiatrické. To byl trest za útěk z kriminálu, odcizení auta, respektive jeho neoprávněné užívání, a za

vraždu, kdy soud přihlédl k tomu, že spáchal více trestných činů a byl recidivistou.

U nás se trestní sazby nesčítají (jako například v USA), takže trest byl vyměřen při horní hranici trestní sazby za nejzávažnější delikt, která byla v daném případě, tj. vraždy, patnáctiletá. Pokud by se mu prokázalo, že šlo o vraždu loupežnou, tj. že pohnutkou k útoku byla snaha oběť okrást, byla by trestní sazba 12 až 15 roků, ale dalo by se uvažovat i o trestu výjimečném. V daném případě však k takovému trestu podmínky nebyly. Jinak jsem vždy u loupežných vražd, páchaných zejména na starých osaměle žijících a prakticky bezbranných lidech prosazoval vždy trest výjimečný – a pokud ho vrah nedostal u soudu „nalézacího“, tedy krajského, tak jsem se vždy odvolával a požadoval trest přísnější.

MOKRÉ

Zavraždil tatínka a zabetonoval ho pod vanou

Mladistvý Petr Š., v té době šestnáctiletý, žil od poloviny roku 1990 ve společném domě se svým jednačtyřicetiletým otcem, svou sestrou, babičkou a s tetou v obci Mokré na okrese Rychnov nad Kněžnou. Poměry v této rodině byly neurovnané, otec svého syna často fyzicky napadal, nadával mu a bil ho. V polovině prosince 1991 se Petr Š. vloupal se svým nezletilým kamarádem do domu svého souseda, za což byl trestně stíhán jako mladistvý. Dva dny před Štědrým dnem roku 1991 se s jiným svým kamarádem opil, po odchodu kamaráda z bytu v ranních hodinách začal uklízet svůj pokoj.

To ráno v osm hodin přišel do tohoto pokoje jeho otec a začal mu nadávat, že je zloděj, a dokonce mu prý i vyhrožoval, že ho zabije. Tak se mladistvý rozhodl, že tátu pobodá nožem, šel do kuchyně, kde vzal dva velké kuchyňské nože a schoval si je za tepláky. Když viděl, že se otec sklání u skříňky, napadl zezadu otce menším nožem (s čepelí 15 cm dlouhou) a několikrát ho bodl do zad a nůž nechal za-

bodnutý pod levou lopatkou. Otec se otočil k němu, načež ho syn Petr druhým velkým nožem (s čepelí dlouhou 19 cm) bodl dvakrát do hrudníku a pořezal ho na krku. Otec se těmto útokům bránil, a tak měl pořezané i ruce. Poté mladistvý vrah vyběhl z místnosti, po cestě potkal svou tetu, které řekl, že se nic nestalo a místnost uzamkl. Odjel za družkou svého otce do Opočna, přitom si všiml, že má řeznou ránu na ruce, tak se u ní vymluvil na to, že se pořezal při přípravě krmení pro prase. Od ní se vrátil domů do místnosti, kde ležela mrtvola jeho tatínka, přehodil přes mrtvého deku, přibalil k němu i jeho berle a přetáhl mrtvolu do přístavku u domu. Až do 30. prosince se choval přirozeně, ale ostatní se po mrtvém začali shánět a rozhodli se nahlásit nepřítomnost policistům. Proto se mladistvý rozhodl mrtvolu ukryt, a tak začal otce zabetonovávat pod žlab s vanou v přístěnku. Večer však přišla do přístavku teta a poté i sestra mladistvého vraha a ta poznala podle trčících nohou svého tatínka. A tím došlo k odhalení vraždy.

My jsme pak na místě a v Rychnově nad Kněžnou na policejním ředitelství strávili Silvestra, neboť se provádělo ohledání místa i těla mrtvého, podrobný výslech mladistvého a další zásadní úkony. Mladistvý vrah Petr se k činu doznal i při mém výslechu, uváděl však, že si přesně nepamatuje, jak ke všemu došlo, věděl, že ho otec napadal a vyhrožoval mu smrtí, a tak ho několikrát bodl. V další výpovědi v průběhu vyšetřování už uváděl, že na něj otec zaútočil i nožem, ale naštěstí prý upadl, tudíž se mu podařilo ubránit, přičemž došlo ke smrti jeho otce. Z vraždy tak, jak je popsána, byl usvědčen ostatními důkazy, zejména soudnělékařskou expertizou, když při soudní pitvě znalci zjistili na těle mrtvého celkem devět bodnořezných ran, mechanismus útoku svědčil pro první verzi obviněného a situaci na místě činu. Pachatel nám odmítal provést rekonstrukci vraždy a ostatní úkony a u soudu se dokonce snažil vinu shodit na svou tetu, které předtím poslal z vazby dopis s podrobnou instrukcí, jak má vypovídat v jeho prospěch. Naproti tomu bylo prokázáno, že jeho otec často pil, opilý byl ostatně i tehdy v době napadení, byl opakovaně odsouzen za násilnou trestnou činnost, mj. i pro útoky na svého

syna Petra. Pokud jde o mladistvého Petra, zjistili jsme, že on byl po rozvodu svých rodičů ve svých osmi letech umístěn do Dětského diagnostického ústavu v Hradci Králové, a to pro údajné týrání otcem, záškoláctví a výchovné problémy. Odtud byl propuštěn dva roky před touto vraždou. Byl i opakovaně léčen v Psychiatrické léčebně v Havlíčkově Brodě, vychodil Zvláštní školu internátní v Jetenicích, resp. v Kostelci nad Orlicí. Z dnešního pohledu šlo o typické domácí násilí.

Mladistvý otcovrah byl ale znaleckým psychiatrickým vyšetřením v průběhu dokazování (a později i soudem) uznán plně přičetným.

Krajský soud v Hradci Králové mu po ročním dokazování jako mladistvému uložil trest odnětí svobody v trvání čtyři a půl roku, zařazením pro výkon trestu do kriminálu pro mladistvé. Zohlednil tak i skutečnost, že na svého otce zaútočil zákeřně zezadu. Na druhé straně přihlédl k tomu, že nebyl soudně trestán, ale i k obtížné situaci v rodině, tj. že šlo o týraného mladíka.

Ten trest byl vyměřen při samé horní hranici „základní“ trestní sazby, která je u mladistvých maximálně pětiletá. Pro případný „výjimečný trest“ (v sazbě 5 až 10 roků) v daném případě podmínky splněny nebyly. K tomu je asi dobré dodat, že trestní opatření odnětí svobody v maximální (výjimečné) výměře ani dnes nesmí přesáhnout desetiletou sazbu, takže žádný mladistvý pachatel (ani mnohonásobný vrah) nesmí dostat více než těch deset let... .

RYCHNOV NAD KNĚŽNOU – ANENSKÁ STUDÁNKA

Komplikovaná poprava bílého koně a jeho nález houbařem

Vraždy bílých koní – fenomén počátku devadesátých let minulého století. Počátkem devadesátých let, vlastně už od roku 1990, začaly skupiny „podnikatelů“, zejména romského původu, s tzv. fakturačními podvody, kdy si na svůj živnostenský list objednávaly kamiony se zbožím, faktury za ně nezaplátily, zboží rozprodaly za nižší ceny

a obohatily se o miliony. Po čase pachatelé zjistili, že pak jdou policisté logicky přímo po nich, a tak vymysleli způsob, jak dělat tyto podvody prostřednictvím tzv. bílých koní, tj. netrestaných („bílých“) českých občanů s čistým trestním rejstříkem, kteří splňují veškeré požadavky pro živnostenské oprávnění. Těmto lidem vždy pomohli zajistit živnostenský list a na ten pak začali odebírat různé zboží tak, že zboží ihned po dodání rozprodali pod cenou, fakturu samozřejmě neuhradili a vydělali tak na jednom kamionu kolem pěti milionu korun. Tomu, na koho zboží objednali, zaplatili nějakou finanční částku, třeba dvacet nebo padesát tisíc korun. Policisté se však samozřejmě sháněli po „fakturantech“. Podvodníci dostali strach, že by je tito při výslechu usvědčili. Proto je začali ukrývat na různých místech po republice, ale i v zahraničí. Stávalo se ale, že se některý z takových fakturantů vrátil po čase i z daleké ciziny, takže ho měli zase „na krku“. Rozhodli se proto tyto „bílé koně“ (jak se mezitím začalo fakturantům říkat) likvidovat. A tak docházelo k (lépe či hůře) plánovaným vraždám těchto lidí, kdy nám v jednom období, kdy se začaly objevovat první mrtvoly fakturantů, bylo pohřšováno jen ve Východočeském regionu desetitisíce osob. Prakticky šlo o organizované popravu lidí, kteří nic netušili...

A podobně tomu bylo i v případech z Rychnovska:

Manželé *Václav* (32) a *Františka* (36) T. si v letních měsících 1992 vyhlédli v Choustníkově Hradišti pětáctiletého Milana V. a přesvědčili ho k tomu, aby si nechal vystavit živnostenský list s předmětem podnikání „obchodní činnost – nákup a prodej potravinářského, spotřebního, průmyslového zboží a stánkový prodej“, s tím, že budou společně podnikat. Jmenovaného ubytovali u sebe v domě v Lukavici na okrese Rychnov nad Kněžnou. Poté Václav T. na živnostenský list prováděl odběry zboží, přičemž faktury nehradil. Časem dostal Václav T. strach, aby ho Milan V. neusvědčil z této činnosti, zvláště když po něm začala pátrat policie. Proto ho ubytovali na různých místech (jako např. v hotelu Holub v Opočně, v hotelu Havel v Rychnově nad Kněžnou, a Agrohotele Strom v Dlouhé Vsi, na podnikové ubytovně

ZVÚ v Hradci Králové aj.). Zjistili rovněž, že Milan V. v opilosti moc mluví, a tak ho nechali hlídat dalším bílým koněm, který byl poslušnější. Po posledním odběru zboží od českolipské společnosti se Václav T. rozhodl Milana V. usmrtit podáním jedu. V Hradci Králové tedy koupil od neznámého muže látku, kterou považoval za jed.

V lednu 1993 vyzvedli manželé Milana V. v hotelu Havel, kde byl ubytován a všichni šli na taneční zábavu. Tam Václav T. nasypal Milanu V. neznámou látku do piva a čekal, až údajný jed začne účinkovat. Milan V. však nijak nereagoval a vesele popíjel dál. Václav T. se tedy rozhodl Milana V. usmrtit jiným způsobem. Společně se svým patnáctiletým synem Danem a dalším jejich známým Marcelem B. vzali Milana V. na projíždku svým autem VAZ 1500. Vyrazili z Rychnova nad Kněžnou směrem na Vamberk. U skládky Václav T. zastavil s tím, že auto má poruchu. Všichni proto vystoupili, Václav T. zaútočil na Milana V. tomfou, udeřil ho silně do hlavy. Milan V. však začal utíkat. Dan a Marcel ho však dostihli a srazili na zem. Václav T. ho opakovaně tomfou silně tloukl do hlavy, až do bezvědomí. Pak ho spoutali a hodili do kufru auta. S tělem bezvládného a bezbranného Milana V. v zavazadlovém prostoru odjeli zpět do Rychnova nad Kněžnou, kde Dan vystoupil z auta. Ostatní pak odjeli autem pryč. Mezitím se Milan V. cestou probral a bouchal do kapoty. Museli tudíž zastavit a Václav T. udeřil Milana V. stejnou tomfou do hlavy. Tělo spoutaného Milana odvezli do lesního porostu u Anenské studánky, kde ho vytáhli z kufru auta a Václav T. ho ještě pro jistotu několikrát udeřil tomfou do hlavy. Mrtvolu pak zaházeli větvemi stromů.

Asi po šesti týdnech se na místo vrátil Václav T. se svým synem Danem V. a tělo položili do vyhloubené jámy a završili zeminou. Tělo bylo objeveno koncem srpna náhodnými houbaři, kdy jeden z nich se s mrtvým přetahoval o velkého hříba, který tam mezitím vyrostl. Tělo bylo později identifikováno a složitým pátráním a usilovným šetřením došli východočeští kriminalisté až k manželům T., kteří byli rovněž podezřelí z podvodů. Nutno poznamenat, že šetření bylo skutečně náročné a nebýt doslova mravenčí práce všech specializovaných východočeských a rychnovských policistů, nikdy by pachatelé

nebyli dopadeni a potrestáni. Rovněž vyšetřování a celé dokazování nejen v přípravném řízení, ale i před soudem, což trvalo celé několik let. Václav T. nám při výslechu vše zcela doznal a ukázal nám kdy, kde a jak došlo k útokům a kde tělo nechali a zasypali. Později však začal tvrdit, že on Milana V. tomfou neubil, když měl poraněnou ruku, což mu bylo vyvráceno. Františka T. popřela vše, a to včetně podvodů. Marcel B. nejprve vše podrobně doznal, po poradě s novým obhájcem už vše popíral. Syn manželů T., Dan V., vše zcela doznal.

U Krajského soudu v Hradci Králové po vyčerpávajícím dokazování dostal v srpnu 1997 Václav T. výjimečný trest odnětí svobody ve výměře 18 roků, a to za tzv. kvalifikovanou vraždu, spáchanou v úmyslu zakrýt předchozí trestné činy podvodu. Jeho manželka Františka dostala za vraždu 15 let. Václavu T. byl v prosinci rozsudkem Vrchního osudu v Praze výjimečný trest snížen na 14 roků, Františka T. byla tímto odvolacím soudem zcela zproštěna viny. I proto (ačkoliv jsem byl přesvědčen o její vině) vám vyprávím příběh toliko o vrahu Václavovi. Oba mladí pachatelé pak dostali čtyřleté tresty, které jim byly vrchním soudem v březnu 1998 sníženy na tříleté.

Co k tomu dodat...? Tímto výrokem odvolacího soudu jsme byli rozčarováni. Tresty vůbec neodpovídaly povaze a způsobu spáchání vraždy, resp. poprav, ani zavrženíhodné pohnutce – a už vůbec nepůsobily preventivně, to je tak, aby odstrašily ostatní od páchání těchto odporných promyšlených poprav, kterých v našem Východočeském kraji bylo v těch letech až příliš.

ROKYTNICE V ORLICKÝCH HORÁCH

Lest zachránila manželce život

Pětatřicetiletý *Stanislav K.* žil se svou osmadvacetiletou manželkou Vlastou a jejich syny ve společné domácnosti v Rokytnici v Orlických

horách. V té době neměl dobrou pověst a pro rodinné hádky byl opakovaně projednáván (a to i pro násilí v rodině) MÚ v Rokytnici v Orlických horách. Na podzim roku 1994 měl navíc i problémy v podnikání. A jak sám později uváděl, byl přesvědčen, že je mu manželka nevěrná s jeho spolupracovníkem a měl strach, že ho jeho manželka s dětmi opustí a přestěhuje se ke svému milenci. Odmítala s ním mít intimní kontakt a ten také odmítla i kritického večera. Proto se rozhodl svou manželku zabít a pak spáchat sebevraždu.

Počkal večer, až jeho manželka usne, napsal sedm dopisů (své matce, tchyni, milenci své manželky, jeho matce aj., včetně Policie ČR a TV Nova). V těchto dopisech popsal svůj úmysl manželku zabít i důvody, proč to chce udělat. Kolem čtvrté hodiny ranní, dne 28. 11. 1994, vzal velký ostrý lovecký nůž, který měl uschován pod svým polštářem, přistoupil ke spící manželce a bodl ji nožem do pravé poloviny hrudníku. Ta se probudila a prosila ho, ať jí přivolá pomoc, že nechce zemřít. Stanislav K. tedy odešel z bytu, ale pomoc nehledal. Protože lékař nepřišel, poslala ho těžce zraněná manželka znovu pro lékařskou pomoc. On opět předstíral, že jde z bytu pro pomoc, ale nikoho nepřivolał...

Vypravil děti do školy a zůstal se svou manželkou sám v bytě. V tu chvíli jeho manželka (konečně) pochopila, že jí její manžel chce zabít a požádala ho, ať jí ještě jde koupit cigarety. Po jeho odchodu rychle požádala o pomoc souseda, ten okamžitě zavolał policisty a rychlou záchrannou službu, která převezla těžce zraněnou poškozenou ke specializovanému lékařskému zákroku. A tak se podařilo oběť zachránit. Mezitím policisté Stanislava zadrželi při jeho návratu domů, kdy již předtím odeslal pět dopisů se svým doznáním k vraždě. Stanislav K. byl odsouzen za pokus trestného činu vraždy k trestu odnětí svobody v trvání deseti roků do věznice se zvýšenou ostrahou. Šlo o trest odnětí svobody na samé dolní hranici trestní sazby, kdy soudci přihlíželi k tomu, že se pachatel ihned k činu přiznal, nebyl do té doby soudně trestán a že šlo o vražedný pokus bez jeho dokonání. Dnes se jen můžeme domnívat, jak by vše dopadlo, kdyby poškozená nepoužila lsti, aby se zbavila svého manžela a sama si

přivolala pomoc. Tento případ není typickou „domácí zabijačkou“, jak cynicky říkáme vraždám v domácnosti, převážně mezi manželi, či mezi druhem a družkou, eventuálně i milenci. Zažil jsem opravdu desítky těchto „rodinných vražd“, které skončily hůře než výše popsany příběh.

ORLICKÉ ZÁHOŘÍ

Hajný skolil provokující manželku a milence

Například občané z Orlického Záhoří určitě nezapomenou na případ dvojnásobné vraždy. Manžel, který byl tamním hajným, bydlel v hájovně se svou mladou ženou a dvěma malými dětmi. Byl i vzorným milujícím otcem a manželem. Proto ho psychicky ničilo, když zjistil, že mu manželka zahýbá s podstatně starším mužem. Sžíralo ho to po mnoho měsíců, opakovaně svou ženu prosil, aby ho neopouštěla, že jí odpustí i její nevěru.

Vše vyvrcholilo jednoho dne, kdy přišel do hájenky a našel tam svou nevěrnou ženu s jejím (pra)milencem. Viděl, že manželka si balí své věci a chystá se ho opustit a odstěhovat se k milenci. Ten se mu začal vysmívat a mj. mu řekl, že ho manželka skutečně definitivně opouští, že je jasné, že děti dostane ona a že když řekne, že hajný na něj vytáhl kulovnici, tak mu seberou i hájenku a práci. Tím vlastně vyjmenoval všechny tři největší životní lásky hajného – a ten, vystresován, skutečně automaticky vytáhl „dvojku“, zastřelil milence-provokatéra a druhou ranou zastřelil i utíkající manželku. Pak znovu nabil, přiložil si pušku k dolní čelisti a tu si ustřelil. Naštěstí však přežil. V průběhu vazby mu na brněnské plastické chirurgii obličej „spravili“.

Potkal jsem se s ním u soudu, kam mu přišli fandit jeho spoluobčané z Orlického Záhoří a z okolí. I vězeňští příslušníci eskorty se za něj u mne přimlouvali s tím, že tak hodného, slušného a nešťastného člověka nepotkali. Prý dokonce výchovně působil na své spoluvězně-vrahy, kteří ho litovali a vedle něj se začali chovat slušněji. Víím, že

jsem byl pro ně tvrdým a nekompromisním žalobcem, přimlouvat se však nemuseli. Ten případ byl skutečně zcela výjimečný. Obžalovaný byl skutečně nešťastník, kterého k činu dohnala sužující situace, do níž ho vehnali jeho budoucí oběti. Navíc ho poškozený k činu ještě vyprovokoval. Na druhé straně šlo o dvojnásobnou vraždu – a obžalovaný se nalézal v trestní sazbě od 12 do 15, popř. i 25 let. Soud na můj návrh přihlédl k tíživé osobní situaci hajného a ke skutečnosti, že si ji nezavinil sám, k dalším významným polehčujícím okolnostem – a uložil mu trest při dolní hranici trestní sazby. Navíc ho zařadil do nejmírnějšího typu věznice. S rozsudkem jsem souhlasil a tudíž se stal pravomocným. Pokud vím, tak *hajný A.* se už vrátil – a snad je znovu i hajným, i když jinde... .

K tragickým případům rodinných tragedií jsem se vyjádřil ve své první knížce „Gaunery nemám rád!“, ale zejména v loňské publikaci „Miroslav Antl radí, jak na gaunery“ (Prostor, Praha 2007), kde na str. 43–45 mj. uvádím:

„Nebezpečné vyhrožování se, bohužel, stále více objevuje nejen mezi kriminálními ‚živly‘ a recidivisty. Může se dotýkat každého z nás. Vyskytuje se i v rodinném prostředí. A mnohdy může skončit velmi špatně.

Stává se často například, že manžel (i bývalý či druh) vyhrožuje po příchodu z restaurace v podnapilém stavu, třeba i v průběhu hádky, usmrcením, přičemž si bere do ruky nůž, ale zatím ještě nezaútočí. Už tady ale může jít o trestný čin násilí proti skupině obyvatel a proti jednotlivci (§ 197a TrZ) nebo o vydírání či týrání osoby žijící ve společném bytě či domě.

Většinou žena nic nenahlásí anebo agresivní pachatel skončí v protialkoholní záchytné stanici či v cele předběžného zadržení a další den se vrací domů. Vzpomínám (a bohužel se mi stále vrací) na jeden z nejotřesnějších případů. V květnu roku 1993 v Hradci Králové v Plotištích již rozvedený manžel, Pavel Peca, v podnapilém stavu ze žárlivosti sekerou napadl a usmrtil mnohočetnými sečnými údery svou bývalou manželku a jejich devatenáctiletou dceru Petru.

Pak napsal doznání a přes hodinu čekal na příchod své čtrnáctileté dcery Radky, přičemž byl rozhodnut ji rovněž zavraždit. Nechal ji projít bytem, kde uviděla brutálně usmrcené své nejbližší a chtěla utéci. ‚Otec‘ i ji však sekerou ubil k smrti. Pak sedl zpátky k rozepsanému dopisu a dopsal: ‚Nyní se mi trochu klepou ruce, zabil jsem i druhou dcerušku, Radunku. Byl jsem se nyní vyzvracet. Už to není ono. Mám toho dost.‘

Pak se podle svého tvrzení chtěl zabít tím, že se chtěl oběsit, ale neoběsil se, šel se prý utopit k Labi, ale uvědomil si, že umí plavat, chtěl se údajně i vrhnout pod vlak, ale skončil v hospodě, kde svůj čin zapíjel. . .

Dodnes mám před očima situaci na místě činu – dvě dívky a jedna žena, jejichž rozsekané krvavé mrtvoly byly poházené kopretinami.

Za svůj čin dostal Peca k mému odvolání doživotní trest odnětí svobody – namísto původních pětadvaceti let odnětí svobody.

Ostatně i pětinasobný královehradecký vrah Vladimír Lulek, který v roce 1986 ubodal doma nezletilé děti a svoji manželku a pobodal ještě sousedku, která se mu snažila v útocích zabránit, začínal vyhrožováním. Všem členům své rodiny zasadil velký počet bodnořezných ran a usmrtil je na místě. V minulosti své manželce (s nožem v ruce) vyhrožoval usmrcením. Dostal trest smrti – a šlo o poslední popravu v ČR (2. 2. 1989). Vražedných útoků v domácnosti jsem, bohužel, viděl desítky. . .“.

K některým, naštěstí ne tak šíleným a krvavým případům, resp. masovým vraždám z našeho regionu, se dostaneme později v dalších příbězích.

UHŘÍNŮV

Kvůli autu uškrtil mladou ženu

Vztah k našemu regionu má, bohužel, i další chladnokrevný vrah.

Miroslav P., jako i někteří předchozí pachatelé vražd, zčásti vyrůstal v dětském domově, když jeho matka na jeho výchovu ne-

stačila. V sedmnácti letech byl z dětského výchovného ústavu propuštěn. Naposledy pracoval u firmy HAVEX–eko s.r.o., kde s ním rozvázali pracovní poměr pro absence. Na okrese Rychnov nad Kněžnou se dopustil i své první trestné činnosti – krádeže. V dubnu roku 1995, v němž se odehrál tento hrůzný případ, žil jednadvacetiletý Miroslav P. se svou družkou v Třebechovicích pod Orebem. Oba byli v tíživé sociální situaci, Miroslav P. měl navíc dluhy, které nedokázal splácet.

Dne 25. 4. 1995 odjel do Hradce Králové a chodil po Žižkově (dnes Velkém) náměstí. Tam na parkovišti spatřil jemu neznámou krásnou atraktivní třiatřicetiletou ženu. Byla to Jarmila K., která přicházela ke svému Renaultu Clio. Tato si dálkovým centrálním ovládním auto odemkla, čehož využil Miroslav P., a rychle k ní usedl na sedadlo spolujezdce. Pak ji donutil, aby ho odvezla z Hradce Králové pryč s tím, že potřebuje odvézt do Třebechovic pod Orebem. Obviněný ji ukázal trasu a tak ji dovedl až na křižovatku do Uhřínova (pod Deštnou) v okrese Rychnov nad Kněžnou. Již cestou si přesedl za jízdy na sedadlo za ni. Na uvedeném místě Jarmile K. přikázal, aby zastavila a vystoupila z auta. Ta si sebou vzala i svou kabelku. Miroslav P. se domníval, že v kabelce jsou peníze a tak se jí snažil kabelku vytrhnout. Poté chytil rukama Jarmilu K. pod krkem a intenzivním rdoušením ji na místě usmrtil. Její mrtvolu položil do auta a zavezl ji do lesního porostu v katastru Uhřínova. Tam její tělo ukryl pod větve jehličnatých stromů a odjel pryč. Několik dní auto, patřící leasingové firmě, užíval a pak ho prodal jednomu muži. Spolu sepsali kupní smlouvu, kterou antidatovali, přičemž vrah v ní uvedl fiktivní jméno.

Po intenzivním policejním pátrání bylo auto zajištěno a po výpovědi nového majitele se policisté dostali až k vrahovi. Ten opakovaně doznal vraždu i odcizení auta s tím, že byl ve svízelné finanční situaci. Nakreslil i plánek cesty, kudy tehdy jeli, popsals místo, kde mladou ženu napadl, usmrtil a poté i ukryl. Svoje podrobné doznání nám zdokumentoval při rekonstrukci celého případu a uvedl i další podrobnosti, které nemohl znát nikdo jiný než pachatel. I v další své výpovědi doznání potvrdil a zopakoval, přičemž u toho byl vždy jeho

obhájce. Po deseti dnech však výpovědi zcela změnil a začal tvrdit, že ho neznámý muž, od něhož on chtěl koupit Renault Clio, odvezl na místo činu, kde mu prý podrobně vyprávěl, jak zabil tu ženu. Tam prý donutil „našeho“ vraha, aby mrtvolu ukryl v lesním porostu. Tím se snažil vysvětlit, proč v předchozím doznání a při rekonstrukci znal podrobnosti o usmrcení poškozené, ale i veškeré další detaily. Protože předtím uváděl i obsah rozhovoru s jemu neznámou ženou při jízdě autem, kdy se bavili i o její malé dceři, tvrdil posléze, že o dceři poškozené se dozvěděl z novin. Psychiatrům se při vyšetření zmínil, že doznání odvolal a změnil výpovědi proto, že mu to poradil jeho obhájce. Psychiatři a psycholog posoudili vrahovu osobnost jako psychopatickou s tím, že jeho převýchova bude obtížná. My jsme veškeré lži pachatele vyvrátili již v průběhu vyšetřování a zcela jednoznačně prokázali, že ten hrůzný čin spáchal právě on – a nikdo další.

Proto vrah Miroslav P. skončil před Krajským soudem v Hradci Králové a dne 17. 11. 1995 byl odsouzen pro trestný čin vraždy spáchaný ze ziskuchtivosti a proto, aby si usnadnil další trestný čin – krádež auta. Soud mu uložil úhrnný trest odnětí svobody v trvání osmnácti roků do nejpřísnější věznice. I přes jeho poměrně nízký věk jsme přihlédli ke zvlášť zavrženíhodné pohnutce, svědčící o jeho morální zvrhlosti, jeho bezcitnosti, bezohlednému sobectví a naprosté neúctě k lidskému životu. Vrchní soud v Praze pak dne 14. 3. 1996 jeho odvolání zamítl.

ZÁHORNICE

Zlikvidoval rodinného agresora

Pamatuji si také na noční policejní výjezd jedné říjnové neděle roku 1999 do obce Záhornice v okrese Rychnov nad Kněžnou, kde byla nahlášena vražda.

Považuji za vhodné učinit několik srozumitelných poznámek k takovým výjezdům. Svolává je vždy velcí důstojníci policejní správy

v kraji, který má v tu chvíli dosažitelnost, resp. pohotovost, a to prostřednictvím operačního střediska. Výjezdu se, kromě na tyto případy specializovaných policistů, tj. vyšetřovatelů a kriminalistů, účastní i policejní technik či technici, tj. kriminalističtí experti, kteří dokumentují a zajišťují nalezené stopy na místě činu. Této výjezdové skupině se zpravidla říká „mordparta“. Policisté také vždy na místo dopraví znalce, soudního lékaře, který provede ohledání těla mrtvého. Na místo činu jsem za své praxe takřka vždy vyjížděl i já (jako státní zástupce). Pokud jde o činnost na místě činu, měl by ji řídit velící důstojník. Na místo samotné, tj. k ohledání, jde zejména kriminalistický expert, dále policejní orgán – vyšetřovatel, soudní lékař, popř. i státní zástupce. Kriminalistický expert situaci na místě natáčí na videokameru, kdy videozáznam je naprosto nepostradatelný pro dokumentaci situace, ale i pro její pozdější vyhodnocení, včetně shlednutí zajištěných stop. Tento technik jde jako první, vše točí a komentuje, fotoaparát používá na detaily stop apod. Teprve potom probíhá ohledání těla mrtvé(ho), přičemž soudní lékař provádí zevní prohlídku mrtvoly a průběh ohledání diktuje do mikrofону kamery, případně do diktafonu, který mu drží u hlavy policista. Pak je mrtvola převážena do Ústavu soudního lékařství, kde je provedena dvěma soudními znalci soudní pitva. I její průběh je nahráván na záznamové zařízení, aby tak později znalci mohli vyplnit protokol o pitvě mrtvé(ho) a zejména podat podrobný znalecký posudek. K tomu se vrátím u příběhu jiného. Kriminalistické stopy (biologické, daktyloskopické, trasologické, mechanoskopické a další) zajišťují technici, resp. kriminalističtí experti, kteří rovněž jezdí ve výjezdové skupině podle služby – maximálně dva, zajišťují veškeré stopy a ty pak vyhodnocují ostatní na svém pracovišti kriminalistické techniky i další experti, dle své konkrétní specializace. Jiní policisté se na místě buď účastní těchto zajišťovacích úkonů, nebo už provádějí šetření v terénu – zjišťování informací o mrtvém, o pachateli, o jejich vztahu, jejich posledním výskytu, pohybu apod. Další policisté-dokumentaristé (dříve vyšetřovatelé) provádějí procesní úkony, které začínají tvořit vyšetřovací spis. V tom všem jim samozřejmě pomáhá i vedení

příslušné okresní policie s jejich specialisty, ale i pořádkovými policisty. Zkrátka v podmínkách východočeské policie šlo vždy o precizně organizovanou práci, kdy pachatelé neměli šanci uniknout, a tak v tom dlouhém období, kdy jsem působil na Krajském státním zastupitelství v Hradci Králové, byla objasněnost vražd a podobných nejzávažnějších násilných činů takřka stoprocentní, a jak někdy provokativně dodávám, někdy i stovacetiprocentní... A pokud jde o Rychnovsko, tam vždy byla práce těchto policejních složek na vynikající úrovni, a to i zásluhou současného pana okresního policejního ředitele, s nímž jsem se opakovaně setkal při řešení těch nejzávažnějších případů, o nichž vám teď vyprávím. Zřejmě i proto byl ve vašem okrese relativní klid. Podstatně divočejší je situace v sousedních regionech Pardubického kraje, zejména na Pardubicku a Ústeckoorlicku. Holicko a Choceňsko je v kriminalitě na tom ještě relativně dobře.

Ale zpátky k případu z 10. 10. 1999. Přijeli jsme do obce Záhornice, kde v domku na zemi ležel doslova ubitý čtyřicetiletý muž. Šlo o mrtvého agresora, který dlouhodobě napadal svou družku a její syny, u nichž žil. Svou družku dokonce i bil. Podobně tomu bylo i kritického večera, kdy zaútočil nejprve na ni a pak napadl i její syny, kteří jí přispěchali na pomoc. Jednoho ze synů zasáhl tak, že tento upadl na zem a poté do bezvědomí. Útočník stále vykřikoval, že je všechny zabije a domek zapálí. *Jan G.* v domnění, že útočník mu zabil bratra, na opilého agresora sám zaútočil, přičemž k útoku použil kovové krbové nářadí, srazil ho na zem a dále jej bil tímto nářadím do hlavy a nakonec ležícího agresora uškrtil. Příklad byl zajímavý zejména právně, kdy znalci-psychiatři řekli, že podezřelý z vraždy se nacházel v několika fázích, resp. stadiích. V době, kdy napadl druhá své matky krbovým nářadím, jednal v tzv. zmenšené nepřičetnosti, v závěrečné fázi svého útoku již byl zcela nepřičetný, protože jeho ovládací a rozpoznávací schopnosti byly zcela vymizelé. S takovým případem jsem se za své pestré a dlouholeté praxe nesetkal, ačkoliv jsem se snažil vzdělávat i v soudní psychiatrii a psychologii. Státní zástupce je však povinen v případě pochybností podat obžalobu (což

zejména v současné době není respektováno a státní zástupci zastavují trestní stíhání a odkládají věci, namísto, aby o vině či nevině nechali rozhodnout soudy). Proto jsem musel podat tehdy obžalobu k soudu pro pokus vraždy (tedy pro tu část jednání, kdy podezřelý ještě nebyl nepřičetný). Krajský soud dne 30. 5. 2000 trestní stíhání zastavil, když posoudil případ i jako nutnou obranu s tím, že se *Jan G.* domníval, že mu útočník zabil bratra a jednal dále v nutné obraně.

V Záhornici to nebyl jediný případ rodinné tragédie zakončený vraždou. Vzpomínám si, že jsme tam byli i na jiném výjezdu, kdy manžel zabil svou manželku a pak sám spáchal sebevraždu oběšením. I u takových věcí, které vypadají zpočátku jednoduše (a to i když je u mrtvoly dopis sebevraha „na rozloučenou“), se musí od počátku postupovat stejně jako u vraždy. Musí se zajistit místo činu, ohledat jej, zajistit a vyhodnotit stopy, provést soudní pitvu, šetření v okolí místa i u osob z okolí mrtvého a teprve při jednoznačném vyloučení verze „vražedné“ se může konstatovat (a případ uzavřít) jako sebevražda. Totiž i v budoucnu se mohou vyskytnout další skutečnosti, které mohou takový závěr zpochybňovat a odložení věci nebrání dalšímu otevření případu a pokračování v šetření.

Určitě si vzpomínáte, kolik dohadů se donekonečna omílalo v případě sebevraždy hudebníka Karla Svobody. Některá média s tím vydržela dlouhé měsíce na prvních stránkách – a ostatně i v našem pořadu KRIMI LIVE na TV Prima jsme reportáže o tomto případě vysílali po několik dílů, s čímž jsem příliš nesouhlasil a odmítal to stále dokola opakovat. Ale divácká sledovanost a čtenářský zájem vítězí...

ČASTOLOVICE

S loveckou dýkou na milence

Z Častolovic jde hned o případy tři. Ten první je z poloviny osmdesátých let a jeho příčinou byla žárlivost:

Antonín M., kterému bylo v roce 1977 čtyřiaadvacet let, uzavřel tehdy již podruhé manželství, s tenkrát osmnáctiletou Jaroslavou. V průběhu jejich manželství se v rodině narodily tři děti. Antonín často popíjel alkoholické nápoje a v opilosti svou manželku napadal, a to i fyzicky. V dnešní době by to už bylo kvalifikováno jako domácí násilí, v dobách socialistických se čekalo, až dojde k nějakému zranění. K tomu došlo v roce 1984, kdy opilý Antonín svou manželku udeřil pěstí do oka, a byl za to Okresním soudem v Rychnově nad Kněžnou odsouzen k podmíněnému trestu odnětí svobody. Na jaře 1986 se Antonín v hospodě v Častolovicích seznámil s Josefem N., s nímž se dohodl na vymalování bytu. Josef toho využil a začal s manželkou Antonína udržovat známost. O tom se Antonín později samozřejmě dozvěděl.

Dne 17. 6. 1986 nahlásila Jaroslava, že se její manžel Antonín opil a že se ho bojí. Policisté neshledali důvod k zákroku a Jaroslava s dětmi odešla ke svému milenci Josefovi, kam se také posléze přestěhovala. Antonín v opilosti a vzteku rozbil doma televizor a poté zdemoloval zařízení bytu.

O deset dní později se Antonín rozhodl, že vyhledá Josefa i svou manželku Jaroslavu. V té době byl stále ještě v podmínce a navíc i v pracovní neschopnosti. Potkal je oba v Častolovicích na náměstí, manželce řekl, ať jde domů a s Josefem šel do místní restaurace „U Iva“. Cestou se však ještě zastavil v železářství, kde si koupil loveckou dýku s čepelí dlouhou 11 cm. V restauraci oba vypili tři či čtyři piva a nějaké odlivky likéru. Tam si k nim přisedl jejich známý. Kolem 11. hodiny večerní odcházeli všichni z restaurace a tehdy se spolu Antonín s Josefem začali hádat o tom, kdo po rozvodu dostane děti a jak to bude s výživným. I přesto se rozhodli pít dál, i když už cestou do další restaurace (U nádraží) Antonín Josefovi vyhrožoval, že ho „zapíchne“. Kolem poledne přišli do této restaurace a pokračovali nejen v pití, ale i v hádce. Josef provokoval Antonína, že on získá nejen Antonínovu manželku, ale i děti. Antonín mu říkal, ať ho neprovokuje, nebo že ho zabije. Pak Antonín Josefa vyzval, aby s ním šel na záchod, kde ho v chodbě loveckým nožem bodl do hrudníku

a zasáhl jeho pravou plíci a pravou srdeční komoru, což je poranění smrtelné. Vedoucí restaurace, která vyšla na chodbu k toaletám, začala volat o pomoc. Jeden z hostů restaurace se snažil Antonína odzbrojit, to se mu ovšem nepodařilo. Smrtelně zraněného Josefa přenesli do výčepu, kde mu na bodnou ránu přikládali tampony. Do toho jim Antonín zasahoval, nožem se snažil tampony z krvácející rány odstranit, přičemž vykřikoval: „Když máš chcípnout, tak chcípni!“ – a vzápětí na to bodl Josefa dýkou do krku. Josef vykrvácel ještě před příjezdem rychlé lékařské záchranné služby a Antonína na místě zadrželi policisté. Antonín se nám u prvního výslechu doznal a řekl, že dýku si koupil proto, že chtěl zabít svou manželku. Pak zřejmě pochopil, že kromě vraždy Josefa by mohl být stíhán i pro přípravu vraždy manželky, výpověď v této části tedy změnil tak, že nůž koupil na postrašení Josefa. Chtěl ho donutit, aby přerušil svůj kontakt s jeho manželkou. A to byl také motiv jeho vraždy.

U Krajského soudu v Hradci Králové za necelé čtyři měsíce po činu dostal za vraždu dvanáct a půl roku se zařazením do nejpřísnější věznice. Vzhledem k tomu, že podle znalců psychiatrů měl alkohol největší vliv na spáchání vraždy, ale i na předchozí konflikty obžalovaného v opilosti, uložil mu soud vedle trestu i ochranné ústavní protialkoholní léčení.

Konflikt řešil s velkým nožem

Ve druhém případě hraje hlavní roli také alkohol:

Jindřich S. dne 7. 5. 1995 šel se svou manželkou Evou na fotbalové utkání na sportovní hřiště v Častolovicích. Po skončení zápasu šli do restaurace u hřiště a tam Jindřich popíjel pivo, až do půlnoci jich vypil asi devět nebo deset. V průběhu večera přišel do stejné hospody i Ivan M. se svou družkou Naděždou. Ivan zde popíjel pivo a dal si ještě dva fernety. Pak odešel se svou družkou domů, kde však zjistili, že nemají cigarety, proto vyslal Naděždu, aby pro ně zajela na kole zpět do hospody u fotbalového hřiště. V této restauraci potkala Jindřicha S. a s ním se pak vracela domů, když potkali Ivana M., který jí šel naproti.

Jindřich s Ivanem se dostali do prudké hádky a poté se spolu začali prát. Po skončení rvačky se rozešli každý do svých domovů. Jindřich S. si však doma vzal velký kuchyňský nůž s čepelí dlouhou 18,2 cm a před svou manželkou a její kamarádkou Alenou řekl, že Ivana M. zabije. Pak vyrazil k jeho bytu. Ivan M. v té době otevíral domovní dveře, když k němu přiběhl Jindřich S. a nožem ho bodl do levého boku. Ivan upadl na zem a Jindřich jej ještě nožem bodl do levé strany krku. Přitom znovu zopakoval, že poškozeného zabije. Mezitím na místo přiběhla i Alena, která se po výhrůžkách vydala za Jindřichem. Ivan ležel bezvládně na zemi – a jeho družka Naděžda běžela pro zdravotnickou pomoc. Alena zůstala na místě u smrtelně zraněného Ivana.

Jindřich S., z něhož se rázem stal obviněný, nám celou dobu tvrdil, že byl bezdůvodně napaden a surově zbit poškozeným Ivanem, když se vracel z restaurace. Ostatní prý byla souhra náhod: údajně hledal své jízdni kolo, a tím se ocitl u domu poškozeného, který se na něj znovu vrhl. V tu chvíli si prý vzpomněl, že má u sebe nůž a držel ho před sebou, aby se tak bránil Ivanovým útokům. Přitom podle něj muselo dojít k jeho náhodnému bodnutí. Zranění na krku poškozeného nám vysvětlit nedokázal. Ještě dodal, že měl celou dobu z poškozeného strach, protože znal jeho agresivní povahu a věděl, že má speciální výcvik v karate.

Jeho tvrzení nám však vyvrátily další důkazy, které východočeští policisté opatřili v průběhu vyšetřování. A teď dobrá zpráva: Ivan útok pachatele nakonec díky včasnému specializovanému chirurgickému zákroku přežil – a tak nám pomohl útočnicka usvědčit. Popsal jejich první konflikt na ulici a k tomu vražednému říkal, že se vše seběhlo tak rychle, že nestačil ani zareagovat. V podstatě jen ucítil prudký náraz do boku a pak bodnutí do krku, když si chránil před útočnickem obličej. Teprve ve chvíli, kdy ležel na zemi, zjistil, že krvácí.

Jak jsem se už zmínil, u celého incidentu byly dvě svědkyně. Družka poškozeného Naděžda, která byla v bezprostřední blízkosti, když Jindřich zaútočil na poškozeného, mj. při výslechu řekla, že Jindřich přiběhl k jejich domu a prudce bodl jejího druha do levého boku. Poškozený se poté sesunul na zem, ona byla stále u něho,

útočnick ležícího poškozeného bodl ještě do krku, přitom řekl, že ho zabije. Ona pak odběhla přivolat lékařskou pomoc, u ležícího těžce zraněného Ivana zůstala Alena. Ta nám pak řekla, že Jindřich přišel domů, vzal si velký kuchyňský nůž, opakovaně prohlásil, že poškozeného zabije a vyběhl z bytu. Ona šla za ním a viděla ve tmě jen pohyby dvou postav, z nichž jedna upadla na zem. Zblízka zjistila, že to je krvácející poškozený a zůstala u něho, zatímco jeho družka běžela pro lékaře. Díky tomu se podařilo Ivanovi zachránit život. Zdálo by se, že tyto důkazy nám zcela stačí k usvědčení Jindřicha, ale průběh útoku a obhajobu obviněného bylo nutno ještě „objektivizovat“, tj. opatřit i expertizu, která by nám popsala nejen zranění, ale i jejich mechanismus, tj. jak k nim došlo.

Takovou expertizou v těchto případech bývá vždy znalecký posudek z oboru zdravotnictví odvětví soudní lékařství, které nám zpracovávali erudovaní znalci z Ústavu soudního lékařství v Hradci Králové, event. soudní patologové z pardubického soudního lékařství. K soudní pitvě je nutno přibrat vždy dva takové znalce. Soudnělékařské experty z Hradce Králové jsem pravidelně potkával na místě činu a poté u soudních pitev. Tito znalci aktivně dokumentovali situaci na místě činu, mrtvé pitvali co nejdříve, bez ohledu na to, jestli je noc, neděle či svátek. Nikdy nezapomenu na jejich skutečně erudovaný a precizní přístup – a za všechny vzpomínám zejména na MUDr. Josefa Pleskota, který s námi vyjžděl nejčastěji, ale i na bývalé primáře Hrubecského, přednostu Srcha či doktora Lacinu, ale i další. Jejich posudky byly kvalitní a přesné. Ostatně na nich záležela nejen právní kvalifikace jednání pachatele, tedy i posouzení způsobu útoku, jeho intenzity, směr, povahu následku (i toho, který hrozil), posouzení zbraně, která byla použita, a spoustu dalších informací. K posouzení zranění oběti, která přežila, pak postačí vždy znalec jeden.

Takže „soudnělékařský“ expert nám tehdy ve svém písemném znaleckém posudku (a později u soudu ústně) popsal velice podrobně obě závažná bodnořezná poranění s tím, že poranění na levém boku vzniklo bodnutím střední intenzitou, závažnější poranění krku pak zasáhlo příčnou krční tepnu a zčásti protínalo i zevní hrdelní

žílu. Pro nás (pro správnou právní kvalifikaci jednání obviněného) bylo podstatné, že obě zranění byla velice závažná, každé samo o sobě, a že bezprostředně ohrožovalo život poškozeného. V podstatě stačilo jedno či druhé bodnutí a bez rychlé a speciální lékařské pomoci by došlo ke smrti oběti. Znalec rovněž posoudil i způsob, jak k těmto zraněním došlo a dal za pravdu popisu útoku ze svědeckých výpovědí poškozeného i jeho družky. Znalci psychiatři neshledali vyšetřením u Jindřicha žádnou duševní chorobu, takže byl pro nás (právně) plně příčetným, znalkyně psychologka pouze dodala, že alkohol uvolnil agresivitu útočníka, který však jinak nebyl konfliktním člověkem.

Za tři měsíce po konfliktu jsem na obviněného, který byl ve vazbě, podal obžalobu ke krajskému soudu – a ten za další měsíc Jindřicha S. odsoudil pro pokus trestného činu vraždy k trestu odnětí svobody v trvání 9 roků do věznice s ostrahou. V lednu dalšího roku Vrchní soud v Praze tento rozsudek potvrdil.

K tomu mne ještě napadá cynicky dodat, že kdyby se celý případ odehrál o deset let dříve a pachatel pak tvrdil, že věděl, že poškozený se jmenuje Ivan a myslel si, že je komunist a člen Lidových Milicí, a proto se ho snažil zabít, mohl dnes dostat od premiéra Topolánka nějakou medaili... Takhle totiž argumentuje i slavný otcovrah Roman H. – T. z obce Lhůta na Vysokomytecku, který se nikdy k vraždě svého otce nepřiznal. Zapomíná zřejmě na to, jak tatínka uspal letální dávkou Rohypnolu – a pak ho ve spánku odstřelil jak králíka. To bylo těsně před revolucí. Že by rodinný odboj...?

Ach jo, současná glorifikace vrahů a stavění slavobran gaunerům, jejich mediální oslavy, natáčení filmů o nich, zakládání fan-klubů a pod., je pro mne nepochopitelné. Nikoho nezajímají oběti a pozůstalí po nich. Kdopak zná jejich jména – a jejich osud...?

Zabil matku – a zastlal ji do postele

Třetí častolovický případ je o zlosti a vyvrcholení hádek matky se synem:

Čerstvě jednadvacetiletý Jiří H. žil společně se svou sedmačtyřicetiletou matkou v domku v Častolovicích. V té době se stýkal se svou přítelkyní Silvií, s čímž jeho matka nesouhlasila, přestože dívku vůbec neznala.

Dne 29. 1. 1997 kolem šesté hodiny ranní se dostal právě kvůli své přítelkyni do hádky se svou matkou, protože matka jeho dívku urážela. To *Jiřího H.* rozčílilo natolik, že vzal v kuchyni dřevěný váleček na nudle a tím své matce pohrozil. Jeho matka však v urážkách a nadávkách pokračovala, a tak ji syn Jiří udeřil tímto válečkem několikrát vší silou do hlavy, aby ji umlčel. Pak zabalil hlavu své matky do prošívané deky a deku ještě omotal elektrickým kabelem, který jí pevně uvázal kolem krku. Tím došlo v průběhu dalších minut k udušení poškozené. Když si ověřil, že matka už nežije, šňůrou jí svázal nohy a odtáhl ji do ložnice, kde mrtvolu přikryl dekou. Aby oddálil nález mrtvého těla, sdělil svým prarodičům, že je matka v nemocnici. Mrtvolu objevil o týden později další příbuzný, který věc ihned ohlásil. Matkovrah Jiří všechno úplně doznal a potvrdil, že důvodem zabití matky byly její urážky jeho přítelkyně. Nechtěl ji údajně zavraždit, ale jenom utišit. Do deky ji prý zabalil proto, že si myslel, že je už mrtvá a chtěl, aby ji našli co nejpozději. Soudní pitvou však bylo zjištěno, že příčinou smrti bylo udušení po škrčení.

K tomu „učitelsky“ dodávám, že rozdíl mezi škrčením a rdoušením spočívá v tom, že zatímco ke rdoušení dochází sevřením krku oběti rukama, škrčení probíhá za použití různých „škrtdidel“, jako jsou provaz, kabel, šála, šátek, kravata, prostě cokoliv, co lze omotat kolem krku.

V daném případě to byl elektrický kabel. Podle znalců mohly předchozí údery do hlavy vést pouze k omráčení a bezvědomí poškozené. Dušení mohlo podle znalců soudních lékařů trvat i několik desítek minut. Soudní znalci psychiatři při vyšetření Jiřího neshledali žádnou duševní chorobu či poruchu. I když jde jinak o nepříliš obvyklý případ, důkazně byl zcela jednoduchý, takže v řízení před soudem šlo prakticky o to, kolik let nezdrábný synek doštane za „matkovraždu“.

Rozsudkem Krajského soudu v Hradci Králové byl Jiří H. uznán vinným trestným činem vraždy a byl mu uložen trest odnětí svobody v trvání 11 roků se zařazením do věznice s ostrahou. Tento rozsudek potvrdil dne 9. 12. 1998 Vrchní soud v Praze, který zamítl odvolání obžalovaného.

OPOČNO

Největší organizovaný drogový zločin mafiána z Opočna

Teď vám alespoň stručně odvyprávím složitý příběh našeho spoluobčana, který se stal zatím nejslavnějším českým drogovým bossem všech dob. Jde o *Václava N.-U.*, rodáka z Opočna a světáka z Kolumbie.

Pochází z rodiny živnostníků z Opočna. Václav N.-U. se vyučil kuchařem. Po vojně začal pracovat na odboru diplomatických služeb Ústředního výboru KSČ v hotelu Praha. V měsíci květnu 1968 odletěl na pracovní cestu do Kolumbie, kde pracoval v hotelu CARDINAL. Po srpnových událostech v roce 1968 se odmítl vrátit do Československa a zůstal v Kolumbii. Zde v roce 1980 získal kolumbijské státní občanství. Po svém návratu do České republiky v roce 1991 započal své obchodní aktivity v Opočně mimo jiné v oblasti prodeje a pražení kávy. Jeho rodiče v Opočně vlastnili firmu CAFE URBAN, na jejíž tradice chtěl navázat. Protože jeho podnikatelský záměr a způsob podnikání v některých oblastech odporoval platné právní úpravě, bylo proti němu vedeno od roku 1994 vyšetřování pro hospodářskou trestnou činnost. Proto společně se svou družkou Evou S. a synem Václavem odletěli z České republiky zpět do Kolumbie a od té doby se zdržoval v Bogotě v Kolumbii.

Počátkem roku 1997 Václav N.-U. telefonicky kontaktoval Pavla Z. do Opočna s tím, že mu nabídl k obchodování kolumbijskou kávu, a to jak mletou, tak i zrnkovou a instantní. Jednalo se o zásilku 417 kartónů kávy, kterou Pavel Z. převzal k prodeji a řádně proclil, avšak pro prodejní potíže nemohl zásilku kávy Václavu N.-U. zaplatit.

I přesto jej však Václav N.-U. znovu kontaktoval v měsíci září 1997 s tím, že na jeho firmu se sídlem v Opočně odeslal další kontejner kolumbijské kávy. Když Pavel Z. Václava N.-U. informoval o tom, že nemá peníze na zaplacení cla a DPH za tuto zásilku, přicestoval dne 3. 10. 1997 do České republiky Alfonso C. R., který pro Pavla Z. přivezl od Václava N.-U. finanční hotovost, potřebnou k zaplacení cla a DPH při převzetí této zásilky.

Tato zásilka byla od počátku příjezdu do Spolkové republiky Německo pod dohledem policejních orgánů. Šlo tedy o tzv. sledovanou zásilku, k čemuž jsme dostali povolení od našich nejvyšších justičních orgánů.

Dne 26. 9. 1997 byl kontejner převezen přes železniční hraniční přechod v Děčíně do České republiky. Pracovníky Celní služby a Policie ČR byla provedena namátková kontrola obsahu kontejneru, při níž bylo zjištěno, že zásilku tvoří 60 kartónů s mletou a zrnkovou kolumbijskou kávou, balenou v plechovkách o obsahu po 0,5 kg, a dále kartóny s instantní kávou, balenou ve sklenicích. V jedné krabici s mletou kolumbijskou kávou byla nalezena plechovka, v níž namísto deklarované mleté kávy bylo nalezeno celkem 490,9 g kokainu o čistotě 99,7 %. Plechovka s kokainem byla zajištěna a poté byla zásilka uvedena do původního stavu a posléze pod dohledem policie předána adresátovi.

Pavel Z., po převzetí peněz od Alfonsa C. R. na zaplacení cla a po vyřízení formalit v celním skladu v Praze 3, převezl kávu do skladu v Opočně. Zde si znovu celou zásilku dne 12. 10. 1997 převzal Alfonso C. R.. Při odvozu kartónů s kávou (ještě v katastru obce Opočno) provedli příslušníci Národní protidrogové centrály, vedené Jiřím Komorousem, razantní zákrok, při kterém zajistili celou sledovanou zásilku, ale i Alfonsa C. R. společně s občany české národnosti.

Prohlídkou kartónů bylo uvnitř nalezeno celkem 34 ks plechovek po 0,5 kg, jejichž obsah namísto kávy tvořil kokain. Prohlídka všech zajištěných kartónů s kávou byla provedena v celním skladu v Hradci Králové. Při této prohlídce bylo celkem zajištěno 119 plechovek s 58 694,1 gramů kokainu o průměrné čistotě 79,2 %.

Alfonso C. R. byl zadržen a vzat do vazby a začalo běžet velice složitě vyšetřování, kdy bylo nutno zajišťovat důkazy i v zahraničí cestou mezinárodní právní pomoci. Vzhledem k tomu, že tento Kolumbijec v podstatě z organizátorství celé mezinárodní drogové věci usvědčoval právě Václava N.-U., který celou věc naplánoval, zařídil i financoval a jeho do ČR vyslal nejprve jako kurýra a posléze „rezidenta“ pro převzetí a dohled nad zásilkou kávy. I proto jsme se snažili o vydání Václava N.-U. z Kolumbie do České republiky, a to i prostřednictvím jednání s americkou protidrogovkou DEA.

Alfonso C. R. byl rozsudkem Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 11. 2. 1999 odsouzen k trestu odnětí svobody v trvání 11 roků se zařazením pro výkon trestu do věznice s ostrahou proto, že společně s Václavem N.-U. zorganizoval dodávku 4500 ks plechovek pravé kolumbijské kávy z Kolumbijské republiky do České republiky, přičemž dne 12. 10. 1997 bylo v této zásilce v Opočně, nalezeno celkem 60 kg čistého hydrochloridu kokainu, jehož cena by na tzv. drogovém trhu v České republice přesáhla částku 350 milionů korun českých.

V té době již byl Václav N.-U. v Kolumbii zatčen a byl v tzv. vydávací vazbě – a všichni (společně s ním) jsme čekali na jeho nucený přílet do České republiky.

Alfonso C. R. se proti tomuto rozsudku odvolal, když popíral svoji vědomost o tom, že dohlíží nad zásilkou kokainu, kterou on prý skutečně považoval za obchod s kávou. Já jsem si tehdy odvolání nepodal a když jsem na důvody tohoto svého rozhodnutí dotazován novináři, kteří se divili proč, když jindy jsem ten nejpřísnější, říkal jsem jim, že sazba za tento mezinárodní drogový zločin je u nás, bohužel, jen patnáctiletá – a že když Kolumbijec dostal 11 roků, Václav N.-U., na jehož přílet čekáme, by měl dostat aspoň 33 let.

Odvolání Kolumbijce bylo Vrchním soudem v Praze zamítnuto v červenci 1999, přičemž odvolací soud mj. zdůraznil, že on i Václav N.-U. byli napojeni na profesionální drogovou mafii v Kolumbii.

Václav N.-U. byl eskortován z Kolumbijské republiky do naší republiky, na pražském letišti v Ruzyni jsme na něho čekali my s ředitelem NPDC Policie ČR Jiřím Komorousem a s dalšími „ozbrojenci“.

Po uvítání mi Václav N.-U. řekl, že o mně ví úplně všechno, že sledoval má mediální vyjádření a že ví, že bych ho nejradši zavřel na doživotí do kriminálu, přestože je nevinný.

Od té doby jsme se potkali u výslechů opakovaně. On byl vždycky v pohodě, hrál hodného a rozšafného strejdu, který má rád ženy, dobré víno a jídlo a že na tohle téma bude v kriminálu psát knížky. Svou vinu však vehementně popíral a tvrdil, že s pašováním kokainu do České republiky nemá nic společného, že ve všech zásilkách kávy do ČR figuroval pouze jako prostředník. Přiznal, že byl na těchto obchodech finančně zainteresován, ale že droga byla do kontejneru vložena až v průběhu vlastní přepravy do Evropy, neboť je zcela vyloučeno v systému kontroly jakosti balené zásilky, aby byla droga do plechovek vložena již v Kolumbii. Současně uváděl, že zásilka byla na cestě z Kolumbie do České republiky delší dobu než obvykle. Namíтал, že on není občanem České republiky a že byl již za údajné pašování kokainu do ČR soudně potrestán v Kolumbii po svém zadržení v roce 1998 a že jak jeho vydáním k trestnímu stíhání do ČR, tak i jeho trestním stíháním v ČR je porušeno mezinárodní právo a zákony obou států. O svědčích, kteří v jeho trestní věci vypovídali, tvrdil, že lžou a vymýšlí si, že neměl důvod kokain do ČR pašovat a že zřejmě šlo o soukromou akci kolumbijského občana Alfonsa C. R.. Všechna jeho tvrzení jsme spolehlivě vyvrátili.

Usvědčil ho odsouzený Alfonso C. R., který setrval na svých tvrzeních i jako svědek. Kromě svědků Václava N.-U. usvědčily i prepisy legálně povolených odposlechů telefonních hovorů jejich telefonních stanic.

Znalecký posudek z oboru kriminalistické techniky, odvětví chemie, prokázal, že zajištěná zásilka obsahovala 46 485 g hydrochloridu kokainu, při celkové hmotnosti prášku ve 119 plechovkách 58 694,1 g, a průměrné koncentraci 79,2 %. Znalci uvádějí, že takovéto množství kokainu při uvedené koncentraci by představovalo nejméně 2 324 286,4 účinných dávek a 38 738,1 dávek letálních (smrtečných).

Kokain byl původně užíván jako povrchové anestetikum na sliznicích očí, nosu, úst atd., avšak díky svým účinkům na centrální ner-

vový systém je předmětem zneužívání narkomany. Běžná účinná dávka kokainu je uváděna 0,020 g, avšak závisí na stupni návyku. Letální dávka je uváděna v množství 1,2 g, přičemž u osob precitlivělých na kokain bylo zaznamenáno úmrtí i po dávce 0,030 g, zatímco osoby další přežily dávku 5 g za den.

Rovněž se originálními listinami z Kolumbie prokázalo, že Václav N.-U. byl v kolumbijském kriminále ve vydávácí vazbě a nikoliv ve výkonu trestu, jak nám tvrdil. I další lživá tvrzení o zaniklém českém občanství byla vyvrácena úředními listinami českých státních orgánů, kde stálo mj., že od roku 1961 Václav N.-U. nepožádal o vyvázání ze státního svazku České republiky.

Rozsudkem Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 26. 3. 2001 sp. zn. 8 T 131/2000 byl Václav N.-U. uznán vinným nejzávažnějším drogovým trestným činem nedovolené výroby a držení omamných a psychotropních látek a jedů a byl mu uložen trest odnětí svobody v trvání čtrnácti roků a šesti měsíců, se zařazením pro výkon tohoto trestu toliko do věznice s ostrahou. Proti rozsudku jsme se odvolali oba, kdy Václav N.-U. se dožadoval zproštění a já co nejprísnějšího trestu do nejprísnější věznice s tím, že jde historicky o dosud největšího zjištěného drogového gaunera. Vrchní soud v Praze jeho odvolání zamítl a k mému zpřísnil alespoň výkon trestu o prísnější věznici. Na trestu mu nepřidali, protože prý těch půl roku rozdíl je pro ještě horšího pachatele, pokud bude dopaden.

I z toho je jasné, že trestní sazby za ten nejhorší mezinárodní drogový zločin, který má za následek stovky nebo i tisíce závislých či mrtvých, včetně dětí, v České republice „hrozí“ maximálně patnáct let. Přečtěte si znovu, kolik smrtelných dávek bylo možno vyrobit z jedné takové zásilky a také, jakou hodnotu tato jediná zabavená zásilka měla. No, v porovnání s hrozícím trestem a nízkou objasněností těchto zločinů se někomu zřejmě takové zločiny vyplatí. Nikoliv však v tomto regionu, kde jsme za organizovaný mezinárodní obchod s drogami zavřeli do kriminálu už víc pachatelů.

Ale o tom v jiném příběhu, z Choceňska. Jinak, s Václavem N.-U., jsem se ještě potkal „na dálku“. Když vynechám jeho mediální vý-

pady vůči mně a různé stížnosti psané mým nadřízeným, ale i dalším institucím, zasáhla mne jeho stížnost a lživá obvinění v roce 2003, když jsem po výběrovém řízení nastoupil do Českého Telekomu jako výkonný ředitel pro bezpečnost. Do mé gesce mj. patřila i pracoviště, která zajišťovala řádnou realizaci legálních odposlechů telefonních hovorů. Tehdy se to leckomu nelíbilo, protože jsem vyhodil z práce i lidi, kteří byli podezřelí z toho, že za peníze vynášeli záznamy o telekomunikačním provozu některých telefonních stanic, a to i politikům. Navíc jsem zpřísnil režim i kontrolu na pracovištích. Takže někteří politici a jejich novináři kritizovali můj příchod do Českého Telekomu. A tak se o mně dozvěděl i Václav N.-U. a hned na mě napsal stížnost mým nejvyšším šéfům, zejména generálnímu řediteli, s tím, že jsem zločinec, který i v jeho případě zfalšoval odposlechy a dostal ho tak do kriminálu. Musel jsem psát mnohostránkové vyjádření, naštěstí tehdejší můj šéf nebyl nijak naivní a bojácný a Václavu N.-U. neuvěřil.

A v dubnu tohoto roku, když jsme s kamarády zpívali ve výborně sešrané společnosti, v jedné opočenské hospůdce, se ke mně přihlásil jeden z příbuzných Václava N.-U., s nímž jsem si pěkně o drogovém bossovi popovídal.

TÝNIŠTĚ NAD ORLICÍ

Hádku v herně přežil jen zázrakem

Popíši vám alespoň stručně případ, který zpočátku vypadal na jasný a hrůzný pokus vraždy, ale v průběhu soudního řízení se vše změnilo. Láska k zbraním už *Jiřího N.* jednou před soud dovedla a za ilegální držení střelné zbraně dostal od Okresního soudu v Rychnově nad Kněžnou podmíněný trest, v němž se osvědčil.

O deset let později došlo v Herně v Týništi nad Orlicí k vážnému konfliktu, při němž Jiří N. použil jednu z ilegálně držných zbraní. A tak se zjistilo, že si z podmínky nic nedělal a znovu začal shro-

mažďovat bez povolení další střelné zbraně. Není divu, kvůli předchozímu odsouzení by stejně zbroják nedostal.

Večer, tři dny před tím Štědrým, tj. vánočním, roku 1995 navštívil se svou družkou Beátou pohostinství Herna v Týništi nad Orlicí. Celý večer a vlastně noc intenzivně pili alkohol společně s dalšími hosty Hery a Jiří se pohyboval po Herně. Náhle zaslechl, jak se jeho družka hlasitě hádá s dalším hostem u stolu. Šlo o peníze, kdy ona chtěla po Romanu H. vrácení tří set korun. V té době už šlo o velice hlasitou hádku, kdy se oba vzájemně vulgárně uráželi. Na to reagoval Jiří tak, že přiskočil k sedícímu Romanovi a přiložil mu k obličejí svůj nezákonně držený belgický šestiranný revolver ráže 9 mm. V té době Roman vstával ze židle a současně se snažil vražednou zbraň odstrčit. V tom došlo k výstřelu a Roman upadl na zem mezi kulečník a barový pult. Jeden ze svědků přivolal rychlou zdravotnickou záchrannou službu a policisty. Záchranka odvezla poškozeného ke speciálnímu urgentnímu chirurgickému zákroku, policisté zadrželi Jiřího s jeho družkou, kteří mezitím Hernu opustili. Nyní zřejmě to nejzajímavější: Roman v důsledku výstřelu z kolty ráže 9mm utrpěl střelné poranění levé tváře, a to zástřel, když podle znalce cituji: „místo vstřelu bylo dva centimetry od levého ústního koutku, střelný kanál procházel levou tvář, dolní čelistí v oblasti lůžka šestého zubu vlevo dole, pak směrem zleva doprava, šikmo nahoru jazykem a projektil byl umístěn v měkkých tkáních za zadní hranou tvrdého patra...“ Zkrátka: devítimilimetrová střela (neříká se „kulka“ – kulky mají psi) vystřelená z bezprostřední blízkosti, prošla poškozenému levou tvář, v ústech narazila na zub „šestku“, který sice úplně roztříštila, ale zbrzdila se tak její rychlost a změnila dráha střely, takže došlo nakonec (skutečně jen díky velice šťastné náhodě) jen k „lehké“ újmě na zdraví.

Jiří, tehdy jako obviněný, tvrdil, že jen bránil svoji družku, vytáhl svůj kolt a v tu chvíli, kdy se mu Roman snažil zbraň vytrhnout, došlo k nešťastnému výstřelu. Roman, svědek i poškozený, řekl, že obviněný mířil koltem na jeho hlavu, on se snažil při vstávání ze židle ruku se zbraní odstrčit a přitom došlo k výstřelu. Protože šlo o skutečně velice závažný čin s původní právní kvalifikací jako pokus vraždy, snažili jsme

se tyto výpovědi co možná nejpodrobněji prověřit, abychom zjistili, jak došlo k poranění, které mohlo (i dle znalce) vést i k okamžité smrti poškozeného. Také proto jsme všichni vyjeli na místo činu a dělali tam s obviněným, poškozeným a všemi svědky prověrky jejich výpovědí. Rozhodujícím pro posouzení věci bylo prokázání formy zavinění. Já jsem tehdy tvrdil, že tam byl tzv. eventuální úmysl, tzn., že útočník v době, kdy mířil na hlavu poškozeného z krátké vzdálenosti střelnou zbraní, která mohla Romana na místě usmrtit, musel být nejméně srozuměn s tím, že může dojít k výstřelu a ke smrti sedícího Romana.

U soudu jsme opět vše znovu probírali a soud nakonec uznal výstřel za „náhodný“ a důkazy správně vyhodnotil ve prospěch obžalovaného, jak mu ukládá trestní řád. Jak jsem již psal, naproti tomu je státní zástupce povinen podat v pochybnostech obžalobu a nechat o vině či nevině rozhodnout nezávislý soud, což jsem já vždy dělal. Soud však musel zohlednit to, že obžalovaný v podstatě hromadil a přechovával střelné zbraně.

V době zadržení a domovní prohlídky u něj byly kromě belgického revolveru zajištěny i revolvery další, a to německý devítimilimetrový RÖHM, model RG 89, francouzský šestiraňák systému Lefauchaux, dále maďarská pistole ráže 7,65 mm zn. Denáru, dvouhlavňová brokovnice Lancasterka a 99 kusů nábojů do těchto zbraní.

Za to byl odsouzen k trestu odnětí svobody v trvání 18 měsíců do věznic s ostrahou, k mému odvolání mu byl tento trest zpřísněn na dva roky. A dále mu bylo uloženo ochranné protialkoholní léčení (rozsudkem Vrchního soudu v Praze dne 19. 5. 1997).

V A M B E R K

Brutálně ubíjel spoluvězně v kriminálu

Vamberkem jsem vždycky jen projížděl na další policejní výjezdy do kriminalitou podstatně více zasaženého okresu Ústí nad Orlicí, popř. v lepším případě turisticky do Mladkova a na Zemskou bránu. Ne-

vzpomínám si, že bych (tam u vás) byl za nějakou „krvavou“ událostí. Ale byl jsem tam koncem tohoto dubna na velice příjemné akci. Byla to *Miss Čarodějnice*, pořádaná ve prospěch místní krajkářské školy.

Ale probíraje se svými historickými kriminálními případy, vybral jsem jeden. Nestal se sice ve Vamberku, ale jeho brutálním pachatelem byl občan Vamberka (z Merklovic), narozený v Rychnově nad Kněžnou. V té době bylo *Martinu K.* devatenáct let, když se dostal do Vazební věznice v Hradci Králové, a to za zvlášť závažnou násilnou i majetkovou trestnou činnost. O čtyři měsíce později k nim do cely přibyl další „podnájemník“, a to čtyřiačtyřicetiletý Vlastimil K. Od této doby ho Martin K. začal šikanovat, brutálně ho fyzicky napadal, tloukl do něho pěstmi, a to tak, že ho znovu a znovu bil i do dříve zraněných míst. Intenzivně a soustavně ho tloukl do hlavy a celého těla. Způsobil mu tak zlomeniny žeber, poranění plic a sleziny – a spoustu dalších zranění. Mimo jiné ho také nutil požívat různé léky a snažil se ho otrávit. Bylo až neuvěřitelné, co všechno musel Vlastimil snést i sníst. Samozřejmě si nesměl stěžovat, jídlo a další věci za něj přebíral krutý mladík, když přišel někdo na celu, musel dělat, že spí, vycházky za něj odmítal Martin K. s tím, že se mu nechce apod. Toto jednání trvalo přes dva měsíce, a to postupně na třech celách, kam byli vždy přestěhováni. Definitivní konec nastal až 11. 3. 1991, kdy ostatní vězni v půl třetí ráno přivolali dozorce a ti pak zdravotnickou záchranku. V chirurgické ambulanci Fakultní nemocnice v Hradci Králové zjistili, že kromě dalších zranění má Vlastimil K. oboustranný pneumotorax a podkožní emfysem. Stav poškozeného byl označen za vážný a bylo doporučeno, aby byl vězeňskou službou převezen do vězeňské nemocnice v Praze. Dozorci však, než zajistili eskortu a transport, poškozeného vrátili zpět na jeho celu. To bylo v půl šesté ráno. V té době vážně zraněný a zcela bezbranný Vlastimil ležel bezvládně na posteli, Martin K. k němu přistoupil, uchopil ho za oděv a nejméně čtyřikrát udeřil jeho hlavou o železnou tyč postele. Tím došlo k selhání srdce a plic (po oboustranném pneumotoraxu) a ke smrti Vlastimila.

Brutální vrah se nám při výslechu v podstatě vysmíval, připustil jeden úder za celou dobu a vše sváděl na dalšího spolubydlícího

vězně. Ten jej však zcela jednoznačně usvědčil, když nám nejen podrobně popsal průběh kritických dní, ale vždy i způsob napadení, což pak názorně předvedl i před znalcem, soudním lékařem. Tento svědek rovněž potvrdil i vážný stav zraněného, další šikanování Martinem K., nucení k požívání různých léků, zejm. Tisercinu (Levopromazinu) a Nitrazepamu. Ostatní vězni nám sdělili to, co mohli slyšet, popř. i vidět a potvrdili, že útočníkem byl právě Martin K. Soudní pitvou a následným znaleckým posudkem byly prokázány příčiny smrti, ale i zraňující mechanismus, když ty nejbrutálnější útoky skutečně trvaly po delší dobu, zlomeniny žeber a poškození plic, a to zpredu i zezadu, ale poškození sleziny, byla čerstvějšího data. Znalci rovněž posoudili i intenzitu útoků a zraňující mechanismus, přičemž potvrdili i svědeckou výpověď spoluvězně. Protože jsem měl podezření na nesprávný postup vězeňské zdravotnické služby, ale i lékařů v FN Hradec Králové, byl vyhotoven posudek ústavu, a to Lékařské fakulty Masarykovy univerzity v Brně, kdy znalci neshledali v postupu uvedených lékařů žádné pochybení. Případnou odpovědnost ostatních pracovníků (dozorců) jsem nechal posoudit tehdejší Vojenské obvodové prokuratuře v Hradci Králové.

Martin K. byl po takřka šest let trvajícím soudním řízení odsouzen Krajským soudem v Hradci Králové k trestu odnětí svobody v trvání 15 roků. S ohledem na osobu pachatele a zejména dlouhotrvající a trýznivý způsob útoků a jejich brutalitu jsem požadoval uložení výjimečného trestu, což k mému odvolání Vrchní soud v Praze akceptoval a Martinu K. trest zpřísnil na 18 roků, a to rozsudkem ze dne 9. 6. 1998.

HOLICE V ČECHÁCH

Vrah na útěku - přestřelka u slavného Muzea

Vždycky, když projíždím Holicemi v Čechách, vlastně takřka kdykoliv jedu autem od Hradce Králové přes Býšť kolem Muzea dr. Emila Holuba (a naopak), vzpomenu si na případ, který nám dal také spoustu

práce k objasnění, k usvědčení bezcitného pachatele i k jeho odsouzení. Šlo o pokus vraždy mladého dvaadvacetiletého policisty Jiřího S., který při výkonu své náročné policejní služby málem přišel o život.

Bylo to 10. června 1992 kolem druhé hodiny ranní, kdy se snažil zastavit a zatknout *Ivana H.*, který byl v té době na útěku po loupežné vraždě dvou lidí v Ostravě. V té době projížděl Holicemi směrem na Hradec Králové – a u budovy muzea dr. Emila Holuba narazil na „našeho“ policistu, který byl v té době ve službě a ve stejnokroji policisty ČR. Policista okamžitě podezřelého vyzval „Jménem zákona“, aby zastavil a posléze, aby opustil úkryt, neboť Ivan H. se před ním schoval. Ivan H. začal po policistovi pálit ze své pistole, přičemž se snažil zasáhnout jeho hlavu. Naštěstí ho žádným z výstřelů nezasáhl, vyběhl z úkrytu a při útěku ještě nejméně čtyřikrát po mladém policistovi vystřelil. Pak mu pistole ráže 7,65 mm selhala. Podařilo se mu však z místa uprchnout. Rovněž policista se snažil prchajícího vraha zasáhnout, což se mu naneštěstí nepodařilo. Zvláště nebezpečný recidivista byl nakonec dopaden a v roce 1994 odsouzen Krajským soudem v Ostravě za vraždu a pokus loupeže jako zvlášť nebezpečný recidivista na 20 roků.

Dokazování v této kauze bylo velice složité. Vrah vše popíral s tím, že na místě v kritické době vůbec nebyl. Pamatuji si i na prověrky policistovy výpovědi na místě činu v blízkosti slavného holického muzea, kdy nám poškozený zrekonstruoval celou událost, při které málem přišel o život. Vzhledem k tomu, že vrah byl o něco později po přestřelce kontrolován další policejní hlídkou, prověřovali jsme pak v řízení před soudci, za jak dlouho skutečně mohl Ivan H. stihnout cestu z Holic do Hradce Králové, resp. do Býště. Potvrdilo se, že pachatelem, kterého policista poznal a usvědčil, byl právě Ivan H.

Řízení před soudem se táhlo roky, čekalo se i na výsledky dalšího soudního jednání v Ostravě a na jejich spisový materiál. Krajský soud v Hradci Králové se mi snažil věc vrátit k došetření, když neuspěl, tak se mne snažil přesvědčit o tom, že ten dvacetiletý trest je postačující a mohli bychom se s ním spokojit. S tím jsem nesouhlasil a chtěl

jsem, aby mu „přišli“ i ten pokus vraždy policisty a přidali mu alespoň pár roků. To se nakonec povedlo – a po vskutku náročném dokazování ho nakonec soud uznal vinným i tímto činem z Holic, přidal mu i na trestu odnětí svobody, když mu uložil tzv. souhrnný trest odnětí svobody v trvání 23 a půl roku, neboť musel být zrušen ten dvacetiletý trest ostravského soudu, který byl vynesena až po holickém pokusu vraždy. To bylo rozsudkem KS Hradec Králové ze dne 9. 11. 1999. Když vidím tohle datum, uvědomím si, že je někdy škoda, že u nás není tzv. kumulace (sčítání) trestů a u takových pachatelů nelze uložit třeba 99 let. V Americe by je asi dostal. U nás budeme mít z Ameriky zřejmě jen radar.

UHERSKO

Žárlivec v autě – nebezpečná kombinace

A z Holicka ještě jiný případ – z Uherska. Jde o jiného pachatele, který nebyl takový zločinec, ale spíše žárlivec. Přesto, jak už to bývá, mohl být i vrahem.

Ale od začátku. Pana *Ludvíka Š.*, v té době jednatřicetiletého, opustila v roce 1997 jeho sedmadvacetiletá družka Irena a odešla za jiným, za Pavlem S. Ludvík Š. tuto situaci nezvládal, naléhal na svou bývalou družku, aby se k němu vrátila a žárlil na ni a Pavla S. V červnu 1997 ve večerních hodinách na ni čekal poblíže jejího domu v Uhersku. Seděl ve své Škodovce 105, když je oba spatřil, jak jdou po kraji silnice směrem k domu. Irena šla po krajnici a držela se za ruku s Pavlem, který šel vedle ní směrem do vozovky. Oba spatřili Ludvíkovo auto, které se náhle proti nim rozjelo ve svém směru. Ve vzdálenosti několika desítek metrů auto zvýšilo rychlost a najelo do protisměru a pak i na krajnici, odkud oba přicházeli. Irena naštěstí včas zareagovala, uskočila a současně strhla Pavla do trávy vedle silnice. Tím oba vyvázli závažnému zranění. Ludvík na ně chvíli křičel, ale pak odjel pryč. Žárlivost v něm však bujela a zkvétala i nadále, takže asi

o měsíc později v pozdních večerních hodinách znovu čekal na oba ve svém autě přibližně na stejném místě jako předtím. Kolem 23. hodiny se Irena s Pavlem vraceli domů z místní restaurace v Uhersku, přičemž vedli s sebou svá jízdní kola. Tentokrát je Ludvík nechal dojet až k vratům jejich obydlí a ve chvíli, kdy Pavel odemykal, náhle vyrazila škodovka se zhasnutými světly přímo do nich. Pavlovi se podařilo na poslední chvíli uskočit, ale Irenu se podařilo Ludvíkovi trefit čelní stranou auta a tím ji přimáčkl na drátěný plot. Poté zařadil zpátečku a z místa se stále zhasnutými světly odjel. Irena byla okamžitě převezena do nemocnice, kde bylo zjištěno, že má komplikovanou tříštivou zlomeninu levé holenní kosti v kolenním kloubu. Přestože je to zranění těžké, naštěstí nebylo smrtelné.

Opakované Ludvíkovo jednání jsem kvalifikoval ve vztahu k Pavlovi jako dvojnásobný pokus úmyslné těžké újmy na zdraví (s trestní sazbou do osmi let), jednání vůči Ireně v prvním případě stejně, v tom druhém však už jako pokus vraždy, protože podle soudního lékaře mohlo dojít i k jejímu usmrcení. Navíc, jen těžko se dalo usuzovat na to, že ji Ludvík v návalu vzteku chtěl jen zranit, a to zvláště kdyby ji v plné rychlosti namáčkl na vrata či zeď. Pan Ludvík také po činu vše doznal a říkal nám, že žárlil na svou bývalou družku, že chtěl, aby se k němu vrátila a že chtěl ublížit jenom jí. Na oba prý pokaždé najel proto, že šli zrovna spolu. Podle svého tvrzení však nechtěl Irenu zabít. Jinak byl tento příběh potvrzen oběma poškozenými. Znaleckým posudkem z oboru dopravy byla stanovena rychlost auta při najezení do poškozené na 40–45 km v hodině. Z toho pak soudnělékařský expert dovodil svoji úvahu o možném následku smrtelném. V tomto případě se (soudního) trestu nedočkáte. Ludvík Š. zemřel, a proto bylo trestní stíhání proti němu usnesením Krajského soudu v Hradci Králové dne 4. 8. 1998 zastaveno.

Vraždy z rozmaru – ukopal staříka

Nechci psát o „božích mlýnech“ a podobně. Toto sousloví či rčení mne spíše napadlo u případů jiných. Například případ mladistvého,

který se sice udál v našem kraji, ale v jiném volebním obvodu. Šlo o naprosto zbytečnou vraždu, jak jsem ji později nazval „vraždou z rozmaru“. Mladistvý pachatel, který si po shlednutí jednoho z filmů s Jeanem Claudem Van Dammem (který za to opravdu nemůže) nazul těžkou vojenskou koženou obuv (tzv. kanady), vyšel na náměstí v Turnově a procházel se kolem, až si vyhlédl starého bezmocného muže, takového „polobezdomovce“, a toho fyzicky napadl, aby si dokázal, že „je stejně dobrý“ jako ten filmový bojovník. Do bezbranného staříka tloukl rukama a kopal ho do hlavy a celého těla, až ho ubil, respektive ukopal, k smrti. Jeho útoky trvaly s přestávkami, kdy si zakouřil a odpočíval, takřka dvě hodiny. Ještě tu noc ho východočeští policisté zadrželi, při výslechu se nám bez problémů doznal a pak nám v dalších dnech při rekonstrukci naprosto chladnokrevně předvedl, jak toho muže usmrtil. Žádnou lítost neprojevil, připadal si, jakoby někde ukradl jízdní kolo. Rekonstrukce trvala stejně dlouho jako jeho útoky na starce – asi dvě hodiny, protože jsme vždycky počkali společně s ním, až si zakouří na zídce a pak se vrátil k figuře, aby se nám zas pochlubil, jak se mu dařily údery a kopy. Odsouzen nebyl, pro nevyléčitelnou chorobu byl propuštěn z vazby – a poté zemřel. Proto jsem si na něj vzpomněl v této souvislosti.

ROKYTNŮ

Vrah a žhář v policejní uniformě

Jedu-li ze Sezemic do Býště, projíždím obcí Rokytno.

Ihned se mi vybaví spáleniště, zbytky shořelého domku a ohořelé tělo majitelky domku, stařenky. Vše vypadalo na nešťastnou náhodu. Na místě však byl legendární vyšetřovatel-specialista na požáry, pan major Matásko, který nařídil v rámci ohledání místa činu odebírat popel v místnostech po malých vrstvách, aby se nic nepřehlédlo. Ohořelá mrtvola stařenky byla mezitím převezena na soudní pitvu. Po mnohahodinovém odebírání popela na místě činu náhle policisté

našli nábojnici ze střelné zbraně (z pistole ráže 7,65 mm). Ihned volali do Ústavu soudního lékařství LF UK v Hradci Králové, zda už je jasná příčina smrti. Vzhledem k tomu, že lebka mrtvé ženy byla prohořelá, stopy po střele nebylo možno zjistit. Naštěstí se tato střela zachytila ve spečeném drdolu vlasů stařenky.

Z požáru a nešťastné náhody se tak stala vražda, kdy požár byl založen úmyslně k odstranění stop. To se ostatně potvrdilo po celkovém ohledání místa činu experty. Přimo tehdejším náčelníkem krajské policejní správy byla založena speciální výjezdová skupina, která měla vraždu objasnit a krajského ředitele průběžně informovat. Samozřejmě bylo stanoveno několik verzí, v nichž vítězila loupežná.

Jenže se nám pak v rámci šetření mezi svědky začal objevovat jako podezřelý muž v uniformě policejního důstojníka. A na poradě nám policejní ředitel řekl, že pokud by měl být pachatelem policajt, tak ať raději zůstane vražda nepotrestána. A to bylo něco pro mne. Společně s dalšími policejními vyšetřovateli jsme i přes zákaz šli po této stopě.

Tehdy (až do konce roku 2001) se ještě v rámci Policie ČR dělili policisté na vyšetřovatele a kriminalisty, resp. operativce, kdy vyšetřovatelé byli řízeni po své linii a byli podřízeni řediteli úřadu vyšetřování až po ústředí, kdy ředitel Úřadu vyšetřování pro ČR byl podřízen přímo ministru vnitra ČR. Nad vyšetřováním vykonávali dozor prokurátoři, resp. státní zástupci.

Takže společně s „mými“ vyšetřovateli jsme požádali o („palebnou“) podporu mého tehdejšího šéfa na Krajské prokuratuře v Hradci Králové pana JUDr. Josefa Oubrechtta, který nás skutečně podržel a zatímco jsme byli v terénu, on odrážel útoky na naši adresu. Abych to zkrátil, jezdili jsme ve třech opatrovat další důkazy, až jsme přišli na hlavního podezřelého, a to policejního *nadporučíka J. z Vysokého Mýta*.

Když ostatní policisté a zejména jejich šéfové pochopili, že nám v jeho usvědčení nezabrání, začali s námi spolupracovat – a nakonec se pachatel doznal. Já jsem ho následně předal vyššímu vojenskému prokurátorovi z Tábora, který si pro něj přijel, protože policisté patřili do jejich jurisdikce.

A my jsme si oddychli, protože ten týden patřil mezi nejtěžší v životě. Bojovali jsme tehdy s vlastními. Krajský policejní ředitel krátce nato z Hradce Králové odešel – a už jsme se v životě nepotkali...

CHOCEŇ

Nožem přímo do srdce

Vybral jsem pro vás dva případy z Choceňska. První se týká žárlivosti jako fenoménu „domácích zabijaček“ a podobných činů.

Třiatvacetiletý mladík z Chocně se seznámil s o devět let starší ženou, která žila v jeho sousedství se svými dvěma dcerami. Velice se spřátelili a *Jan S.* začal u ní v bytě i přespávat. Zamíloval se do ní a po roční známosti s ní začal plánovat trvalé soužití. Jeho přítelkyně však v té době udržovala další vztah s jiným mužem a aktuálně začala navštěvovat i svého bývalého manžela v České Třebové. To Jan těžce snášel, žárlil na ně a v důsledku začal intenzivně pít alkoholické nápoje. Když mu *Eva M.* řekla, že uvažuje o tom, že obnoví vztah se svým bývalým manželem, dokonce se pokusil o sebevraždu.

Za několik týdnů potkal v jejím bytě jejího dalšího přítele a toho fyzicky napadl. O čtrnáct dnů později, opět v podnapilosti, napadl i *Evu*. Zmlátil ji proto, že se chtěla vrátit ke svému bývalému. V té době už jí vyhrožoval i usmrcením.

Za šest týdnů nato odjela *Eva* na návštěvu ke svému bývalému manželovi, ale nevrátila se téhož večera, jak původně slíbila. Obviněný žárlil a vztek zapíjel alkoholem. V pití pokračoval i další den. Kolem třetí hodiny odpolední se dopotácel do domu, kde *Eva* bydlela. Tam v důsledku silné opilosti upadl v mezipatře a zůstal ležet. Paní *Eva* ho za pomoci své sousedky dopravila bezvládného do svého bytu, kde zůstal ležet v předsíni. Když pak chtěla z bytu odejít, vzбудila *Jana* s tím, že musí jít naproti svému bývalému muži a on ať z bytu odejde. Nato se jí dostalo spoustu urážek a výhrůžek. V té době přišla do bytu *Janova* sestra, která když viděla, v jakém je agre-

sivním stavu a snaží se Evu zbít, vyběhla ven sehnat lékaře z psychiatrie. Jan však vzal do ruky velký kuchyňský nůž a na chodbě před bytem Evu prudce bodl do srdce, čímž ji na místě usmrtil. Pak počkal na chodbě domu na příjezd policistů. Případ byl od počátku zcela jasný, protože na chodbě byli další svědci, kteří slyšeli hádku, výhrůžky a poté viděli i bodnutí nožem. Přesto policejní výjezd pracoval jako dobře sehraňtý tým. Proběhlo zajištění místa činu, jeho ohledání, zajištění důkazů, ohledání těla mrtvé soudním lékařem, soudní pitva, výslechy... ale to už všechno znáte.

Jan přiznal, že hrozně moc na Evu žárlil. Proto začal nezřízeně pít. Opilý a žárlivý vždycky dostal vztek, a proto Evu také zbil. Ze žárlivosti se opil i toho kritického dne. Pamatoval si prý jen, že došel až k Evě – a pak už nic. Určitě ji však nechtěl zabít. Ale takhle to vlastně říkali takřka všichni. Svědci Jana usvědčili a když to slyšel, asi se nestačil divit. Ze soudní pitvy vyplynulo, že poškozená zemřela na zevní vnitřní vykrvácení, když prudce vedená rána velkým kuchyňským nožem zasáhla levý lalok plíce, srdce, bránici a levý lalok jater, takže vlastně skoro všechny životně důležité orgány v těle. Znalci psychiatrie i znalce psycholožka naléhavě doporučili uložení ochranné protialkoholní léčby ve formě ústavní, protože Jan byl pod vlivem alkoholu velice agresivní a pod jeho vlivem by mohlo dojít k recidivě.

Toto léčení bylo také Janovi uloženo a k tomu 12 roků trestu vězení. Vzhledem k Havlově rozsáhlé amnestii už je Jan venku a snad ho případ poučil a život prověřil.

Někdy stačí opravdu chvílička a život se vám zcela změní. Pakliže od té doby žije řádně, rád se s ním potkám a popovídám, protože nepatřil mezi vrahy loupežné, vrahy z vlnosti, chladnokrevné a jim podobné.

S heroinem až do Frankfurtu

A ještě jeden (avizovaný) případ z oblasti organizovaného drogového zločinu:

Pětatřicetiletý podnikatel z Chocně *Zdeněk B.* založil v roce 1993 organizovanou skupinu, která se zabývala drogovým byznysem. Jed-

nalo se konkrétně o poměrně rozsáhlý ilegální obchod s heroinem (tj. Diacetylmorfin). On osobně (a poté i další ze šestičlenné skupiny) jezdil nakupovat tuto drogu do Prahy, popř. i jinam, anebo do Bratislavy ve Slovenské republice. Tuto omamnou látku zčásti upravovali (mísili) a rozprodávali prostřednictvím dalších osob v Chocni. Do této ilegální distribuce zapojil jeden z nich (Jan B.) i svoji manželku, která heroin prodávala v jejich bydlišti – a později za to byla odsouzena. Nás však zajímala organizovaná skupina jako součást českého organizovaného drogového zločinu.

V této skupině byl jako organizátor a tedy „vůdce“ Zdeněk B. K sobě si vzal již zmíněného stejně starého *Jana B.*, který měl zajišťovat (s dalším kurýrem) vývoz čistého heroinu do Spolkové republiky Německo, kde jej další dva členové zločinecké organizace prodávali stálé klientele, popř. i náhodným zájemcům. Jan B. a někdy i další kurýr vozili nakoupený čistý heroin osobními auty a v některých případech i autobusem do Frankfurtu nad Mohanem, kde drogu předávali osobně dalšímu choceňákovi *Jaroslavu L. a Jiřímu K.*, který byl z Vysokého Mýta. Tito dva dealeri diacetylmorgin mísili s cukrem tak, že k jednomu gramu čistého heroinu přidali vždy tři gramy cukru. Takto upravený heroin prodávali svým klientům a narkomanům za částku 80–90 DM za jeden gram. Za dva roky této nezákonné mezinárodní distribuce prodali nejméně 44 kilogramů upraveného heroinu, a to za celkovou částku ve výši nejméně tři a půl miliónu německých marek. Prodejem získané peníze vozili kurýři zpět do Chocně Zdeňku B., nebo v některých případech si tento šéf pro peníze přijel do Německa sám. Peníze pak Zdeněk B. rozděloval tak, že jedna část byla na výplaty jako odměna za odvedenou práci, další část peněz šla na nákup další drogy a třetí část sloužila jako finanční rezerva pro případ odhalení – na „náklady trestního řízení“.

V květnu roku 1995 byl Zdeněk B. zadržen policií. Ostatní ještě v dobře zaběhnutém obchodě pokračovali do července 1995, kdy jim došly zásoby. V srpnu byl zadržen a vzat do vazby první z kurýrů Jan B., v listopadu pak další, *Jiří B.* Oba dealeri, pracující v Německu, byli zadrženi a vzati do vazby 25. 1. 1996.

A nastalo velice složité a zdlouhavé dokazování. Pro prokázání organizovaného zločinu potřebujete přímé svědky, ti většinou chybí, nebo doznání někoho z pachatelů, což bývá takřka nemožné, popř. nějaké listinné materiály, výkazy, přehledy o činnosti, diáře, prostě cokoliv, co může vnést do případu jasno.

V tomto případě se policistům podařilo při domovních prohlídkách zajistit zápisníky Zdeňka B., Jaroslava L. a Jiřího K. U Jana B. byly zajištěny váhy, na nichž byly toxikologickou expertizou prokázány zbytky heroinu. Tyto důkazy však stále neprokazovaly rozsah trestné činnosti a zejména činnost a rozložení úkolů v organizované skupině.

Jeden z obviněných, Jiří K., tedy jeden z hlavních dealerů se nakonec rozhodl promluvit. Když jsme spolu postupně hovořili, samozřejmě vždy za přítomnosti obhájce, chtěl, abych ho pustil z vazby na svobodu, pak že promluví. Já jsem mu vysvětloval, že vazba je opatření a nikoliv trest a že ho z vazby nepustím. Ale vysvětlil jsem mu, že pokud vypoví úplně vše a jeho výpověď bude podpořena objektivními důkazy, určitě k tomu soud výrazně přihlédně a já sám že budu požadovat co nejmírnější trest.

Poté se Jiří K. rozhodl, že bude vypovídat a postupně nám podrobně popsal celou organizaci, její fungování, rozdělení zisku i vlastní působení ve Frankfurtu nad Mohanem a ve Wiesbadenu. K tomu nám vždy uvedl, kdo jeho doznání může potvrdit. A tak jsme vyslyšeli jím označené svědky. Mezitím jsem cestou právní pomoci ve Spolkové republice Německo požadoval zajištění listinných důkazů.

S německým státním zastupitelstvím ve Frankfurtu jsem v té době dobré měl výborné kontakty, neboť se nám společně podařilo usvědčit a odsoudit kolumbijsko-italskou drogovou nadnárodní mafiánskou skupinu, která vozila čistý kokain z Kolumbie přes Polsko a Českou republiku do Spolkové republiky Německo. Na tom případě jsme společně strávili spoustu času a odvedli velký kus práce, takže v České republice byl tehdy odsouzen Kolumbijec Alonso Delgado Martinez za organizaci průvozu nejméně jednoho metráku čistého kokainu (k mému odvolání dostal u Vrchního soudu v Praze 13 let, za což jsem pak Německu dostal „metál“).

Ale zpátky k „Choceňskému heroinu“. Tehdy jsem se s šéfem frankfurtského státního zastupitelství dohodl, že nám pomohou nejen se zajištěním listinných materiálů, ale zejména s výslechy německých svědků – a pak jsme společně s několika policisty vyjeli Tranzitem do Frankfurtu nad Mohanem. Tam se podařilo výslechy svědků potvrdit výpověď Jiřího K., další svědci potvrdili jeho výpověď tady v České republice. Někteří z českých svědků využili možnosti utajit svou totožnost a vystupovat v tomto řízení pod smyšleným jménem a příjmením a s utajením podoby.

Tito svědci jsou pak i před soudem vyslyšáni z jiné místnosti, v případě organizovaného zločinu z jiné budovy přes hlasitý telefon s modulovaným hlasem. Takže by nikdo neměl zjistit, kdo vlastně vypovídá, pokud se svědek k nějaké „lživé“ otázce obhajoby sám neprozradí. Aby však bylo možno ověřit, že je to skutečný svědek a nikoliv nějaký „policijní herec“, soud ověřil v té další budově jeho skutečnou totožnost, rovněž skutečné údaje o svědkovi jsou vedeny v zapečetěných obálkách. Náš stát moc prostředků v boji s organizovaným zločinem policistům a státním zástupcům nedává, ale tenhle institut podle § 55 odst. 2 trestního řádu se mi v několika závažných případech osvědčil.

Takže svědci se tak nebáli vypovídat (anebo se báli míň), každopádně potvrdili skutečnosti, předložené Jiřím K. Tím se podařilo prokázat celou organizaci a spočítat odhad čistého zisku z obchodu s heroinem. Při tehdejším kurzu marky ke koruně jsme se dostali na částku 50 miliónů českých korun.

U hlavního líčení všichni ostatní obžalovaní popírali tvrzení v mé obžalobě, Jiří K. na svém doznání a usvědčujících výpovědích setrval. Soudní řízení bylo složité a náročné, nakonec však byli hlavní aktéři odsouzeni pro nejzávažnější drogový zločin, kde je v § 187 odst. 4 trestního zákona trestní sazba až na 15 let trestu odnětí svobody.

Zdeněk B. jako hlavní pachatel dostal u Krajského soudu v Hradci Králové trest odnětí svobody v trvání jedenáct a půl roku. Kurýr Jan B. dostal 8 roků kriminálu, dealer Jaroslav L. šest a půl roku atd. Jiří K., díky němuž došlo k objasnění a k usvědčení rozsáhlého drogového

(východočeského) zločinu, dostal minimální trest, který bylo možno uložit, a to tři a půl roku s tím, že v té době byl stejně dlouho ve vazbě, takže byl hned propuštěn z vazby na svobodu a jeho odsouzení bylo pravomocné. Dodnes nezapomenu na jeho vděčný pohled v soudní síni. Jak jsem později zjistil, tlak na něho, aby změnil výpověď a odvolal doznání, byl obrovský. Navíc mu všichni v kriminále říkali, ať mému slibu nevěří, že jsem „svině“, „hajzl“, „podrazák“ apod.

Hlavní obžalovaní, tj. Zdeněk B. a Jan B. se odvolali, já jsem se odvolal rovněž, protože jsem požadoval tresty přísnější. Vrchní soud v Praze 22. 9. 1998 pak k mému odvolání oběma tresty zpřísnil, když Zdeněk B. dostal 13 let a Jan B. 10 let. Snad jsem tím neodradil „choceňské voliče“. ☺

VÁLKA MAFIÍ,“ TVRDÍ KRAJSKÝ STÁTNÍ ZÁSTUPCE V HRADCI

ŽALOBCE

KRIMI
L I V E

Miroslav Antl odpovídá

Lyraným ženám může policie pomo

případám jako Corrado Cattani, ale já sem spíše něco jako Don Quijote.“ říká státní zástupce Miroslav Antl

ARNOST MĚ (ZATÍM) NEZDOLALA

Státní zástupci by měli vyjždět na místo činu

id vyšetřování jako sa-
šlečka od leona skončí,
škoda, když se právě
nich dvou letech podarilo
ci oproti minulosti zefek-
tíváme řadu přípa-
dné hospodářské krimi-
teré se poměrně úspěšně
iž vyřešit, připomíná
š a půli miliardý korou,
či u zločinců.
přízná, že úřady vyšetřo-
doxně končí svoji samo-
mnozí právě v době, kdy
hlí úspěchy, pracovní např-
rychleji. Jsem ale přesvěd-
što činnosti mohou a musí
i nadále, v době kdy se
ní za zmínku.

pak aktivně dohlédnout do konce v Ji-
zeni před soudem.
■ Ink bude sloučení úřadů vy-
šetřování s kriminálkou vypadat?
Výšetřovatelé budou zúčastněni
bovaci obecné kriminality a odbo-
v v rámci útvarů v celorepublikov-
plošnosti, tj. do Úřadu pro odha-
lování organizovaného zločinu, do
Služby pro odhalování korupce
a závažné hospodářské kriminality,
kde by se od počátku mohli

k sobě s operativou blíže a podkládat
společněmu velitelci, odpovídající-
nu za dopřání výsledků každé ak-
ce. Určitou výjimkou by měla být
skupina, vystupující pod pracovním
názvem „malá FBI“, nově s krá-
lomným označením Úřad finanční
kriminality a ochrany státu služby
kriminalitní policie a vyšetřovatel.
Tento tým bych viděl spíše na spu-
lčování pracovišť se specializova-
nými státními zástupci.
■ Říkáte měli by k sobě
ho a materiálního vybavení je v této
době nejím skutečně nerovný.

■ Podle novely trestně-
nebudou od ledna sdělova-
nět vyšetřovatelé, ale p
orgány, tedy i policisté, kd
dosud činit nemohli. Nebe
že nedostatek zkušeností v
směru může způsobit lavín
ži? Např. neoprávněně s
obvinění apod.?

Muž, který v sebeobraně zastřelil lupiče, nebude za svůj čin obviněn

Bránil přepadenou manželku

TURNOV - Se zbraní v ru-
ce se postavil polským lupič-
ům v pátek večer manžel
prodávачky ve zlatnictví v
Turnově. Jednoho z Poláků,
kteří na ženu i na něho zaúto-
čili železnou tyčí, muž zastře-
lil a dalšího vážně zranil.
„Na místě jsem rozhodl o

tom, že střelec, který způsobil
smrt a vážné zranění útoční-
kům, nebude trestně stíhán, ne-
boť jednal v nutné obraně.“
řekl včera Blesku státní zástup-
ce JUDr. Miroslav Antl.
„Vycházím z povahy útoku,
tedy použití železné trubky.
Další pachatel měl být ozbrojen

sířčnou zbraní a u posledního z
nich se našel lovecký nůž s vel-
kou čepelí,“ upřesnil Antl s tím,
že je třeba přihlídnout ke
skutečnosti, že střelec sám
utrpěl zranění. Navíc byla
vážně zraněna i jeho manžel-
ka, kterou lupiči napadli a způ-
sobili jí odlomení části krčního
obratle. Muž, jenž použil legál-
ně držnou zbraň, neměl, stří-
lené nejen se-

ku i jejího muže železnou tyčí
do hlavy.
Přepadený začal střílet a na
místě jednoho lupiče usmrtil.
Další dva, z nichž jeden byl zra-
něn, se dali na útěk. Policisté
uzavřeli celou oblast a asi p
dvou hodinách dopadli zraně-
ho lupiče po upozornění občan
z restaurace, kam se doplazil
Podle všeho těžce zraněný
mladík vyhodil z auta jel
komplic z Turnovem. Po p

PRÁVNÍ PORADNA

PŘEDMLUVA

Miroslav Antl je jednou z nejvýraznějších osobností českého trestního práva posledních desetiletí. Mnoho let pracoval jako státní zástupce, později i jako náměstek policejního prezidenta.

Za svou kariéru dostal Miroslav Antl s pomocí policistů do vězení velké množství zločinců. Je mezi nimi řada několikanásobných vrahů. A někteří z nich kvůli obžalobě a nekompromisnímu postupu Miroslava Antla dostali i doživotní tresty.

Miroslav Antl je vnímán jako kontroverzní. Z řady důvodů. Mimo jiné proto, že se nebál pojmenovávat různé problémy tak, jak se to ne vždy líbilo jeho nadřízeným. A nebál se proti zločincům postupovat tvrdě.

Zřejmě díky tomu všemu je nejen na veřejnosti, ale i mezi policiisty, státními zástupci a soudci dodnes velmi respektovaným odborníkem na trestní právo, přestože ve státních službách mnoho let nepracuje. Boj se zločinem vnímá jako své celoživotní poslání. A také proto přijal nabídku založit prostřednictvím televizního pořadu Krimi Live poradnu pro oběti nejrůznější trestné činnosti.

V rámci této poradny dostal od začátku roku 2007 tisíce dotazů od diváků a čtenářů z celé republiky. Nejvíce z nich trápily otázky domácího násilí nebo například neplacení výživného. Miroslav Antl na velké množství těchto otázek odpovídal, jak ve vysílání pořadu Krimi Live, tak i na internetových stránkách. V odpovědích lidem radí, co mají ve složité situaci dělat. A otázky přicházejí stále. Proto vznikla myšlenka vydat tuto publikaci – vybrat nejzajímavější otázky na nejčastěji zmiňovaná témata, aby mohli mít čtenáři tuto praktickou poradnu neustále při sobě. Odpovědi Miroslava Antla jsme navíc doplnili zajímavými a aktuálními případy z praxe.

Považuji za důležité zmínit, že Miroslav Antl má nejen mnoho příznivců, ale také řadu odpůrců. A to se projevilo i u některých otázkách v jeho poradně. Především stále dokola dostává otázku týkající se

jeho náhlého odchodu z policejního prezidia. Miroslav Antl tehdy způsobil drobnou dopravní nehodu. Jenže se ukázalo, že před jízdou pil. Je naprosto jasné, že mu tento prohřešek bude řada lidí vždy vyčítat. Je jednoznačné, že Miroslav Antl udělal něco, co udělat neměl, zvláště ve své pozici náměstka policejního prezidenta. Miroslav Antl se však této situaci zachoval tak, jak dosud nikdo jiný v podobném postavení. Okamžitě svůj post ve státních službách opustil. Neváhal, přestože tak opustil něco, čemu věnoval celý svůj dosavadní život.

Ano, Miroslav Antl je kontroverzní osobnost. Jako každý jiný dělá i chyby a udělal jednu velkou. Ale dokázal se k problému postavit celem. Stejně, jako to dělal celý život. A to mnoho lidí nedokáže.

Věřím, že vám poradna Miroslava Antla pomůže.

Hanuš Hanslík

Předmluva ke knize „Jak na gaunery 1“, 2007

Hanuš Hanslík. Známý reportér pracuje v médiích od roku 1992. V letech 1994 až 1999 byl reportérem televize Nova. Ve zpravodajství této televize se zabýval hlavně kriminalitou. V roce 1999 přešel do redakce aktuální publicistiky České televize. Jako reportér, dramaturg a moderátor se podílel na tvorbě pořadu Fakta. Později působil jako reportér deníku Mf Dnes, ve kterém mimo jiné tři roky řídil regionální pražskou redakci. V roce 2006 vytvořil úspěšný projekt nového pražského deníku Metropolní Expres. V současnosti je ředitelem zpravodajství nové zpravodajské televize Z1.

DOMÁCÍ NÁSILÍ, TÝRÁNÍ DĚTÍ

– Zajímá mě otázka domácího násilí. S manželkou jsme v rozvodovém řízení a z důvodu velkého psychického teroru jsem s našim synem od manžela odešla. Nyní, v době předávání syna manželovi na víkend, mě manžel fyzicky napadl. Zlomil mi prst. V minulosti jsem s Policií ČR řešila již několikrát podobné incidenty, avšak tehdy zůstalo pouze u mo-

dřin a pohmožděnin. Manželovy útoky se stále zhoršují. Mám z něho strach. Kdy se jedná již o trestní čin ublížení na zdraví? Pokud se nejedná o trestný čin, jakým způsobem a kde se mohu bránit, aby za své jednání nesl manžel důsledky?

V daném případě by mohlo jít už o trestný čin ublížení na zdraví podle § 221 odst. 1 trestního zákona (tj. úmyslným zlomením prstu), u těch dalších útoků by mohlo jít buď o pokus tohoto trestného činu, popř. i o další trestné činy (např. násilí proti skupině obyvatelů a proti jednotlivci podle § 197a, trestný čin vydírání podle § 235 tr. zák. aj.) – to však musí konkrétně posoudit orgány činné v trestním řízení, v daném stádiu policejní orgán nebo státní zástupce, protože záleží na okolnostech každého případu, skutková zjištění apod. Ve Vašem případě doporučuji obrátit se již na místně příslušné okresní (či obvodní) státní zastupitelství, kde s Vámi sepíše trestní oznámení – a uloží policejnímu orgánu, aby věc řádně prošetřil, popř. pachatele stíhal pro adekvátní trestné činy, a věc budou dále sledovat. K tomu bude vhodné přinést i lékařskou zprávu, popř. označit i svědky incidentů. Pouze pro úplnost dodávám, že jste zřejmě udělala správně, když jste opustila společnou domácnost, protože znám případy, kdy došlo i k závažnějším útokům (i se smrtelným následkem). Typické domácí násilí je pak mj. řešeno i „speciálním“ ustanovením trestního zákona – § 215a – týrání osoby žijící ve společně obývaném bytě nebo domě, kdy je trestným ten, kdo týrá osobu blízkou nebo jinou osobu žijící s ním ve společně obývaném bytě nebo domě. Tam je trestní sazba trestu odnětí svobody až na tři léta. Pokud pachatel útočí na více osob ve společně obývané domácnosti, nebo v útocích pokračuje po delší dobu či zaútočí zvláště surovým způsobem, jde už o tzv. zvláště závažný úmyslný trestný čin s trestní sazbou až do osmi let vězení.

*– Jak přesně lze vyložit pojem psychické násilí, spadá do domácího násilí? Mám problematičtějšího dospělého syna, někdy se jej i bojím.
– Jak přesně se kvalifikuje domácí násilí a je možné mluvit i o psychickém domácím násilí?*

Odpovídám na obě „společné“ otázky současně: Pojem domácího násilí i domácího psychického násilí je „definován“ různě, nikoliv však odchylně, různé definice lze nalézt v pestré odborné literatuře, ale i na internetových stránkách včetně nestátních organizací, které se touto problematikou zabývají, poskytují v tomto směru informace – a zejména potřebnou pomoc. Dá se však shrnout, že domácí násilí je jakákoli forma fyzického, sexuálního nebo psychického násilí, která staví v nebezpečí bezpečnost či blaho členů rodiny anebo použití fyzické nebo emocionální síly či výhrůžek fyzickým násilím, včetně sexuálního násilí, v rámci rodiny nebo domácnosti. Může mít různé podoby: zneužívání, týrání, zanedbávání dětí, incest, násilí na partnerovi, trýznění seniorů, postižených členů domácnosti apod. Domácí násilí se objevuje v různých formách: kromě fyzického a sexuálního násilí je to právě psychické násilí, resp. týrání, a to se pak vyznačuje zejména pohrdavým zacházením, neustálým sledováním, vyhrožováním, vyvoláváním strachu nebo stresu, násilnou izolací, citovým vydíráním, slovních narážkách, výhrůžkách, různých zákazech, terorizováním, znevažováním a podceňováním druhé osoby, jejím zesměšňováním na veřejnosti, obviňováním nebo jiným jednáním, které ohrožuje její fyzické nebo psychické zdraví, nebo omezuje její bezpečnost, dále bezdůvodným odpíráním stravy, odpočinku a nebo spánku, nebo odpíráním nezbytné osobní péče, ošacení, hygieny, zdravotní péče, ubytování, výchovy nebo vzdělání, nucením k žebrotě nebo vykonávání činností vyžadujících neúměrnou fyzickou nebo psychickou zátěž s ohledem na její věk nebo zdravotní stav nebo způsobit jí zdraví, vystavováním vlivu látek způsobit jí zdraví, nebo neodůvodněným omezováním v přístupu k majetku, který má právo užívat.

Výše zmíněné jednání se dále prolíná s tzv. sociálním násilím, kam dále patří bránění styku s rodinou, přáteli, zamykání v bytě, nemožnost telefonování, a ekonomickým násilím, což kromě již uvedeného může být i nemožnost disponovat s finančními prostředky, kontrola příjmu, neposkytování příspěvků na vedení domácnosti, zákaz chodit do práce apod. Ve stručnosti dále odkazují na organizace jako

jsou ROSA centrum pro ženy – oběti domácího násilí, Bílý kruh bezpečí (dále: BKB), ACORUS, proFEM (projekt AdvoCats for Women) a další, ale i na řadu Azylových domů, Domů pro matky v tísní apod. Tyto skutečně prospěšné organizace, resp. poradny pro oběti domácího násilí, kdykoli kontaktujte. Poskytnou Vám psychologickou, právní i sociální podporu, dočasně i azylové ubytování. Dále mohou odkázat na internetové stránky BKB (www.bkb.cz), ale i Ministerstva vnitra ČR (www.mvcr.cz), Například na internetových stránkách organizace Profem (www.profem.cz) lze najít aktuální stanovisko pracovní skupiny projektu AdvoCats for Women k legislativní iniciativě Senátu České republiky k otázce domácího násilí. Z dalších stránek pak <http://test.polar.cz/domacinasili/> a mnoho dalších...

– Co mohu dělat jako sousedka týraných dětí? Mám k tomuto podezření jistou dobu, ale nechci být ohrožena, přesto bych jim ráda pomohla.

Určitě urychleně celou věc oznamte orgánům činným v přípravě řízení trestním, tj. policistům či státnímu zástupci, a to třeba i anonymně (i když tyto orgány zřejmě pro usvědčení pachatelů budou potřebovat i vaši svědeckou výpověď). Upozorňuji nejen na to, že mnohdy může dojít i k velice závažné újmě na fyzickém či psychickém zdraví dítěte a je tedy morální povinností tomuto ihned zabránit, ale i na příp. vaši trestní odpovědnost pro trestné činy dle § 167 i § 168 trestního zákona, protože nepřekažení trestného činu i neoznámení trestného činu týrání svěřené osoby dle § 215 TrZ je trestné, resp. jde o trestné činy!

– Zajímalo by mne, zda je už v platnosti zákon, který postihuje viníky tzv. domácího násilí. Pokud ano, napište prosím jeho číslo. Dříve bylo k trestnímu stíhání, příp. k projednání přestupku souhlasu poškozené osoby, příp. musela napadená osoba sama podat návrh na projednání.

Ve stručnosti sděluji, že zřejmě máte na mysli zákon číslo 135/2006 Sb., kterým se mění některé zákony v oblasti ochrany před domácím násilím... Jde o změnu, resp. doplnění, zákona o Policii

České republiky a v tomto zákoně je zejména řešen postup policistů Policie ČR při vykázání osoby ze společného obydlí nebo o zákazu vstupu, oprávnění a postup policistů při těchto opatřeních. Dále jde o změnu Občanského soudního řádu, kdy je zde upraven výkon rozhodnutí o vykázání ze společného obydlí a nenavazování kontaktů s oprávněným. Tento zákon nabyl účinnosti k 1. lednu tohoto roku. Pachatel, který by závažně nebo opakovaně porušil toto rozhodnutí policejního orgánu nebo předběžné opatření soudu, se dopouští trestného činu maření výkonu úředního rozhodnutí podle § 171 odst. 1 písm. e) trest. zákona. Typickým deliktem pro domácí násilí je tzv. trestný čin týrání osoby žijící ve společně obývaném bytě nebo domě podle § 215a tr. zák., jehož se dopouští ten, kdo týrá osobu blízkou nebo jinou osobu žijící s ním ve společně obývaném bytě nebo domě. K uvedenému dodávám, že k trestnímu stíhání pro tyto trestné činy není třeba vyžadovat souhlas poškozeného (oběti) dle § 163 trestního řádu.

VYHROŽOVÁNÍ

– Chci se zeptat, když jedna osoba mě pořád vyhrožuje zbitím i zabitím. Pořád nadává a vyhrožuje. Policii jsem kontaktoval a ta řekla, až se něco stane, tak se s tím dá něco dělat. Je nějaká jiná možnost? Mám strach chodit ven. Ta osoba mě i kolikrát honila. Dá se s tím něco dělat?

V daném případě by mohlo jít nejméně o přestupek, který je Policie ČR povinna řešit. Pokud je to tak, jak uvádíte, doporučuji se obrátit na místně příslušné státní zastupitelství s konkrétním trestním oznámením, či s žádostí o přezkoumání postupu policejního orgánu...

– Mám přítelkyni, která je asi 4 roky rozvedená. Po celou dobu co se rozvedla, jí bývalý manžel jednou za dva měsíce zavolá a v opilosti jí vyhrožuje, že ji zmrzačí a zabije. Hovory má nahrané pro důkaz. Ze strachu se odstěhovala a tají mu, kde bydlí. Co má dělat, když má strach

jít na policii? Policie s tím prý nic neudělá a on se to dozví a určitě bude to vtom okamžiku ještě horší. On má moc průserů u soudu a nikdo s ním nic pořad nedělá. Poradíte, co má udělat?

Tak jako v předchozích případech doporučuji (naléhavě) obrátit se co nejdříve na místně příslušného státního zástupce či na policejní orgán – a s těmito skutečnostmi i obavami se svěřit v rámci podání trestního oznámení, které jsou ostatně oba tyto orgány přípravného trestního řízení povinny přijmout a řádně prověřit. V daném případě mohou být telefonické výhrůžky řádně dokumentovány – a budou pak použitelné jako důkaz. Podle mého názoru bude státní zástupce i zvažovat, zda zde nejsou důvody tzv. preventivní vazby.

– Co dělat v případě, když mé známé nejprve telefonem vyhrožoval nějaký muž a po nějaké době, kdy telefon nepoužívala, ji napadl cestou z práce s tím, že ji jednou stejně dostane. Pokud někomu něco řekne, ublíží rodině a pak jí. Poté se na čas odmlčel. Z práce ji vyzvedával manžel, ale to nejde pořad... A teď to začalo znovu. Přišla domu s modřinou v obličeji, nikomu nechce nic říct, bojí se. Co se dá v takové situaci dělat, když ani neví o koho jde? Ptala jsem se na policii, kde mi bylo řečeno, že sepíše protokol... Dá se vůbec v takové situaci něco dělat?

Jedinou možností je obrátit se s trestním oznámením na neznámého pachatele na policejní orgány, v daném případě už raději na okresní (či obvodní) policejní správu. Policisté jsou povinni učinit důsledná opatření k identifikaci pachatele tohoto nebezpečného vyhrožování (podle § 197a trestního zákona) či vydírání (podle § 235 tr. zák.), jeho dopadení – i k řádnému vyšetření případu. Tyto jejich povinnosti vyplývají z trestního řádu – a protože nad řádným provedením prověřování, resp. úkonů trestního řízení, bdí státní zástupce, může se vaše známá obrátit přímo na místně příslušného (okresního či obvodního) státního zástupce. Rychlejší však bude trestní oznámení policistům...

– Nevím jak začít. Potřebuji pomoc. Rozešla jsem se s přítelem, on to však nedokáže pochopit. Začal vyhrožovat lidem, na kterých mi záleží třeba, že jim zapálí auto i něco víc. Je tu ještě jedna věc. Byl 4 roky ve vězení. Psychicky mě trápí a já už nevím jak dál. Na koho se mám obrátit? Prosím, poradte mi.

To je obdobný případ jako ten předešlý. Určitě se obraťte s trestním oznámením na policejní orgány – jiná možnost není. Vámi popsané jednání by zakládalo skutkovou podstatu zmíněných trestných činů dle § 197a, § 235 popř. i dalších z českého trestního zákona.

– Co dělat (pokud možno anonymně!), pokud mi bývalý kamarád volá (vyhrožuje) z kriminálu? Poslední dobou se to vyhrotilo tak, že už nejen on, ale i ostatní z pokoje (i ti, co už jsou na svobodě).

Určitě co nejdříve věc oznamte policejnímu orgánu – a ten posoudí, zda jde o trestný čin či o přestupek (viz předchozí odpovědi). To může mít vliv i na případné projednávání žádosti o podmíněné propuštění z výkonu trestu odnětí svobody. Určitě bych výhrůžky nepodceňoval.

– Jaká je prosím sazba za násilí proti skupině či jednotlivci prokázaná pouze SMS?

U tohoto trestného činu podle § 197a tr. zák. je trestní sazba trestu odnětí svobody až na jeden rok. Jde o „nebezpečné vyhrožování“ takovým způsobem, že to může vyvolat důvodnou obavu z naplnění výhrůžek usmrcením, těžkou újmou na zdraví atd. Ve své praxi jsem se zpravidla setkal s vyhrožováním usmrcením. Mj. se musí posoudit, zda výhrůžka může být vzápětí realizována, takže jde o hrozbu bezprostředního ohrožení života nebo zdraví apod., tj. například pachatel drží v ruce zbraň (střelnou, bodnou, řeznou, sečnou aj.), rdousí rukama oběť apod. a přitom vyhrožuje usmrcením. Pokud přitom požaduje něco dalšího jako např. vydání věci, peněz, splnění pokynu, úkolu atd., mohlo by jít pak o trestný čin vydírání se zbraní či loupež s podstatně přísnějšími trestními sazbami. Samotná výhrůžka usmr-

cením či výhrůžná textová zpráva SMS bez dalšího by byla zřejmě (maximálně) přestupkem proti občanskému soužití (podle § 49 zák. o přestupcích).

– Co mohu udělat pokud mi přišla sms s textem, s výhrůžkou, že se mi něco stane a že se budu divit? Neberu to na lehkou váhu, bývalá kámoška má vztek.

V daném případě by mohlo jít o přestupek proti občanskému soužití – a lze se tedy příp. obrátit na Policii ČR. V případě, že se výhrůžky budou opakovat či se stupňovat tak, že by už mohlo jít o trestný čin, doporučuji si obsah textových zpráv SMS „archivovat“ – a podat trestní oznámení policejnímu orgánu. V každém případě je však nutno zvažovat vážnost výhrůžek

– Co mám dělat, když mi někdo vyhrožuje a policie se k tomu chová chladně?

Obraťte se na státní zastupitelství. Máte právo podat trestní oznámení, které je povinno SZ, ale i Policie ČR přijmout a řádně prověřit (paragraf 158, odstavec 2 trestního řádu).

SEXUÁLNÍ OBTĚŽOVÁNÍ, ZNEUŽÍVÁNÍ, NÁSILÍ

– Co všechno se pokládá za sexuální zneužívání? Jaký je rozdíl mezi zneužíváním a znásilněním? A lze prakticky bez svědků a přímých důkazů prokázat sexuální zneužívání? A myslíte, že ačkoli s podobným jednáním (prozatím) přestal, je šance, aby se „to“ neopakovalo???

Zkusím odpovědět velice stručně. V poslední době se velmi diskutuje o tzv. komerčním sexuálním zneužívání dětí, za což je považována dětská prostituce, dětská pornografie a obchodování s dětmi za účelem sexuálního zneužívání. Jde o speciální skutkové podstaty trestných činů. Jinak za sexuální zneužívání v trestněprávním významu je považováno zejména pohlavní zneužívání (podle § 242

a § 243 TrZ), tj. soulož s osobou mladší patnácti let a za určitých okolností i s osobou starší do jejích osmnácti let, či „jiný způsob pohlavního zneužití“ osoby mladší 15 let, což je např. intenzivnější osahávání dítěte na pohlavních orgánech či provádění jiných sexuálních praktik, než je soulož. Již v základní trestní sazbě je možnost uložení trestu odnětí svobody až na osm let, se závažností následku se sazba zpřísňuje. Pokud by však bylo dítě k takovým praktikám donuceno násilím či pohrůžkou násilím, půjde dále i o trestný čin vydírání. Znásilnění je pak tzv. násilná soulož se ženou či s mužem, při kterém pachatel donutí jiného násilím nebo pohrůžkou násilím k souloži (tj. spojení pohlavních orgánů) nebo k jinému obdobnému pohlavnímu styku (např. orální, anální a jiný styk). Podotýkám, že znásilněním je i zneužití bezbrannosti druhého, tj. například (jeho či její) silné podnapilosti apod. Při znásilnění osoby mladší 18 let hrozí pachateli až desetiletá trestní sazba, u oběti mladší 15 let činí trestní sazba trestu odnětí svobody pět až dvanáct let.

Dokazování zmíněných deliktů bývá složité a náročné, je nutno posuzovat každý případ zvlášť, nelze říci, že bez očitých svědků se nedá prokázat. Zpravidla je tu „přinejmenším“ svědecká výpověď poškozené(ho), která bývá objektivizována dalšími důkazy jako např. výpovědmi nepřímých svědků, lékařskými zprávami, znaleckými posudky (mj. i k posouzení „věrohodnosti“ oběti), kriminalistickými expertizami a dalšími vyšetřovacími úkony. K možnosti opakování se nedá takto vyjádřit, v případě, že by šlo o sexuální deviaci, je recidiva více než pravděpodobná.

Závěrem připomínám, že neprekažení trestných činů pohlavního zneužívání a znásilnění je rovněž trestné (jak jsem již dříve opakovaně v této poradně uváděl).

– Chtěla bych se vás zeptat, kolik let by hrozilo rodinnému příslušníkovi za sexuální obtěžování nezletilé? Jejich vztah je strýc-neteř. Zatím nedošlo k pohlavnímu styku, zůstalo to jen u osahávání, ale bojíme se, že až neteř dovrší 15 let bude to horší. Co máme dělat?

– I osahávání na pohlavních orgánech osoby mladší patnácti let, a to i přes oděv, již může být kvalifikováno jako zvláště závažný úmyslný trestný čin pohlavního zneužívání podle § 242 trestního zákona. Takové jednání je nutno okamžitě nahlásit policejnímu orgánu či státnímu zástupci – a překazít tak další útoky na nezletilou poškozenou. Upozorňuji, že nepřekážení pohlavního zneužívání je trestné podle § 167 trest. zákona – a hrozí za něj až tříletý trest odnětí svobody. Proto naléhavě doporučuji obrátit se s tímto svým poznatkem na nejbližší okresní (či obvodní) správu Policie ČR, či na státní zastupitelství!

– *Prosím, chtěl bych se zeptat, co hrozí za obtěžování a sex s dítětem, když ho dospělý muž osahává a sexuálně obtěžuje a souloží. Jedná se o gaye.*

Stejně jako v předchozím případě: jednoznačně jde o trestný čin pohlavního zneužívání, podle § 242 odst. 1 trestního zákona, kde pachatelé hrozí trest odnětí svobody až na osm roků, rovněž by šlo i o trestný čin ohrožování výchovy mládeže dle § 217 tr. Zák. Podotýkám, že pokud by nešlo o dobrovolný kontakt, může jít dále i o trestný čin vydírání podle § 235 tr. Zák., kdy by pachatel násilím nebo pohrůzkou násilí či pohrůzkou jiné těžké újmy nutil poškozeného, aby něco konal, opominul nebo trpěl. Uvažovat by bylo možné i o trestném činu svádění k pohlavnímu styku podle § 217a TrZ.

– *Moji kamarádku před necelým rokem (červen 2006) znásilnil můj spolužák. Ona tvrdí, že už je to dlouho na to, aby se to ohlásilo na policii. A také se bojí, že by tomu policie nevěnovala dostatečnou pozornost a taky se obává, že nejsou žádné důkazy které by ho usvědčily. Mohl by jste mi prosím poradit, jak bych jí mohl pomoci?*

Samozřejmě je nejlepší každý trestný čin oznámit ihned, respektive, co nejdříve po činu. I s odstupem času jsou povinny orgány činné v přípravném řízení trestním se zabývat i takovým trestním oznámením. Každý den a někdy i každá hodina prodlení však zpravidla velmi ztěžuje dokazování, navíc opožděná trestní oznámení působí poněkud nevěrohodně. Osobně jsem se však setkal i s trestními

věcmi, které byly řádně objasněny i po měsících po činu. V daném případě, kdy vaše kamarádka trestní oznámení podat zřejmě nehodlá, doporučuji obrátit se na nestátní organizace, zabývající se násilím na ženách (i mužích a dětech), jako je např. Bílý kruh bezpečí, které jí poskytnou erudovanou pomoc právní i psychologickou.

– *Od svých 12 let jsem byla pohlavně zneužívána od svého dědy až do svých 16. Až po tom jsem případ ohlásila na policii, ale případ byl odložen kvůli nedostatku důkazů. Dnes je mi již 26 let a stále mě to trápí. Chci se zeptat, jestli s tím dnes mohu ještě něco dělat.*

Pokud byl již tehdy případ řádně prověřen, nebude zde důvod k jakémukoliv „obnovení“ šetření. Navíc věc již může být promlčena (pokud jste tehdy nebyla v přímé péči, výchově či dozoru pachatele). Doporučuji vám obrátit se na Bílý kruh bezpečí, o němž jsem se opakovaně zmínil. Mimo zkušených policistů, právníků a dalších odborníků jsou tam i erudovaní psychologové, kteří by Vám rovněž mohli pomoci...

– *Vím o muži, který se několikrát pokusil znásilnit mou sousedku, ale ona se to bojí policii říct a odmítá to nahlásit. Co mám dělat?*

Ve vztahu k trestnému činu znásilnění není oznamovací povinnost (paragraf 168 trestního zákona). Na vašem místě bych to nechal na jejím rozhodnutí, popř. bych se snažil ji ovlivnit, aby věc oznámila, popř. ji seznámil s odborníkem – psychologem apod. Bez její svědecké výpovědi by stejně nedošlo k usvědčení pachatele. Doporučuji ještě navštívit zdejší pobočku Bílého kruhu bezpečí. Je tady dost erudovaných odborníků a to i právníků a psychologů.

OSTATNÍ NÁSILNÉ ÚTOKY VČETNĚ OMEZOVÁNÍ

– *Chtěla bych se zeptat, když policie najde mrtvé tělo nějaké osoby, která byla třeba zavražděná, po jaké době vydá tělo rodině. Musí se čekat, až se vyřeší případ nebo může být tělo vydáno a pohřbeno?*

A jestli je policie povinna informovat rodinu, že tělo našlo nebo to může najít až do objasnění případu.

V případě, že jde o podezření na zavinění cizí osoby (tj. i podezření z vraždy), musí dojít k nařízení a provedení soudní pitvy v příslušném ústavu soudního lékařství. Po této pitvě, prováděné znalci z oboru zdravotnictví odvětví soudního lékařství, je tělo mrtvého již k dispozici pozůstalým, pokud není ještě nutno z něho odebrat nějaké vzorky. V každém případě však jde o úkony, které jsou prováděny v řádu několika dní či dokonce hodin. Právě soudní znalci jsou zárukou toho, že zajistí veškeré podklady pro svoji expertizu a nebude nutno např. tělo exhumovat. To se stává pouze v případech, že pitva nebyla provedena vůbec, anebo „povrchně“. Řádnou soudní pitvou jsou zjišťovány veškeré skutečnosti, důležité pro posouzení věci a tedy i pro příp. pozdější vypořádání se s nově či dodatečně zjištěnými skutečnostmi. O nález těla mrtvého by nejbližší příbuzní či pozůstalí měli být informováni Policií ČR co nejdříve. Výše uvedené se týká zejména násilných úmrtí, takže nepřichází v úvahu, aby se čekalo na objasnění či vyřešení případu. Nedovedu si ostatně představit, že by policisté osoby blízké vynechali z dokazování.

– Co vše se týká omezování osobní svobody? Bydlím s manželem a dvoletou dcerkou v pronájmu a nad námi bydlí paní, která mi zakazuje vařit, protože prý jí tam jde smrad. Nemohu si pustit televizi, protože jí to ruší. V noci nám budí dcerku boucháním o zem, vyhrožuje, že když nepřestaneme vařit, naše dcera se nevyspí. Prostě dělá naschvály, volá na nás bezdůvodně policii a já kvůli ní trpím depresemi. Majitelé bytu to dělala také, byl kvůli tomu na policii a na magistrátu a tam se dozvěděl, že mu nemohou pomoci, pokud nemá důkaz, že mu něco paní provádí. Prosím, poradte, jak se pro ni můžu bránit, popř. kde mám vzít důkaz.

Skutková podstata trestného činu omezování osobní svobody spočívá v omezení volného pohybu, zaručenou Ústavou, resp. Listinou základních práv a svobod (ve článku 8 a zejm. článkem 14 LZPS). Vámi popisované jednání by nejspíše mohlo být přestupkem

proti občanskému soužití podle § 49 odst. 1 písm. c) zákona o přestupcích. Státní orgány se nerady zabývají sousedskými či rodinnými spory, dokazování bývá velice složité – a skutkový stav se někdy neustále mění dle vývoje vztahů. Pokud však podáte trestní oznámení, musí se tím příslušné orgány zabývat. V případě, že by šlo o velmi intenzivní psychické týrání a v jeho důsledku k vážnému následku na psychickém zdraví, zkusil bych podat trestní oznámení pro trestný čin týrání osoby žijící ve společně obývaném bytě nebo domě podle § 215a trestního zákona, byť si nejsem jeho výsledkem jist. Zcela nejlepší, byť velmi složité, je odstranit příčiny – a z bytu se radši odstěhovat, aby nedošlo k daleko závažnějšímu jednání. Bohužel, jsem se ve své praxi setkal i s tím, že k „odstranění příčiny“ pachatel použil nůž – a došlo k vraždě (i vícenásobné)...

– Jsem školák a rvačky jsou i u nás ve škole. Mám to nějak řešit? Nebo co mám dělat?

V každém případě by se tím měli zabývat pedagogové, resp. ředitel školy, protože odpovídají za pořádek ve škole i za dodržování školního řádu – a v případě nějakého následku (zejména na zdraví) by mohli (i trestněprávně) odpovídat zejména oni. Nedovedu posoudit, zda v tomto případě je vhodné, aby si je na to upozorňoval ty, ale snad se „to“ dočtou na našich stránkách.

Zřejmě by bylo vhodné do této záležitosti zapojit rodiče, neboť i ti by měli mít zájem na zdraví svých dětí. Pokud nechceš zvolit tuto variantu, doporučuji využít kontaktů na různé nestátní organizace, zabývající se ochranou dětí.

– Existuje trestní odpovědnost školy, resp. konkrétní osoby (učitelů, ředitele...) za šikanu (omezování osobní svobody, loupež, násilné činy)? Rodič takového šikanovaného dítěte skutečně nedokáže bezprostředně dítě ochránit.

Váš výčet trestných činů, spadajících do pojmu „šikanování“ je správný a lze jej doplnit ještě o trestný čin vydírání, který je „nejtypičtější“. Postihnout lze však pouze pachatele, tj. pedagoga pouze

v případě, že by se něčeho takového dopustil (!) on, popř. pomáhal pachatelé, naváděl ho nebo dokonce šikanování organizoval. Z předmětných trestných činů je pak trestné nepřekažení trestného činu loupeže. V případě, že by ředitel školy či pedagogové třeba i svou lhostejností umožnili páchání trestné činnosti, mohlo by jít o trestný čin ohrožování výchovy mládeže podle 217 odst. 1 písm. b) TrZ, když z hlediska zavinění postačí i tzv. nevědomá nedbalost. Osobně bych se obrátil na ředitele školy či na zřizovatele školy s žádostí o nápravu, popř. rovnou věc ohlásil policejním orgánům...

VÝŽIVNÉ

– Prosím o radu, jak postupovat. Jsem otcem 2 dětí, řádně platím výživné, bohužel asi přijdu o dosavadní zaměstnání a budu vydělávat méně. Jak postupovat v otázce snížení výživného? Výživné mám stanovené soudem z dosavadních příjmů, na které v novém zaměstnání nedosáhnu.

Jde o občanskoprávní problematiku. O případné změně výše výživného pro změnu vaší finanční, resp. sociální, situace může rozhodnout soud, který vám výživné stanovil. K takovému návrhu musíte změny doložit. Pokud byste přestal svévolně svoji vyživovací povinnost plnit, stal byste se podezřelým z trestného činu zanedbání povinné výživy podle § 213 odst. 1 tr. zákona. Je možné se také obrátit s žádostí o pomoc či o konzultaci na orgány sociálně právní ochrany dětí, které poskytují pomoc dětem v různých sociálních situacích. V České republice zabezpečují sociálně právní ochranu dětí úřady městských obvodů či městských úřadů a magistráty statutárních měst, referáty sociálních věcí, oddělení péče o dítě.

– Dohodli jsme se s bývalým přítelem, že pokud jej nenapiší do rodného listu naší dcery, tak mi bude platit alimenty. Do prosince platil, ale teď přestal. Můžu s tím něco dělat?

Je-li váš bývalý přítel otcem vašeho dítěte, má k němu vyživovací povinnost. Nebude-li ji plnit, může se tím dopouštět trestného činu zanedbání povinné výživy. Doporučuji vám obrátit se na příslušný orgán sociálně-právní ochrany dítěte, tj. na referát sociálních věcí oddělení péče o děti v místě bydliště, kde vám erudovaně poradí, jak dále ve vašem konkrétním případě postupovat.

– Od jaké výše neplacení výživného je možné otce neplatící výživné trestně stíhat? Je možné vymáhat platby výživného zpětně? A pokud ano, v jakém časovém rozmezí?

Při posuzování, zda jde již o trestný čin zanedbání povinné výživy (dle § 213 TrZ) na výši dlužného výživného nezáleží, ale za trestný čin je soudy považováno neplnění zákonné povinnosti vyživovat jiného, resp. neplacení výživného, po dobu nejméně šesti měsíců, pokud by povinný pokračoval v neplacení výživného i po předchozím odsouzení za stejný trestný čin, stačila by i lhůta kratší (tři měsíce). Výživné lze samozřejmě vymáhat i zpětně, a to od vzniku zákonné povinnosti (naroznění dítěte začíná vyživovací povinnost rodiče k dítěti, uzavřením manželství pak vzájemná vyživovací povinnost mezi manželi).

DROGOVÉ DELIKTY

– Co když někdo o někom ví, že vyrábí drogy a prodává je. A možná též ví, kde je vyrábí. Rád by to řekl na policii, ale nechce to říct, protože se bojí, že ti policajti to, kdo ho udal, prozradí nebo mu to nějak naznačí.

Pokud někdo vyrábí drogy (resp. omamné a psychotropní látky, event. prekurzory) a navíc je i prodává, jde o závažný trestný čin nedovolené výroby a držení omamných a psychotropních látek a jedů podle § 187 trestního zákona. Nepřekažení takového jednání je trestné podle § 167 tr. zák., tj. trestný čin nepřekažení trestného činu (s tříletou trestní sazbou trestu odnětí svobody). Jde tedy o povinnost věc nahlásit státnímu zástupci či policejnímu orgánu. Doporu-

čuji obrátit se buď přímo na Národní protidrogovou centrálu SKPV Policie České republiky v Praze, nebo na krajskou expozituru, či na specialistu, který je na každé krajské (i okresní) policejní správě. Pokud nemáte k policejním orgánům důvěru, obraťte se na místně příslušné okresní státní zastupitelství s tím, že je zde obava z vyzrazení totožnosti oznamovatele. V takovém případě lze mj. i využít v rámci trestního řízení zvláštního postupu dle § 55 odst. 2 trestního řádu – utajení podoby a totožnosti svědka, kdy tento vystupuje nadále pod smyšleným jménem a jeho podoba zůstává utajena, tj. je vyslýchán např. prostřednictvím hlasitého telefonního spojení z jiného objektu. V těch nejzávažnějších případech naše legislativa dokonce umožňuje zcela změnit identitu svědka a vytvořit novou. Osobně mám v rámci postihu závažné „drogové“ kriminality s výše uvedeným postupem ty nejlepší zkušenosti, kdy se podařilo odhalit, usvědčit a posléze i odsoudit organizované skupiny pachatelů. Takže určitě je nutno věc oznámit a pokud možno se nebát v řízení vystoupit i jako svědek. Ostatně jinak se ani nedá úspěšně proti této velice závažné a rozšířené kriminalitě bojovat.

PROMLČENÍ

– Mohl byste, prosím, zopakovat problematiku promlčení, eventuálně trestní sazby za pohlavní zneužívání? Když jste to říkal v televizi, bylo to příliš rychle a přeslechlí jsme to.

Omlouvám se za své příliš rychlé a strohé informace, ale v rámci vysílání nelze postupovat jinak, a proto jsem rád, že jste se ozvali znovu. V případě, že by šlo o pohlavní zneužívání osoby svěřené do dozoru pachatele, tj. nejčastěji rodiče, nevlastní rodiče, opatrovníci či pedagogové aj., činí promlčecí doba dvanáct roků, v případě, že jde o pohlavní zneužívání dalších osob, tj. osob mladších patnácti let, které nejsou v přímé péči, resp. dozoru pachatele, činí promlčecí doba toliko pět let, přičemž tato začíná běžet ode dne posledního útoku pachatele – a mohla by být přerušena např. tím, že by mezitím pachatel

spáchal stejně závažný či ještě závažnější trestný čin, pak by promlčecí doba začala běžet znovu (od data tohoto činu). Pro úplnost dodávám, že uvedené promlčecí lhůty se vztahují na případy pohlavního zneužívání bez zdravotních následků. V případě, že by došlo ke způsobení nejm. těžké újmy na zdraví (a to i psychických následků), byla by každopádně promlčecí doba dvanáctiletá.

RŮZNÉ DOTAZY K TRESTNÍMU ZÁKONU (TrZ)

– Nevím jestli došel můj předešlý vzkaz nebo snad otázka, zda-li a v jaké míře je zákonem povolena sebeobrana plynovou pistolí? Přece jen se mi to zdá jako nejúčinnější způsob osobní ochrany s tím, že útočník neví, zda jde o plyn nebo ostré... Vzhledem k našemu právnímu systému si myslím, že když mě napadne někdo s nožem, já ho na obranu odměním plynem ze zbraně, ubráním se. U soudu však dostanu za (snad) napadení nebo (snad) zabití ještě větší trest, než by dostal on!(ani nevím)! Je to tak snad v pořádku?

Pokud jde o naplnění, resp. dodržení podmínek nutné obrany, tak jde vždy o složité posuzování, kdy mnohdy záleží na subjektivním (a mnohdy odlišném) posouzení každého konkrétního případu. Pokud jde o plynové pistole, resp. revolvery, tak těmi většinou zranění přímo nezpůsobíte (kromě výstřelu z bezprostřední blízkosti, kdy může dojít k ožehu např. obličejem), takže její použití proti útočníkovi ozbrojenému nožem je určitě přiměřené. Naproti tomu, pokud byste někoho takovou zbraní sám ohrožoval, resp. ji použil bezdůvodně, riskujete, že Vás někdo další v nutné obraně zastřelí, protože vaši zbraň bude mylně považovat za skutečnou střelnou zbraň. Obdobně tomu může být i u zdařilých replik. Ale určitě doporučuji u sebe nosit obranné spreje a v nebezpečných situacích i tyto (pokud možno spolehlivé) plynové zbraně. Jinak ještě dodávám, že pokud „obránce“ překročí meze nutné obrany, jde o polehčující okolnost, takže by neměl být ohrožen přísnějším trestem než (zejména ozbrojený) útočník.

– *Co se mi může stát, když si budu dělat legraci z policistů?*

To je různé. Můžete potkat policisty, kteří Vám na místě Vaše jednání vytknou, nebo pochopí, že jde jen o legraci – a i v uniformě se zasmějí. Někdy však tzv. „legrace“ či „recese“ nebo „provokace“ je už trestným činem (například poškozování cizích práv podle § 209 tr. zákona, výtržnictví podle § 202 tr. zák., šíření poplašné zprávy podle § 199 tr. zák. apod.), kde pak za to pachatelé hrozí i dvou i tříleté tresty odnětí svobody... Samozřejmě může jít i o adekvátní přestupek proti veřejnému pořádku, kde hrozí pokuta.

– *Ráda bych věděla, co mi hrozí, když jsem podala trestní oznámení, které bylo šetřeno jako týrání osoby žijící ve společném bytě. Když jsem týden po oznámení chtěla vyšetřování zastavit, již to nešlo. Změnila jsem tedy výpověď, že jsem si vše vymyslela. Následovaly výsledky známých, soudní znalci atd. Přítel nakonec obviněn nebyl, ale co hrozí mně?*

Za Vámi popsané jednání by vám hrozilo trestní stíhání pro trestný čin křivého obvinění podle § 174 trest. zákona, kde trestní sazba činí až tři roky trestu odnětí svobody, ale pokud máte jinak „čistý trestní rejstřík“, přichází v úvahu výchovný trest či upuštění od potrestání apod. Ovšem s ohledem na formulaci skutkového děje by šlo (v případě, že trestní oznámení bylo pravdivé a lhala jste až pak) spíše o trestný čin křivé svědecké výpovědi... podle § 175 tr. zák. – se stejnou trestní sazbou. Pokud se tímto Vaším jednáním budou orgány činné v trestním řízení vůbec zabývat, je na Vás, jakou variantu své výpovědi, resp. obhajoby, zvolíte. Já osobně bych Vám doporučoval, abyste vše uvedla po pravdě, tj. tak, jak svůj dotaz formulujete. Je to totiž lidsky pochopitelnější – a navíc doznání je významná polehčující okolnost...

– *Mám dotaz. Když je sex povolen od 15 let, tak když si to natočím a budu se na to chtít kouknout, tak podle mě nemůžu, protože mi nebylo 18. Na pornofilmy se smím koukat až od 18 let. Mám pravdu nebo ne?*

Dobrý den, rád čtu (i slyším), když se někdo „uvědoměle“ zabývá svou případnou trestní odpovědností a snaží se zkvalitnit své právní vědomí.

Ve Vámi popisovaném případě by o žádný trestný čin nešlo, protože pokud byste se díval(-a) na průběh a záznam své vlastní soulože, tak by Vás to zřejmě již dále mravně nenarušovalo ani neohrožovalo tzn. nešlo by tedy o trestný čin, resp. ve Vašem (věkovém) případě o provinění ohrožování výchovy mládeže podle § 217 TrZ. Rovněž by se nejednalo ani o trestný čin, resp. provinění ohrožování mravnosti podle § 205 TrZ. O tato provinění by se mohlo jednat v případě, že byste se například chtěl (chtěla nebo chtělo) pochlubit svými výkony a pouštěl(-a, -o) tento neobvyklý záznam svým vrstevníkům mladším 18 let, neboť podle § 205 odst. 2 TrZ je trestným ten, „kdo pornografická díla písemná, nosiče zvuku nebo obrazu nebo zobrazení nabízí, přenechává nebo zpřístupňuje osobě mladší osmnácti let, nebo na místě, které je osobám mladším osmnácti let přístupné, vystavuje nebo jinak zpřístupňuje...“.

Protože své sexuální praktiky blíže nespecifikujete, pro jistotu upozorňuji na to, že pachatele trestného činu ohrožování mravnosti podle § 205 TrZ je i ten, „kdo uvádí do oběhu, rozšiřuje, činí veřejně přístupnými, vyrábí, dováží, provádí nebo vyvází, anebo za tím účelem přechovává pornografická díla písemná, nosiče zvuku nebo obrazu, zobrazení nebo jiné předměty ohrožující mravnost, která zobrazují dítě, v nichž se projevuje neúcta k člověku a násilí, nebo která zobrazují pohlavní styk se zvířetem. Tak k tomu, doufám, u Vás nedošlo – a snad ani nedojde.

Pro úplnost dodávám, že stejně by příslušné orgány činné ve specifickém řízení ve věcech mládeže musely zkoumat obsah předmětného snímku, zda byl schopen ohrozit mravnost či výchovu mládeže a zda byl stupeň společenské nebezpečnosti vyšší než malý. Každopádně si ponechte své filmové dílo pouze pro sebe, resp. ho pro jistotu zničte, abyste neriskoval(-a) jeho pozdější zveřejnění (např. na internetu) a mj. nenarušil i intimitu a soukromí svého partnera či partnerky, byl-li u vašeho „sexu“ vůbec ještě někdo další...

(Pozn.: od 1. 12. 2007 se tento trestný čin nazývá šíření pornografie – a už je trestné, kdyby si tazatel takový videozáznam ponechal,

tj. přechovával ho. Je to nová skutková podstata trestného činu podle § 205a TrZ).

– Byl jsem odsouzen za trestný čin šíření poplašné zprávy a poškození cizích práv a dostal jsem trest obecně prospěšných prací (150h). Kdy je možné zažádat o výmaz tohoto trestu z Rejstříku trestů?

Dobrý den, u trestu obecně prospěšných prací, se hledí na pachatele, jako by nebyl odsouzen, ihned po vykonání tohoto trestu. To vyplývá přímo ze zákona, resp. z § 45a odst. 5 TrZ.

DOTAZY K TRESTNÍMU ŘÁDU (TrŘ)

– Chtěla bych se zeptat, jak postupovat při zjištění, že je můj mobilní telefon odposloucháván, týká se to i sms zpráv.

Pokud je skutečně Váš telefon odposloucháván, může to být legálně, tedy na základě příkazu soudce nebo předsedy senátu (dle § 88 trestního řádu) – a v takovém případě Vám to nikdo nesdělí, resp. nepotvrdí. Pokud jde o odposlech nezákonný, pak je třeba se obrátit na místně příslušné státní zastupitelství podáním trestního oznámení pro podezření z trestného činu porušování tajemství dopravovaných zpráv podle § 239 trestního zákona. K tomu chci pouze dodat, že obsah odposlouchávaného hovoru běží šifrovaně a dešifrovací přístroje mají k dispozici jen oprávněné státní orgány (Policie ČR a BIS), takže ani telekomunikační operátoři tento obsah neznají. Jen pro úplnost ještě podotýkám, že některé informace z Vašich sdělení může někdo zjišťovat např. směrovým či prostorovým odposlechem apod. Existují fyzické (i právnické) osoby, které se takto žíví.

– Může být sms brána u soudu jako důkaz? Bylo mi řečeno, že se dá nějak změnit.

Soudcem řádně povolený odposlech a záznam telekomunikačního provozu (na základě jeho písemného příkazu dle § 88 odst. 2 tr. řádu), popř. tento odposlech a záznam bez příkazu – na základě

souhlasu odposlouchávaného účastníka, slouží jako důkaz v trestním řízení. I příp. změna obsahu či fiktivní odeslání textové zprávy SMS (jakoby) z předmětného telefonního přístroje se dá odhalit.

– Používám v provozovně stavebnin průmyslové kamery. Označení, že objekt je takto střežen a obraz zaznamenáván, nemám. Mohu v případě přestupku, či trestného činu, který u mě v provozovně někdo spáchá, použít nahrávky jako důkaz? Mohu kamerami snímat vnější oplocení, včetně veřejné přístupové cesty?

Jde o poměrně složitou problematiku, spadající do oblasti ochrany osobních údajů (a dalších citlivých údajů). Myslím, že snímáte-li kamerami i veřejné prostranství, resp. veřejně přístupovou cestu, měl byste tuto skutečnost ohlásit Úřadu na ochranu osobních údajů, kdy je mj. nutno uvést počet kamer, účel a rozsah využití těchto kamer, co tyto kamery sledují, jak se nakládá se záznamy (a po jakou dobu jsou tyto záznamy ukládány) apod. Určitě by na veřejném prostranství mělo být upozornění na to, že veřejně přístupová cesta je monitorována. Upozorňuji, že porušení předmětných právních předpisů je Úřadem velmi přísně pokutováno, a proto Vám doporučuji obrátit se neprodleně na Úřad na ochranu osobních údajů. Samotný záznam je určitě využitelný i pro trestní řízení, kdy je však nutno jej „autorizovat“, tj. doložit, za jakých okolností, kdy, kde, kým apod. byl tento záznam pořízen. To může být učiněno i formou svědecké výpovědi v rámci vyšetřování.

– Když Policie na příkaz SZ odebere DNA podezřelému a posléze se ukáže, že tento nebyl pachatelem trestného činu, co se stane s takto získaným vzorkem DNA?

Vzorky DNA, které nejsou využity např. jako důkaz v trestním řízení třeba k usvědčení obviněného či obžalovaného, by neměly být „archivovány“, protože to (zatím) žádný právní předpis neumožňuje, ale, pokud vím, v rámci Evropské unie jsou snahy o změny i v této legislativní části a možnost evidence těchto vzorků. Šlo by o účinný nástroj v boji proti terorismu i organizovanému zločinu.

– *Byl jsem svědkem v procesu leasingových podvodů. Pachatelé byli odsouzeni. Rád bych se vás zeptal, zda se jako svědek dozvím, kdy budou tito pachatelé propuštěni na svobodu.*

Zřejmě nedozvíte – pokud Vám sami nenapíše. Člověk si „to“ může sice spočítat sám podle rozsudku, ale odsouzení se často vracívají dříve. I když jako svědek, hrozí-li Vám nebezpečí v souvislosti s po- bytem obviněného nebo odsouzeného na svobodě, máte možnost podat žádost k soudu, který rozhodoval v prvním stupni, o podání in- formace, zda byl odsouzený propuštěn z výkonu trestu odnětí svo- body nebo z něj uprchl. Jde o žádost podle § 44a odst. 2 z důvodů uvedených v odstavci 1 tohoto ustanovení trestního řádu. Takovou žádost musíte zdůvodnit, tj. konkretizovat své obavy. Pokud Vám toto nebezpečí hrozilo v předchozím řízení, měl jste na to být upozorněn. Já, bohužel, přehled o „těch svých“ nemám...

– *Prosím, poraďte mi, mám jít vypovídat k soudu mimo mé trvalé byd- liště. Obžalovaný je otec mé dcery a je podezřelý z dvojnásobné vraždy, z vazby mě posílá výhrůžné dopisy (typu, že mojí rodině ublíží), které už jsem předala policii a byly přiložené k vyšetřovacímu spisu. Hrozně se ho bojím. Chtěla jsem se zeptat zda při mém výslechu u soudu musím být u toho přítomen on a nebo zda mohu být vyslechnuta v místě mého trvalého bydliště.*

Určitě se před výslechem obraťte na příslušného předsedu se- nátu, který věc soudí. Ten povede řízení a může rozhodnout o opa- třeních, která uvádíte. Dle § 209 trestního řádu má možnost Vás vyslechnout v nepřítomnosti obžalovaného, tj. po dobu Vašeho výslechu jej vykázat ze soudní síně s tím, že po jeho návratu mu Vaši výpověď předestře k vyjádření. Pokud jde o výhrůžky obžalovaného, může jít z jeho strany o páchání další trestné činnosti, kterou by se měl zabývat státní zástupce či policejní orgán.

– *Pracuji v soukromé firmě, která však je v častém styku se státními úřady. Mám pocit, že můj pracovní mobilní telefon vedení společnosti odposlouchává. Má na to právo? Co mám proti tomu dělat?*

Jistě víte, že k odposlechu telefonních hovorů, ale i ke zjištění ob- sahu jiné komunikace, je nutný příkaz soudce. Bez takového příkazu nemá nikdo právo (ani zaměstnavatel) odposlouchávat hovory, byť jsou vedeny z telefonu, který Vám přidělil či zapůjčil k plnění pra- covních povinností. Zrovna tak, i když se zavázete, že budete napří- klad svěřený notebook používat pouze k pracovním účelům, nesmí Váš zaměstnavatel toto kontrolovat nahlížením do Vaší e-mailové pošty, tj. do obsahu Vašich soukromých mailů. Za zneužívání pra- covních prostředků Vás třeba může postihnout dle zákoníku práce jako porušení pracovní kázně, on sám se však porušováním tajem- ství dopravovaných zpráv dopouští tohoto trestného činu (dle § 239 TrZ), což je závažnější protiprávní delikt.

OSTATNÍ

– *Je pravda, že jsou zločinci stále brutálnější a drsnější než tomu bylo dříve?*

Já osobně jsem přesvědčen, že ano. Určitě je více předem při- pravených, promyšlených a organizovaných zločinů. Větší brutalita v provedení pak nejvíce zaráží u mladých lidí či dokonce u dětí. Sám jsem těchto případů zažil až dost, takže bych mohl vyprávět...

– *Slyšel jsem, že se po roce 1989 mnohem více krade. Je mnohem více loupežných přepadení. Čím to je? Jaký je podíl cizinců na těchto pře- padení? Odkud jsou? Jak moc jsou zastoupeni Češi? Romové?*

Ano, po roce 1989 se určitě (podstatně) víc krade, loupí i vraždí – a samozřejmě se na tomto nárůstu podílejí i občané jiné národnosti a cizí státní příslušnosti. Významný podíl na tomto vzrůstajícím trendu, zejména u násilné trestné činnosti, mají občané bývalého Sovětského svazu, bývalé Jugoslávie, ale i naši romští spoluobčané. K jejich podílu na celkové kriminalitě se nebudu vyjadřovat. Měl jsem s tím již dost problémů a byl (neprávem) označován za „rasistu“...

– *Chtěl bych se zeptat, jak se koukáte na řešení recidivy fyzickým znemožněním další činnosti? (např. při opakovaných krádežích useknutím ruky a ztrátou nároku na jakékoli sociální a invalidní dávky). Myslíte, že by tato cesta vedla ke snížení kriminality?*

Přestože jsem znám mj. i „kontroverzními“ názory, tak si skutečně nemyslím, že by tyto, resp. jakékoliv brutální fyzické tresty, měly být prostředkem ke snižování kriminality. Navíc si nedovedu představit, co by se například sekalo za milionové či dokonce miliardové krádeže, podvody, zpronevěry, „tunely“ apod. Naproti tomu si asi dovedeme představit, co by se mohlo odnímat po brutálním pohlavním zneužívání či znásilnění. Možná by tyto tresty někoho odradit mohly, ale naši společnost by to vrhlo zpátky někam do středověku. Jediným „fyzickým znemožněním“ další recidivy je omezení osobní svobody, tzn. ukládáním dostatečně přísných nepodmíněných trestů odnětí svobody, anebo chcete-li „uvržením zločince do šatlavy“. Individuální prevencí u speciálních recidivistů může být co nejdelší možná izolace (v kriminále), či v psychiatrické léčebně v rámci ochranného léčení, generální prevence (tj. odstrašení ostatních) může spočívat nejen v přísných trestech, ale zejména v rychlém a důsledném postihu... .

– *Jaký je váš osobní názor na odbornou diskusi týkající se možného snížení věku trestní odpovědnosti pachatele trestného činu?*

Ta diskuze probíhá skutečně už mnoho let a názory odborníků se velmi různí – a jak je v poslední době slyšet (a v návrzích nové právní úpravy i vidět), nakonec hranice trestní odpovědnosti mládeže za protiprávní činy (tj. provinění) zůstane na 15. roku. S tím nesouhlasím, neboť jsem mj. přesvědčen o tom, že patnáctiletí mají s čtrnáctiletými k sobě blíže než k šestnácti a sedmnáctiletým, často páchají trestnou činnost, resp. provinění, společně, přičemž při odhalení se k „odpovědnosti“ hlásí právě ti trestně neodpovědní. Už dlouhou dobu se výrazně snižuje věková hranice nejen ve sportu, ale při páchání trestné činnosti, bohužel, i té nejzávažnější. Mně osobně se líbí třeba britský model. Tam trestní odpovědnost počíná osmým rokem věku dítěte,

samozřejmě s tím, že se vždy pečlivě zkoumá jeho rozumová úroveň, tj. zda vůbec věděl, že je jeho jednání trestné. Myslím si, že průměrný žák základní školy by měl alespoň vědět, že nesmí vraždit, loupit, krást a znásilňovat. Ale to už jsem zas daleko... Současná právní úprava, spočívající v odlišení (a specializaci) přístupu k proviněním u mládeže a k trestným činům dospělých se mi líbí, při snížení věkové hranice by se mi líbila ještě více. Ještě považuji za nutné dodat, že trestní opatření u mládeže jsou až posledním opatřením, preferuji se výchovná a ochranná opatření, k čemuž je však zapotřebí ucelený systém příslušných úřadů, ústavů atd., což mj. vyžaduje velké finanční investice i důslednou specializaci odpovědných pracovníků.

– *Jste pro znovuzavedení trestu smrti ?*

Kdysi jsem býval jeho „horlivým“ zastáncem. Jako státní zástupce jsem viděl nespočet různých a mnohdy brutálním způsobem usmrčených obětí (včetně dětí), a proto jsem ani nesouhlasil s jeho okamžitým zrušením (to bylo v polovině roku 1990 a já jsem považoval tento krok za předčasný, neboť tehdy byla demokratizace a humanizace zaměřována za anarchii). Tento můj názor se ještě více upevnil poté, co jsme se začali potýkat s organizovanými vraždami (např. tzv. bílých koní), které byly jasně promyšlenými popravami! Ale záhy jsem pochopil, že v naší společnosti k jeho znovuzavedení určitě nedojde. Smířil jsem se tedy s tím, že by měl postačovat u českých pachatelů těch nejzávažnějších vražedných (či do budoucna možná i teroristických) trestných činů, resp. zločinů, právě doživotní trest odnětí svobody, u některých však takový, že by byl vyloučen jakýkoliv (tím spíše už vůbec ne svévolný či předčasný) návrat takového zločince mezi řádné občany. Ne však každý občan ví, že tento trest není úplně doživotním, tj. vězením „do konce života“, když lze takového odsouzeného propustit už po dvaceti letech výkonu trestu odnětí svobody. Ale to už je zase jiná diskuze...

– *Vím, že jste příznivcem co největších trestů, ale nezdá se Vám, že např. některé drobné krádeže jsou také zapříčiněny opravdu špatnou*

životní situací lidí? Některé vaše návrhy o výši trestu se mi zdají přehnané. Nikdy jsem v kriminále nebyl, ale už jenom představa jednoho roku v kriminále je hrozná. Státní zástupci dnes lidi zavírají do vazby i za úplné maličkosti!!

Stručně několik poznámek. Jsem zastáncem přísných trestů, ale určitě ne u „drobných krádeží“. Taková krádež je spíše přestupkem (je-li škoda do pěti tisíc korun českých), a i v případě, že už jde o trestný čin, nehrozí „kriminál“. Do kriminálu se za krádeže dostávají pouze tzv. speciální recidivisté, kteří se dopouštějí majetkové trestné činnosti opakovaně a výchovné tresty se u nich mívají účinkem, anebo pachatelé těch nejzávažnějších krádeží, většinou za škodu v řádu několika set tisíc korun. Špatná životní situace či tíživé poměry pachatele, které si nezpůsobil sám, jsou navíc pro pachatele výraznou polehčující okolností. V současné době státní zástupci a soudci preferují spíše pohružky trestem, výchovné tresty, alternativní řešení aj., takže nepodmíněný trest odnětí svobody bývá až tím krajním (nejzazším) řešením. Co se týče vazby, tato je opatřením, nikoliv trestem – a pachatel sám musí svým chováním zavdat příčinu proto, aby ho soudce či soud (nikoliv státní zástupce) vzal do vazby. Zkuste se také někdy zeptat na úroveň ukládaných trestů poškozených či obětí...

REJSTŘÍK POUŽITÝCH ZÁKONŮ A PARAGRAFŮ

V odpovědích na vaše otázky je zmíněna řada nejrůznějších zákonů a paragrafů, které dané oblasti trestných činů, přestupků apod. upravují. V podrobných odpovědích je sice často přesně citována i odpovídající pasáž konkrétního paragrafu, přesto může mít někdo z čtenářů potřeba vyhledat plné znění onoho paragrafu či zákona. Proto na tomto místě uvádím odkazy, na nichž na internetu plné a aktuální znění zákonů najdete: Trestní zákon, Trestní řád, Zákon o soudnictví ve věcech mládeže, Přestupkový zákon a další zákony najdete na webu státní správy na adrese: www.portal.gov.cz v rubrice

Zákony. Listinu základních práv a svobod najdete na adrese www.psp.cz/docs/law/listina.html. – a na dalších právnických webových stránkách.

Jde zejména o tyto právní předpisy:

Ústava České republiky (zák. č. 1/1993 Sb.) a Listina základních práv a svobod (zák. č. 2/1993 Sb.)

Úplné znění Zákona č. 140/1961 Sb., Trestní zákon – včetně novelizací a rekodifikace (úplné znění vyhlášeno pod č. 412/2002 Sb.), a to ve znění zákonů pozdějších, tj. včetně zákonů č. 271/2007 Sb. a č. 296/2007 Sb. Edice ÚZ (Sagit) č. 655 – Trestní předpisy, přestupky.

Úplné znění Zákona č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (Trestní řád), včetně novelizací a rekodifikace (úplné znění vyhlášeno pod č. 43/2002 Sb.), a to ve znění zákonů pozdějších, tj. včetně zákonů č. 112/2006 Sb., 179/2007 Sb., 170/2007 Sb. a 345/2007 Sb. Edice ÚZ (Sagit) č. 655 – Trestní předpisy, přestupky.

Zákon č. 218/2003 Sb. o odpovědnosti mládeže za protiprávní činy a o soudnictví ve věcech mládeže a o změně některých zákonů (Zákon o soudnictví ve věcech mládeže), včetně změn ze zákona č. 383/2005 Sb.

Zákon č. 257/2000 Sb. o Probační a mediační službě ve znění pozdějších předpisů (včetně zákona č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí)

Otázky a odpovědi byly vybrány z pořadu KRIMI LIVE, vysílaného na TV Prima, a zejména z internetové „Poradny“ na stránkách krimi-live.idnes.cz.

MIROSLAV ANTL POD DROBNOHLEDEM

MŮJ ŽIVOTOPIS

JUDr. Miroslav ANTL

Narodil jsem se 21. 2. 1955.

Základní školu a posléze gymnázium jsem absolvoval v Novém Městě na Moravě, resp. ve Žďáře nad Sázavou. Poté jsem vystudoval Právnickou fakultu Univerzity Karlovy v Praze, kde jsem v roce 1980 úspěšně složil i rigorózní zkoušku (s právem používat akademický titul „JUDr.“).

Od roku 1979 jsem pracoval 22 let jako prokurátor, resp. státní zástupce, přičemž od roku 1983 jsem působil ve Východočeském kraji, a to v Chrudimi a od roku 1986 až do roku 2001 na KSZ (Krajském státním zastupitelství) v Hradci Králové – se specializací na nejzávažnější násilnou a drogovou kriminalitu a boj s organizovaným zločinem. Od roku 2001 jsem byl přes rok v rezortu Ministerstva vnitra ČR, a to jako ředitel Úřadu vyšetřování pro ČR, poté jako 1. náměstek policejního prezidenta pro trestní řízení (v hodnosti plukovník). Po odchodu (na vlastní žádost) od Policie ČR jsem více než rok působil jako hostující profesor na katedře trestního práva Policejní akademie ČR v Praze a pracoval jako konzultant v oboru trestní právo. V době od července 2003 až do konce dubna 2007 jsem byl výkonným ředitelem pro bezpečnost a bezpečnostním ředitelem Českého Telekomu, posléze i Telefoniky O₂ Czech Republic, kdy jsem se mj. výrazně podílel na bezpečné privatizaci tohoto nejvýznamnějšího českého telekomunikačního operátora.

V současné době pracuji jako právník a expert na trestní právo a bezpečnost, jsem odborným asistentem na katedře sociální patologie a sociologie Pedagogické fakulty Univerzity Hradec Králové, kde dlouhodobě přednáším trestní právo.

Působil jsem i jako trestněprávní expert v TV Prima, mj. v pořadu KRIMI LIVE, průběžně jsem publikoval v rámci tohoto pořadu i v „Poradně“ na internetových stránkách krimilive.idnes.cz.

V současné době mi byl vydán i 2. svazek knihy s názvem „Miroslav Antl radí jak na gaunery“. Ten první vyšel v prosinci loňského roku. Dále jsem autorem knihy „Gaunery nemám rád“ (2001), autorem odborné předmluvy ke knize „Zločin a trest v Českých dějinách“ (2001), spoluautorem odborné publikace „Průvodce policisty trestním řízením“ (2002) aj. Jsem absolventem různých odborných a specializovaných školení a kurzů, a to jak rezortních (trestněprávních), tak i bezpečnostních, ale i dalších, včetně FBI a DEA. Mám bezpečnostní prověrku NBÚ na stupeň tajné.

Od roku 1983 trvale bydlím ve (dříve) Východočeském kraji, když jsem do roku 1989 bydlel v Chrudimi (dnes Pardubický kraj), odkud jsem se s rodinou přestěhoval do Hradce Králové. Tam bydlím se svou manželkou Helenou dodnes.

K mým zálibám vždy patřil zejména sport, celoživotně jsem hrál basketbal v různých soutěžích, byl jsem předsedou Arbitrážní komise České basketbalové federace, přes deset let prezidentem BK Pardubice. Jsem čestným členem Českého klubu olympioniků. Jsem rovněž členem dozorčí rady Nadace Východočeská onkologie se sídlem v Hradci Králové. Za svůj nekompromisní přístup v boji se zločinem jsem byl oceněn v Hradci Králové „OSKAREM za lidskost a statečnost“ (anketa Deníků Bohemia), za úspěšný boj s mezinárodním organizovaným drogovým zločinem jsem byl sdružením Rodiče proti drogám v Praze vyhlášen „Frajerem roku 1999“, ve stejné době jsem se stal i vítězem ankety Českého rozhlasu o „Šarmantní osobnost roku 1999“.

CO O MNĚ ŘEKLI

Dana Zátopková

S Ťopkem jsme byli někdy začátkem devadesátých let minulého století na zasedání Českého klubu olympioniků. To zasedání se konalo v romantickém místě jménem Hluboká nad Vltavou. Při té příležitosti jsme se zúčastnili ještě s Ludvíkem Daňkem, Honzou Kurkou, bratry Svojanovskými a ostatními olympioniky besedy v Českých Budějovicích. Na té besedě nebylo o besedující nouze a jedním z účastníků, které jsme tam mimo jiné potkali byl i doktor Miroslav Antl, člověk, kterého jsme obdivovali již před tím, než jsme jej viděli „in natura“. Do té doby jej předcházela pověst tvrdého a nepodplatitelného chlapa. S napětím jsme sledovali první nájemné vraždy i největší drogové aféry, o kterých se tenkrát v tisku dost informovalo. Vzpomínám si zejména i na zlomový okamžik, kdy snad poprvé se stalo něco do té doby nevídaného. Státní zástupce zastavil obviňování zlatníka v Turnově, který zastřelil lupiče, kteří přepadli jeho zlatnictví. Byl to právě doktor Antl, který na místě překvalifikoval tento čin na nutnou sebeobranu. Na tu dobu velice odvážný čin státního úředníka. Také si myslím, že tento čin se stal i zlomovým okamžikem ve všeobecném názírání na právo lidí bránit se proti zločinům.

Osobní setkání nás nejen nezklamalo, ale naopak příjemně překvapilo. To, že jsme si přitukli slivovicí (kterou Emil vždy pohotově odněkud dovedl vytáhnout), patří ke každému začátku správného povídání a pamatuji se, že jsme si už poprvé povídali velmi dlouho. Od té doby jsme se rádi vzájemně vídávali, protože mne zajímala jeho práce.

Zejména, když jsem od něj dostala jeho knihu „Gauernery nemám rád“. To jsem jej dokonce zkoušela z jeho případů.

Musím říci, že svým chováním i názorem na život také ovlivnil mnohé členy klubu olympioniků. Když padl návrh na přijetí, teď už

Mirka Antla, za čestného člena Českého klubu olympioniků (kam patří mimo jiné Martina Navrátilová, Jan Kodeš, Radek Brzobohatý apod.), tak z celého pléna pětiset lidí nikdo nezvedl ruku proti.

Napínavě jsme sledovali jeho přechod do funkce na policejní ředitelství i jeho pozdější dramatický odchod. Jak se říká, „Nepoznáš-li svou chybu, uděláš další“. On ji poznal a zachoval se čestně tak, jako žádný z tehdejších i současných politiků.

Protože známe jeho znalosti nejen z oblasti práva, ale velice dobře i jeho osobní charakterové vlastnosti, tak jsme jej přesvědčovali, aby vstoupil do politiky a pomohl trochu ve stylu fair play v nazírání na současnou politickou garnituru. Jsme rádi, že jsme jej přesvědčili a že na naše naléhání kývl. Držíme mu palce, aby zůstal takovým, jakým byl dosud. A rádi mu pomůžeme. Což jsme mu také všichni slíbili.

Dana Zátopková – oštěpařka, olympijská vítězka. Byla manželkou jednoho z nejslavnějších českých sportovců Emila Zátopka. V roce 1952 ve svých 30 letech získala zlato na olympiádě v Helsinkách. V letech 1954 a 1958 se stala mistryní Evropy. V roce 1960 na olympiádě v Římě získala stříbrnou medaili. Patří jí také světový rekord z roku 1958 – 55,73 metrů.

Jiří Raška

Mirkek Antl zosobňuje lidskost a férovost. Pro nás Valachy tyto vlastnosti znamenají hodně.

Jiří Raška – skokan na lyžích, olympijský vítěz. Olympijský vítěz v roce 1968 na středním můstku, druhé místo na velkém můstku. Mistr světa v letech na lyžích z roku 1969. Stříbro z olympijských her z roku 1968 a z mistrovství světa z roku 1970 a bronzové medaile z roku 1972. V roce 2003 byl zvolen nejlepším lyžařem naší země 20. století.

Jiří Adam

Mirek je přítel, který nekývá za každou cenu. Na takové kývání mám vlastní stín. Ten mi kývá věrněji. Sice parafrázuji Plutarcha, ale lépe to vyjádřit nedovedu. Prostě si Mirka Antla velice vážím.

Jiří Adam – moderní pětibojař, olympijský medailista. Stříbrný medailista v moderním pětiboji z LOH 1976 v Montrealu.

Oldřich a Pavel Svojanovští

Mirka Antla známe mnoho let. Ještě z dob, kdy jsme s Ludvou Daňkem a s ním strávili víkend v Jižních Čechách. Mirek je pro nás vzorem férovosti a také tím, že hodně vydrží. I když férovost se v politice moc nenosí, věříme, že Mirek tento způsob do politiky zanesou.

Oldřich Svojanovský – veslař, olympijský medailista. Účastník OH v Mexiku 1968 (5. místo – osmiveslice), OH v Mnichově 1972 (stříbro – dvojka s kormidelníkem spolu s bratrem Pavlem), OH Montreal 1976 (bronz – dvojka s kormidelníkem spolu s bratrem Pavlem). V současnosti předseda Českého klubu olympioniků.

Pavel Svojanovský – veslař, olympijský medailista. Účastník OH v Mnichově 1972 (stříbro – dvojka s kormidelníkem spolu s bratrem Pavlem), OH Montreal 1976 (bronz – dvojka s kormidelníkem spolu s bratrem Pavlem).

Ivan Satrapa

JUDr. Miroslav Antl je čestným členem Českého klubu olympioniků od června roku 2001 a jeho postoje v několika kauzách ještě jako státního zástupce v Hradci Králové mně velmi zaujaly jako tehdejšího předsedu Českého klubu olympioniků. Byl jsem a stále jsem toho mínění, že takovéto činy, pojmenovávat jasně dobro dobrem a zlo zlem a jeho osobně pevné, odhodlané a nebojácné postoje, zejména v protidrogových kauzách, které řešil, stále jsou dobrým příkladem zejména pro mladší generaci našeho národa.

Do senátní kampaně roku 2008 vyjadřuji JUDr. Miroslavu Antlovi svou plnou osobní podporu a přál bych si, aby takových senátorů měl Senát PČR co nejvíce.

Ivan Satrapa – házenkář, olympijský medailista. Dlouholetý hráč Dukly Praha, 150 reprezentačních startů, 1x ve výběru světa. Účastník OH v Mnichově 1972 (stříbro – ve finále prohra s Jugoslávií), OH v Montrealu 1976 (7. místo). Čtyřnásobný účastník MS. V současnosti člen Předsednictva Českého klubu olympioniků.

Jiří Vícha

Objektivita – spravedlnost, sport – zákon. Proč spojuji tato slova se jménem Miroslav Antl a svým? Protože se dobře známe a hlavně nás význam těchto slov spojuje stejným životním postojem, stejným hodnotovým žebříčkem a ladí na stejnou vlnu.

Skoro celý život jsem působil na sportovním poli (jako hráč i trenér házené) a po celou dobu jsem se řídil radou, kterou mi před 55 lety vepsal do alba můj otec:

*Jedno si pamatuj, ve štítu měj,
dodržuj pravidla, děj se, co děj,
na hřišti, v životě poctivě hrej.
Byt' bys hrál o život, vždycky fair play!*

A vím, že je to také krédo Miroslava Antla v jeho celoživotní činnosti v justici. Objektivita a spravedlnost.

Potvrdila mi to i jeho kniha „Gauernery nemám rád“. Myslím si, že víra ve spravedlnost a objektivitu není jen víra má, bývalého sportovce, ale i víra většiny společnosti. A o to usiluje i Miroslav Antl.

Jiří Vícha – legendární český házenkář a trenér. Od roku 1952 hrál za Duklu Praha na postu brankáře. Dlouholetý trenér reprezentace. Je členem Českého klubu olympioniků a Českého klubu fair play. Hráčské úspěchy: 2. místo na MS 1958 a 1961, 3. místo na MS 1954

a 1964, vítěz PMEZ 1957 a 1964 s Duklou Praha. Trenérské úspěchy: 2. místo na OH 1972, vítěz PMEZ 1984 s Duklou Praha, 2. místo v bundeslize s TV Grosswaldstadt, dvakrát ve finále evropského poháru, vítěz Německého poháru.

Jiří Čtvrtečka

Kdysi někdo řekl, že je lepší se odvážit velkých věcí i když se střídá vými nezdary. Jsou lidé, kteří se ani moc neradují, ani moc netrpí, protože žijí v šedivém soumraku bez vítězství a proher. Mirek je jejich opakem. Držím mu palce.

Jiří Čtvrtečka – kanoista, závodník Dukly Praha a posléze dlouholetý trenér. Účastník třech olympijských finále v řadě – OH Mexiko 1968, OH Mnichov 1972, OH Montreal 1976. Mezi absolutní světovou špičkou v letech 1966 – 1977. V roce 1975 stříbrný na MS. Celkem třikrát bronzový na MS a ME.

Karel Engel

Mirka Antla znám dlouho a velice dobře. Jako zápasník vyznávám jeho přímý postoj k životu a férové nazírání na lidské slabosti. Myslí, že i ti, které stíhal, to mohou potvrdit.

Horolezci většinou dělí lidi na ty, se kterými by se na lano přivázali a na ty, se kterými by se na lano nepřivázali. Mirek z mého pohledu patří určitě do té první skupiny.

Karel Engel – zápasník ve volném stylu. Účastník OH v Mnichově 1972. Po skončení kariéry přední český kaskadér – účinkoval ve více než 400 filmech.

Loprais Tatra Team

S Mirkem Antlem jsme se potkali před více jak deseti lety u nás v „Kolibě“ u Frenštátu pod Radhoštěm. Byl tam slavnostně přijímán mezi čestné občany Valašského království. Od té doby se často vídáme, ať je to u nás na Valašsku, nebo na různých akcích, jako třeba

při testování závodní Tatry, anebo při kamarádských posezeních u kytary, cimbálu, i té naší dobré slivovice. Vždy jsme si ho vážili a stále vážíme pro jeho přímý, rovný přístup k lidem, ale i pro jeho nebojácný a tvrdý boj s darebáky a zločinci. Naše vztahy nijak nenarušil ani jeho řídičský karambol, všichni jsme ocenili jeho rychlé a chlapské řešení. Rádi ho přijedeme podpořit do vašeho regionu. Je to náš kamarád, čestný bojovník a spolehlivý člověk, který navíc umí lidem pomoci.

Za LOPRAIS TATRA TEAM:

*Karel LOPRAIS, „Monsieur Dakar“ (19 x Dakar, 6 x vítěz), 4 x 2. místo aj.)
Milan LOPRAIS, manažer týmu, Aleš LOPRAIS, pilot, (3x Dakar)*

RYCHLÝ DOTAZNÍK

Ve kterém znamení jste se narodil ?

Na počátku Rybího.

Jaké jsou Vaše koníčky?

Sport, trestní právo, kultura.

Řídíte se nějakým životním krédem? Pokud ano, jakým?

Kde je třeba skutků, tam slova nestačí.

Co tě nezabije, to tě posílí.

Jakým vozem jezdíte?

Českým. Škodou Octavia Kombi.

Jakým se věnujete sportům?

Celoživotně basketbal, jinak dle možností.

Jakou hudbu máte rád?

Podle nálady. Folk, country, rock, pop aj. Zejména v podání Ivoše Zídka.

Hrajete na nějaký hudební nástroj? Na který?

Zkoušel jsem kytaru – v LŠU.

Jinak na nervy... ☺

Jaké je Vaše nejoblíbenější jídlo a nápoj?

Česká „klasika“ a plzeňský Prazdroj.

Čím jste chtěl být jako dítě?

Už fakt nevím – měnilo se to. Prokurátorem ani senátorem ne.

Jak jste si vydělal svoje první peníze?

Fyzicky náročnou brigádou o prázdninách.

Čeho si nejvíce vážíte u lidí?

Smyslu pro čestnost, spravedlnost a fair-play.

Které vlastnosti byste se chtěl zbavit?

Neústupnosti, tvrdohlavosti, výbušnosti.

Jaký je Váš nejoblíbenější film?

Život a doba soudce Roy Beana.

Seriál Colombo.

Který herec či herečka se Vám líbí?

Vlasta Burian, Jan Werich, Rudolf Hrušínský nejst.

Jaký je Váš oblíbený literární žánr, spisovatel?

Americké drsné detektivky, ale i český humor

Nejraději od Irwinga: „Svět podle Garpa“.

Jak a kde nejraději trávíte dovolenou?

Nejraději aktivně u moře nebo v lese.

Jak by vypadala Vaše ideální dovolená?

Na to teď není čas, musím se soustředit na práci.

Čím si dokážete udělat opravdovou radost?

Dosažením náročného cíle, úspěchu, vítězství – ale i radostí blízkým.

Kde byste chtěl žít, kdybyste nežil v Čechách?

Na Moravě...

Co bylo Vaše dosavadní nejtěžší rozhodnutí?

Okamžitý odchod od Policie ČR.

Jaké tradice jsou Vám blízké?

Naše, české – na ty americké si nemohu zvyknout.

Jak nejraději trávíte volný čas?

V dobré společnosti chytrých lidí – u piva či vína.

Co byla nejcennější rada, jakou jste v životě dostal? Od koho?

Od K. H. Borovského: „Nechod, Mirku, s pány na led...“

Dostávám je průběžně – od nejbližších nebo je sám hledám – teď v latinských citátech.

Kdy jste byl v životě nejšťastnější?

Když se nám narodila dcera Martina!

Se kterou historickou či současnou osobností byste chtěl jít na oběd?

S Karlem IV. Určitě jedl stejně zdravě jako já.

O čem byste si povídali?

O rytířských soubojích, o vínu, ženách. A politice.

Co považujete za svůj největší profesionální úspěch?

Kromě největších gaunerů za mřížemi bezpečnou privatizaci Českého Telekomu.

Jaký druh umění máte nejraději? Například, které umělecké dílo byste chtěl mít doma?

Obrazy z Vysočiny a pak obrazy Prahy od akademického malíře Franty Letáka – a to mi stačí.

Které noviny, časopis, Vás nejvíce oslovují?

Sleduji TV zpravodajství, jinak internet, tisk příležitostně.

Který film či televizní program Vás v poslední době mimořádně zaujal?

Krimi live a Krimi report na TV Prima.

Jaké programy v televizi sledujete nejraději?

Filmové a sportovní kanály na UPC.

Čeho si nejvíc vážíte u svých spolupracovníků?

Profesionality, intelektu, upřímnosti a spolehlivosti.

Koho si mimořádně vážíte v „polistopadové“ historii ČR?

Dany Zátokové – po všech stránkách...

V kterou dobu (denní či noční) pracujete nejintenzivněji?

Dopoledne, večer, často do noci...

Věříte na pověry?

Jak se mi to hodí, na některé ano.

Máte nějakého zajímavého koníčka?

Nemám, jsem průměrný občan (muž).

Jak a kde jste se seznámil s manželkou?

Ve škole.

Vaše oblíbená barva?

Oranžová barva, to dá rozum. 😊

Vaše oblíbená květina?

Švestka v květu, hrozny vína a chmel.

Za co rád utrácíte peníze?

Za dárky a za pohodu...

Jaké je Vaše nejoblíbenější roční období?

Jaro, začátek léta...

Ale i krásná zima na běžkách.

Jaký máte vztah k tradicím?

Kladný. Podle jejich významu. Předávání poznání, schopností, obyčejů či mravů.

Čemu jen těžko odoláte?

Výjimečné sportovní akci či zábavě.

Co by nemělo chybět ve Vaší ledničce?

Mléčné kysané nápoje, sýry, vejce, uzeniny, ryby, nějaké ovoce...

Máte nějakou konkrétní profesionální zásadu? Jakou?

Pokud jde o právo: Spravedlnost pro všechny!

Pokud jde o přednášky a výuku: Dlouhá je cesta poučováním, krátká a účinná na příkladech... Seneca mladší, Listy Lucilioví.

Co se Vám nelíbí na české povaze?

Závist, intriky, pomluvy, ziskuchtivost, zákeřnost.

Co považujete za nejvýznamnější vynález dvacátého století?

Pro mé potřeby zřejmě internet.

V které době byste chtěl žít?

Asi ve středověku – mezi rytíři.

Co Vám dali rodiče do života?

Genetický fond, výchovu a vzdělání.

Čím dokážete překvapit rodinu?

Když přijdu domů a mám čas se jim věnovat.

Jakou věc byste nikdy nedokázal vyhodit?

Skříň. Neunesu je. ☺

Cenné a oblíbené, včetně knížek (i těch vkladních).

Co byste se ještě chtěl naučit?

Cizí jazyky – a spoustu dalších věcí...

Podobá se vám v něčem vaše dcera?

Určitě ano. Vždyť je to moje dcera.

Co si umíte opravit?

Dojem a názor. Jinak, než Ferda Mravenec, jsem spíše Brouk Pytlík.

Čím dokážete potěšit svého partnera?

Třeba květinou...

Jak hledíte na vývoj v České republice ?

S vírou v občany a touhou leccos změnit. Zejména v oblasti práva, bezpečnosti a pořádku.

OTÁZKY NA TĚLO

Máte nějaký oblíbený citát?

Ano. Mnoho, zejména od Jana Wericha:

„Pro život platí: Netrčet! Jít pořád dál! Odvážně a směle přes příkopy volů a příčné stružky hňupů a blbounů. A nenechat si otrávit dech, kazit radosti ze života. Nedat si ukrást jediný den, týden, měsíc, anebo léta.“

„Někteří lidé mají tu nádhernou schopnost rychle ovlivňovat svým já celé okolí. Ale jen výjimeční jedinci ovlivňují duši. A to tak, že nejen upoutají a nadchnou, ale jste s nimi spokojeni, šťastni a rádi! Prožíváte s nimi a vedle nich chvíle, které se ve vzpomínkách vracejí celý život...“

„Hele a nějaká ta kalorická nadhodnotička v podobě oblé a hezky tvarované lahvičky milé přítulné to družky v nesnázích a chladu, by tady jen tak náhodou nebyla..?“

A jedno irské přísloví: „Staré koště zná špinavé kouty nejlépe“.

Co to nosíte za odznáček na saku?

Jde o odznak Českého klubu olympioniků, jehož jsem čestným členem – a jsem na to velice hrdý. Nosím ho takřka neustále a lidé se na něj často ptají... Vážím si lidí, kteří mne kdysi přijali mezi sebe a v životě mi mnohokrát pomohli. Jde (a šlo) o řádné, čestné a rovné lidi, kteří toho hodně v životě hodně dokázali a přitom zůstali skromní. Za všechny si dovoluji jmenovat Danu Zátovou, Ludvíka Daňku, Jirku Rašku, Karla Engla, Jirku Víchu, bratry Oldu a Pavla Svojanovské, Ivana Satrapu, Tonda Procházkou, Jirku Adama, Jirku Čtvrtečku, Frantu Tikala, Pepíka Němce a další – prostě zasloužilé legendy z různých sportovních odvětví. Tito lidé byli a jsou mými nejbližšími kamarády, s nimiž se rád pravidelně setkávám a jsem pyšný na to, že mne mezi sebe přijali.

Co si myslíte o případném konání olympiády v Praze 2016?

Je nesporné, že olympiáda by byla obrovskou slávou i velkým přínosem pro české sportovce, naše fanoušky a zajisté by zvýšila prestiž České republiky v zahraničí. Na druhé straně jsem přesvědčen, že šance získat olympiádu do Prahy v roce 2016 je téměř nulová – a i z toho důvodu si myslím, že se jedná o zbytečně vynaložené finanční prostředky. V žádném případě bych nepodporoval olympiádu, kdyby měla být financována ze státního rozpočtu na úkor mimopražských regionů a obcí nebo z financí určených pro potřebnější oblasti veřejného života. Zejména náš region by takové peníze dokázal využít podstatně lépe, a to nejen pro občany, ale i pro sportovce a jejich příznivce.

Nemáte někdy obavy o Vaši bezpečnost, když jste dostal za katr spousty darebáků, kteří asi budou mít chuť si po svém návratu z vězení spálit žáhu na Vás? Sice jste někde napsal, že se nebojíte a že jste dobrý střelec a máte dobrou mušku, ale přesto někteří neodpouští. Mohu Vám jen říct, že Vám moc fandím a je jen dobře, že alespoň někdo dokázal zatočit s kriminalitou, a to převážně drogovou, jako Vy. Jste jednička.

Vaše slova mne skutečně potěšila – i povzbudila. Samozřejmě, strach občas mívám, a to právě, když si uvědomím, že spousta mých „klientů“ se už vrátila a ti nejhorší se vrací anebo vrátí v blízké budoucnosti. Tu práci jsem dělal i před mnoha lety, takže na svobodu přicházejí i ti dlouhodobě odsouzení, a to nejen vrazi, ale i ti z mezinárodního drogového organizovaného zločinu. Výhrůžek jsem kolem sebe slýchal dost, takže jsem si spíše zvykl. Horší je, že člověk stárne a je na tom fyzicky hůře, což se může projevit i na psychice. Ale já jsem odolný dost (a stále „střelec“), což ale nemíním jako výzvu k nějaké konfrontaci.

Četl jsem Vaši knihu „Gaunery nemám rád“. Proč schopní lidé jako vy odchází a zůstávají ti méně schopní? Máte „ambice“ vrátit se a působit proti zločinu opět jako státní zástupce? Děkuji a přeji všem, aby lidé jako Vy zůstali a chránili nás.

Myslím, že v řadách orgánů činných v trestním řízení je dostatek výborných a schopných odborníků a profesionálů, avšak záleží i na tom, zda mají možnost své schopnosti uplatnit a zda mají pro svou práci prostor a zejména podporu svých nadřízených. Mnohdy taková práce s plným nasazením je spíše posláním a mnohdy, bohužel, připomíná běh na velice dlouhou a náročnou trať či dokonce „boj s větrnými mlýny“. Vzhledem k tomu, že jsem tuto práci (státního zástupce) dělal dvaadvacet let, „prokurátor“ ve mně zůstal. I to je důvod, proč jsem dosud nenastoupil do advokacie, i když si myslím, že i tam by se dalo účinně pomáhat poškozeným, resp. obětem trestné činnosti. O svém případném návratu k původní práci se radši nikdy a nikde nezmiňuji, protože to vždy vyvolá pobouřené a negativní reakce (i mediální), zřejmě způsobené „důvodnými obavami“.

Proč jste v roce 2001 vyměnil soudní síň za funkci ředitele Úřadu vyšetřování pro ČR?

Ze státního zastupitelství jsem odešel, protože jsem víc než rok nebyl na místě činu. Moji bývalí nadřízení mi to zakazovali, a jak jsem se nedávno dozvěděl, na rozdíl ode mne, jiní státní zástupci ve Východočeském kraji k vraždám, bohužel, nejezdí. Tato situace byla vlastně prolomením mé nejzákladnější zásady – získat informace z místa činu, tedy hned z první ruky a možnost tvořit si spis od začátku sám. Bylo mi sděleno, že bych měl od nového roku, kdy by měly fungovat nový trestní řád a trestní zákon podle mých představ, přejít na přezkumné oddělení. Stal by se ze mne jakýsi archivář, který přezkoumává staré, již odsouzené spisy, proto jsem se rozhodl odejít.

V Hradci Králové svého času řádily různé partičky mafiánů. Čím si vysvětlujete, že se teď situace tak zklidnila? Nevěřím, že jsou všichni ve vězení.

Pamatuji si na dobu, kdy v Hradci Králové i v Pardubicích řádily cizojazyčné gangy, řízené místními občany. Tehdy šlo o násilné vymáhání peněz za „ochranu“, o takzvaný racketeering. V té době se i někteří podnikatelé sdružili proti nim a hlavně se obrátili na výcho-

dočeskou policii, která různými zásahy tuto závažnou trestnou činnost zastavila. Samozřejmě, že organizovaný zločin i nadále tady existuje, ale není tak vidět, neprobíhá na ulici, ale v rámci různých institucí. A bohužel i ve státních orgánech. Ale o tom nikdo nechce mluvit ani slyšet.

Jste pro legalizaci marihuany? Myslím tím beztrestnost pěstování pro vlastní potřebu.

Jsem právník, navíc „trestní“ a kromě dozoru nad vyšetřováním vražd jsem se zabýval organizovaným zločinem, včetně toho drogového. Protože náš stát je více než dvacet let signatářem významné mezinárodní smlouvy o omamných látkách, v níž se mimo jiné zavázal k tomu, že do své národní legislativy „zakotví“ i trestnost přechovávání a držení drog pro sebe, resp. pro vlastní potřebu, je nutno tento závazek respektovat. Marihuana, tedy konopí seté (*Canabis Sativa*) pak najdete v seznamu omamných látek, a proto je legalizace marihuany nepřijatelná. Jakékoliv sliby, týkající se legalizace této omamné látky, jsou politickým populismem, podobným jako přísliby znovuzavedení trestu smrti. Souhlasím s tou částí rekonstrukce trestního zákona, která už bude rozlišovat takzvané měkké a tvrdé drogy. Je třeba dodat, že já jsem vždycky odlišoval marihuanu od tvrdých drog a pokud nešlo o organizovaný zločin, vždycky jsme tyto věci řešili „alternativně“, to jest pohružkou trestu či trestem výchovným. Ostatně v celé Evropě, s výjimkou Nizozemského království, je situace obdobná.

Co Vaše osobní bezpečnost? Vrací se Vám spousta klientů z nápravných zařízení. Nosíte zbraň a můžete prozradit jakou? Jaký máte názor na zákon o nutné obraně?

Ano, to je pravda, stále se vracejí (a zřejmě ještě dlouho budou) odsouzení pro závažné vraždy i ti, kteří mi kdysi vyhrožovali. Ale byly jich desítky, vlastně stovky a já o nich nemám přehled. Jen doufám, že ti nejhorší se třeba už nevrátí vůbec. Pro svou bezpečnost, event. i bezpečnost dalších, s sebou dlouhodobě nosím vždy jednu z pistolí

ráže 9 mm, buď Sig Sauer P 229 nebo Glock 26, který je podstatně lehčí i menší a tedy i „společenštější“. ☺ Problematika nutné obrany je na dlouhý výklad. Já jsem vždy zastával názor, že občan má právo se bránit a veškerá legislativa a zejména její výklad by měly být ve prospěch obránce. Toho jsem se držel i ve „svých“ případech. Myslíím, že se nám společně s dalšími kolegy (státními zástupci i soudci) podařilo posunout vnímání i posuzování případů, kdy v rámci nutné obrany dojde i k usmrcení, na jinou (lepší) úroveň tak, že napadený občan se může bránit i „razantněji“ a díky mediím to občan snad už i ví. Jinak to samozřejmě vždy záleží na subjektivním posouzení a tedy i právním (a životním) názoru konkrétního státního zástupce či soudce.

Je pravdou, že na některých pozicích (i vyšších) sedí policisté, kteří tam byli i za komunismu?

Pokud já vím, tak se lidé i na „vyšších pozicích“ zcela vystřídali a jestli jsou u české policie (ale i na státním zastupitelství i u soudu) lidé, kteří tam byli i předtím, tak je to zcela na místě, jsou-li to odborníci a profesionálové. Mně spíše vadí, že se ruší specializované úřady, jako byla například tzv. finanční policie, která ročně zajistila několik miliard z ilegálních zdrojů, resp. „špinavých peněz“. Bylo by zajímavé vědět, jak je to s odčerpáváním nelegálních výnosů nyní. Jsem přesvědčen, že je úspěšnost řádově podstatně nižší. A vadí mi, že odcházejí a nadále budou i těžko nahraditelní zkušení erudovaní odborníci, které ostatně nikdy politika nezajímala...

Který nejtěžší případ se k Vám dostal?

Bylo jich mnoho. Vždy šlo o případy neobvyklé a taky důkazně komplikované. Z vražd to byl například vícenásobný vrah Martin Vlasák, který ostatně seděl na Mírově s Kájínkem a který v Hradci Králové usmrtil taxikáře a čerpadláře. Jinak to byla i například první organizovaná vražda – tzv. sečská traverza. Samozřejmě k tomu patří i již zmíněné případy nejzávažnějších mezinárodních drogových věcí, kdy jsme věc vyšetřovali i za hranicemi ČR, cestou právní pomoci

jme vyslychali svědky, například v SRN, Holandsku, ve Švýcarsku. Vždy však úspěšně.

Je případ, který jste řešil a nebyl dořešen a Vás stále jakoby straší ve snu?

Naštěstí není.

Co si myslíte o kauze Kájínek?

Jiří Kájínek je i z pohledu práva pro mne dvojnásobný vrah. Tento případ, nechť zpochybňuje a obhájí ten, kdo zná podrobně veškerý spisový materiál a kdo mu také rozumí. Nechápu různé fan kluby v tomto směru a nedovedu si představit, že by takto někdo zpochybňoval i mnohonásobné vrahy, které jsem do kriminálu poslal já. Prostě nějaká právní jistota v tomto státu musí být.

Jste pro trest smrti? Pokud ano, jste si tak jistý nepodplatitelností české justice, která by mohla poslat na smrt nevinného?

Já jsem byl vždycky zastáncem trestu smrti, resp. odpůrcem jeho zrušení. Víím však, že trest smrti není a nebude v naší „evropské“ společnosti reálný. Jsem proto, aby alespoň trest odnětí svobody na doživotí byl skutečně pro ty nejhorší gaunery trestem doživotním. V současné (ale bohužel i budoucí) naší trestně právní úpravě je a bude možnost se po dvaceti, event. třiceti letech, vrátit mezi řádné občany. Zažil jsem zločince, u nichž bych se toho bál a to i po takové době. Například ve Slovenské republice, s níž jsme měli shodnou trestně-právní úpravu, mají rekodifikaci trestního zákona za sebou a mj. kromě přísnějších trestů mají možnost uložení trestu odnětí svobody na doživotí bez možnosti návratu. Jinak tyto moje názory samozřejmě ovlivnila moje práce, tzn. stovky nevinných obětí, včetně dětí, mnohdy brutálně a nesmyslně zavražděných, kdy i experti prohlásili možnost resocializace gaunera za vyloučenou. Jsem přesvědčen, že i po zrušení trestu smrti jsem potkal „kandidáty“ na tento trest, protože taková „lidé“ prostě mezi řádné občany pustit nesmíme. Jsem si jist, že v „mých případech“

k žádným pochybením nedošlo a i ty nejtvrďší tresty jsou v pořádku.

Kolik jste napsal knížek?

„Gauernery nemám rád“ – vyšlo cca 26 tisíc výtisků, byla zcela rozprodána, pak vydavatelství odkoupil jeden významný muž a k vydání dalších svazků již nedošlo. V současné době vyšla knížka „Miroslav Antl radí jak na gauernery“, je v paperbackovém vydání a má 140 stránek. Není však o mém životě, ale je to spíše o vašich životech. Měla by být rádcem a pomocníkem řádného občana, jak jsem již uvedl. V současné době s Hanušem Hanslíkem píšeme další svazek této knihy, která už tolik nebude o dotazech a odpovědích jako ta současná, ale více o příbězích a dotazy budou jako doplnění.

Co bylo na práci krajského státního zástupce nejtěžší?

Já jsem pracoval jako specialista na vraždy a nejzávažnější násilnou trestnou činnost a na boj s organizovaným zločinem, zejména drogovým. Proto pro mne byl nejzajímavější terén, tj. práce od ohledání mrtvolky a místa činu, přes pitvu, výslechy obviněných a zásadních svědků a poté i „souboj“ v soudním řízení. Chvilku jsem byl i vedoucím trestního oddělení, ale neměl jsem čas (ani chuť) trávit čas na dlouhých poradách a tak jsem se vrátil ke své specializaci, kterou jsem ostatně ani po tuto dobu neopustil.

Co Vás teď živí? Na co se specializujete?

V současné době mě stále živí trestní právo, přednáším na školách, ale i ve specializovaných oborech, aktuálně „trestní odpovědnost zdravotníků v praxi“ anebo „trestní odpovědnost pedagogů“ apod. To by mě však neuživilo, přestože jsem nenáročný, takže dělám i trestně-právní konzultace z hlediska postavení poškozených a obětí v trestním řízení.

Zažil jste vyhrožování nebo snad přímo fyzické útoky na sebe a svou rodinu?

Na verbální vyhrožování jsem si v podstatě zvykl, pokud jde o útoky fyzické, přímo jsem je zažil na počátku své kariéry, kdy jsem však byl ještě mladý, rychlý a trénovaný, takže jsem je odrazil. Takřka fatální však byla připravovaná moje poprava ze strany organizovaného zločinu, kdy jsem byl hlídán specializovaným policejním útvarům, zrovna tak i moje rodina. Tehdy jsem velmi usilovně přemýšlel, zda má moje práce význam a rozhodl jsem se i nadále bojovat se zločinem a přijmout přiměřená (ochranná) opatření. Víím však, že když mě někdo bude chtít zlikvidovat kvalifikovaně, tak to prostě udělá. K tomu mi nepomůže žádná zbraň, ale přesto ji nosím stále s sebou.

Dostal jste někdy příkaz, abyste ututlal nějaký „průšvih“ politika?

Dostal, kdysi dávno, ale neposlechl jsem. Následné kárné řízení kupodivu dopadlo dobře.

Stále si myslíte, že český právní řád nahrává spíš darebákům a málo chrání oběti trestných činů? A stále proti této nespravedlnosti bojujete? Jak?

Určitě ano. I přesto, že došlo k trestně právní úpravě postavení poškozeného v trestním řízení, jakož i k přijetí opatření v boji proti domácímu násilí, jsem přesvědčen, že český trestní řád je na straně gauernerů. A ti toho také dovedou zneužít. Abych nekritizoval jen legislativu, ono je to i v lidech, takže i v orgánech činných v trestním řízení, které ne vždy řádně poučí poškozeného a přijmou jeho trestní oznámení. Bojovníci v řadách těchto orgánů pak tyto nedostatky „dohánějí“ v mimopracovní činnosti, např. činností ve prospěch nestátních organizací, jako je Bílý kruh bezpečí apod. Já se snažím na tyto nedostatky upozorňovat mediálně, pokud dostanu možnost (jako teď), jinak své studenty vedu k tomu, aby trestní řád chápali a vykládali ve prospěch obětí a poškozených.

Jaký byl ohlas čtenářů na Vaši knihu Jak na gauernery? Víte o tom, že by někomu posloužila jako návod jak se zachovat ve svízelné životní situaci?

Ohlasy mám. Je vidět velký zájem o tuto problematiku. Zejména o domácí násilí, týrání a zneužívání dětí, vyhrožování a jiné. Nejvíce nás zarazila skutečnost, že spousta žen se ptá na promlčecí doby u znásilnění a pohlavního zneužívání dětí, přičemž z otázek je vidět, že to ty ženy prožily ve svém dětství. Víím, že jde o latentní kriminalitu, ale přesto těch dotazů je až příliš. Jsem si vědom samozřejmě i toho, že pro někoho může jít o návod, ale to je u „instruktivních materiálů“ běžné. Osobně jsem přesvědčen, že jde hlavně o pomoc obětem a i případné pachatele či gaunery se snažím odradit...

Co pro vás znamenala práce pro televizi?

Přemýšlím o tom, zejména „cvičení z praktického trestního práva“, návrat do terénu a komunikace s občany a to ve smyslu ne je poučovat, ale spíše jim poradit, jaká mají práva a na koho se obrátit v případě, že státní orgán nefunguje tak, jak má. Pro mě to znamená zejména pomoc obětem a poškozeným, což mě ostatně provází celý můj život. Přímé vysílání mne nutilo k tomu, abych rychle reagoval a správně právně argumentoval.

Co jste dělal v Českém Telekomu?

Do Českého Telekomu jsem nastoupil po výběrovém řízení jako výkonný ředitel pro bezpečnost, takže jsem mimo jiné odpovídal i za bezpečnou privatizaci. I v Telefónice O₂ CR jsem byl na této pozici, byl jsem i bezpečnostním ředitelem.

Cítil jste při Vaší práci nějaký politický tlak?

V minulosti určitě ano, ale mohu prohlásit, že jsem mu nikdy nepodleh, s čímž jsem měl také dost problémů. Nešlo však o žádné hrdinství, protože jsem od počátku dělal dozor nad vyšetřováním závažné násilné a mravnostní trestné činnosti, což byla vždycky oblast, kterou lidi odsuzovali a i politici měli obavu do ní zasahovat. Ostatně, komunisti na to měli v resortu prokuratury svoje právní předpisy, resp. příkazy, ale také svoje lidi. Bohužel i některé případy ze sou-

časnosti mi připadají „zpolitizované“. Teď nemám žádného nadřízeného – alespoň nemusím psát vyjádření.

Který „gauner“ na Vás udělal největší dojem?

To jste mě zaskočil, pokud přemýšlím o svých „klientech“, tak to byli mnohonásobní vrazi, u nichž mě zaskočila brutalita a naprostá bezcitnost. Asi největší dojem na mě zanechal Alonso Delgado Martinez, ale taky Václav Novotný Urban, oba vlastně byli největšími organizátory mezinárodního drogového ilegálního obchodu, který šel přes naše území. Zejména Kolumbijec byl i velice silným „protivníkem“, vynikajícím stratémem, navíc s velmi dobrou pověstí diplomata. I přes nesmazatelný dojem jsem ho ve svém odvolání dostal do kriminálu na hodně dlouho.

Koho byste nikdy neobhajoval?

Gaunery. Určitě ne lidi, které jsem dostal do kriminálu za organizované či promyšlené vraždy, drogové delikty, násilí na dětech apod. Jinak samozřejmě každý má právo na obhajobu...

Přemýšlíte o dalším pokračování Vaší knihy „Gaunery nemám rád“?

Přemýšlím o pokračování, ale bojím se napsat, co se děje. Možná jedině těsně před smrtí.

Jako státní zástupce jste byl u mnoha kriminálních případů. Je mezi nimi zločin, na který do smrti nezapomenete?

Určitě ano. Ty nejzávažnější, nejkrvavější a nejsložitější zločiny a zejména jejich pachatele mám stále před očima. U pachatelů nezapomenu na ty nej cyničtější, chladnokrevné a brutální. Všimněme si však, že se stále bavíme o zločincích, ale málokdo z nás připomene jejich oběti.

Co by měl stát dělat s psychopaty, kteří opakovaně někoho zavraždili. Trest smrti je zrušen a když dostanou doživotí, za několik let jsou venku a mohou se činit opět. Co myslíte, že by mohlo ochránit společnost před takovými jedinci?

Trest smrti byl definitivně zrušen a jakékoliv jeho „přivolávání“ je zpravidla věcí předvolebního populismu. Osobně však bojuji za vyloučení možnosti návratu u některých doživotně odsouzených. U našeho „doživotáka“ je možný jeho návrat po dvaceti letech kriminálu, v případech tzv. zostření trestu jej soud může propustit až po třiceti letech. To je případ i Pavla Pecy. Například ve Slovenské republice, s nimiž jsme měli stejnou legislativu, jsou podstatně napřed a kromě přísnějších trestních sazeb (i pro mladistvé) mají možnost uložení výjimečného trestu odnětí svobody na doživotí s vyloučením možnosti návratu. Bohužel, ani navrhovaná rekodifikace trestního zákona takový institut u nás nepředpokládá. Setkal jsem se s pachateli, u kterých bylo konstatováno, že v případě, že se dostanou na svobodu, budou brutální vraždu opakovat – u nich by tento trest byl nutný.

Žijete ještě v Hradci, nebo jste se stal Pražákem?

Žiji v Hradci Králové. A v poslední době jsem nejčastěji u vás – v našem volebním regionu. Pražákem nikdy nebudu.

Co si myslíte o případech Škrlová? Znáte s ciziny nějaký podobný případ? Co se podle vás za tím vším skrývá? Obchod s dětmi?

Případ Barbory Škrlové a jejích „klonovaných sourozenců“, Aničky a Adama, je nepochybně ojedinělý v celé Evropě, i když vlastně Norové měli „tu čest“. Případ je zvláštní od samého počátku, těžko se vyjádřit k tomu, zda se jedná o obchod s dětmi, já si spíše myslím, že jde o skutečně nějakou zvláštní sektu. V každém případě jde o velice brutální odsouzeníhodné nakládání s malými dětmi, které by zasluhovalo podstatně přísnější trestní sazby, než jsou ty stávající. A to i přesto, že za zbavení osobní svobody je ukládáno některým pachatelům až 12 roků. I takovýto trest je těžko srovnatelný s trvalými a nenapravitelnými následky na zdraví a životě těchto dětí. Skutečně doufáme, že jde o případ ojedinělý.

Co říkáte kauze Čunek a především roli nejvyšší státní zástupkyně Renáty Vesecké?

Obsah spisu neznám a tak jenom obecně mohu připomenout, že měl-li pan Salichov pochybnosti o důkazním stavu a vině pana Čunka, bylo jeho povinností v pochybnostech podat obžalobu a nechat o vině rozhodnout soud. Možná by to bylo lepší i pro pana Čunka. Samotné odnětí věci a přikázání jinému státnímu zastupitelství v rámci Moravy považuji za nezákonné a svévolné. Ke slečně Vesecké se nechci vyjadřovat, mohu pouze říci, že si myslím, že veškeré mé kontroverzní vystupování a kárná řízení v roli státního zástupce nesnížila vážnost státního zastupitelství tak, jak její dosavadní působení. Doufejme, že se situace v brzké době zlepší. Přeji to svým bývalým kolegům i proto, aby mohli v klidu dělat svou náročnou práci.

Jak se jako expert díváte na sériového vraha Zelenku?

Určitě jde o jeden z nejzávažnějších případů současnosti. I proto jsem se byl se svými studenty podívat na rozhodující část dokazování před soudem. Podle (nepravomocného) rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové měl spáchat sedm vražd a deset pokusů vraždy. Podle dalších informací toho má za sebou ještě více. Pro mne je kauza zajímavá nejen rozsahem vražedných útoků, ale zejména osobou samotného pachatele. Prakticky v klidu se doznal, žádná lítost na něm nebyla patrná, podle znalců jde o citově chladnou osobnost, kdy motivací byla touha ovládat jiné a Zelenku vzrušoval pocit moci nad ostatními. Z dalších vyjádření to dokonce vypadá na „vraždy pro radost“ a to je asi nejúděsnější. Před soudem dokonce řekl, že v Jihlavě už nevráždil proto, že tam s ním pacienti komunikovali. Děsivá je představa, že by pracoval na dětském oddělení... A ještě děsivější je úvaha, že by takových bylo v našich nemocnicích více. Ale vzhledem k tomu, že si na pobyt v nemocnicích připlácíme, tak jsme tam asi v bezpečí. A jinak mne také zaujalo Zelenkovo vyjádření, že „je voličem ODS“...

Co říkáte na snahy zmírnit bodový systém a nebo dokonce povolit určitou míru alkoholu za volantem?

Je pravdou, že v jiných zemích existuje vždy nějaká tolerance k alkoholu za volantem, já už ji však nepotřebuji. Pokud jde o bodový systém, ten se bude měnit, doufejme, že ve prospěch situace na silnicích i nás, častých řidičů. Upřímně řečeno, já bych souhlasil se zvýšením rychlosti na dálnicích alespoň na kdysi uvažovaných 160 km/h. Jedete-li z německé dálnice do českého prostředí, dělá to občas problémy. Jinak souhlasím s tím, že situace na našich silnicích je čím dál horší. Měla by však být srovnávána i kvalita našich silnic s těmi evropskými a nikoliv s těmi z Balkánu.

Co si myslíte o nutné obraně? Nejsou u nás agresori stále tak trochu chráněni, pokud proti nim bránící se člověk použije zbraň či chvaty?

Institut tzv. nutné obrany se vyvíjí a to i ve prospěch obránce, resp. napadeného. Důležitější je však právní vědomí a zejména pak právní praxe, tj. praxe soudní a subjektivní posuzování konkrétní situace orgány činnými v trestním řízení. Myslím si, že i já ve své praxi jsem posunul vnímání nutné obrany tak, že řádný občan ví, že se bránit může. A to i razantněji, než se chová útočník, který navíc využívá momentu překvapení či plánovitého útoku. Samozřejmě při konkrétním útoku je důležitý poměr sil, povaha zbraně i místo na lidském těle, kam útok směřuje. Ten, kdo umí některé z bojových umění, by měl, je-li to možné, použít chvatů obranných, v každém případě by se bránit měl a měl by i vystoupit na obranu slabšího napadeného občana. V tu chvíli i on jedná v nutné obraně. Pokud jde o použití zbraně, usmrtit člověka lze tehdy, ohrožuje-li útočník život napadeného, zejména střelnou zbraní či zbraní sečnou, bodnou, řeznou. Přeji vše dobré.

Bylo Vám někdy v pozici státního zástupce vyhrožováno? Máte zbrojní průkaz? Umíte si představit, že byste v sebeobraně zastřelil člověka?

V minulosti mi bylo vyhrožováno mnohokrát, zvykl jsem si na to. V současnosti se zase začaly některé výhrůžky znovu objevovat. Jednou byla situace tak vážná, že jsem byl „deportován“ na neznámé místo a tam strážěn speciální policejní jednotkou. Zbrojní průkaz

mám a k tomu několik účinných zbraní. Samozřejmě, že moc neuvažuji o tom, že bych měl někoho zastřelit, ale v situaci, kdy by byl ohrožen život můj či blízkých, bych zbraň neváhal použít.

Co si myslíte o tzv. Kubiceho zprávě? Na kolik ji lze brát vážně a na kolik byla podle vás jen předvolebním tahem?

Její obsah přesně neznám, samozřejmě bylo podivné její načasování a rovněž obsah, alespoň z médií, mě příliš nepřesvědčil. Navíc vím, jak pracují tyhle služby a „vyrobit“ záznamy takřka o čemkoliv není příliš složité. Jsem přesvědčen, že šlo o předem dohodnutý a úspěšný předvolební tah, resp. „pumový útok“.

Co Vám na práci krajského státního zástupce vadilo?

Nebyl jsem nikdy přímo šéfem Krajského státního zastupitelství, takže mi občas vadil přístup nadřízených, který se s ohledem na moji tehdejší medializaci mých krimi-případů stupňoval a zejména v posledním období přecházel v „šikanování“. To byl ostatně důvod, proč jsem v roce 2001 raději z úřadu odešel. To už mi velice vadila tehdejší krajská státní zástupkyně v Hradci Králové, resp. já jsem jí překážel v její (pozdější) medializaci...

Jste velký znalec vína? Kterému dáváte přednost?

Nepovažuji se zrovna za znalce, ale dobré víno mám rád a myslím, že mu přiměřeně rozumím. Na víno jezdím pravidelně do Hrušek (je tam vynikající víno z hroznů) ☺. V poslední době mě nadchl vynikající Dornfelder u tamního vinaře Honzy Nešpora. Výborná vína se také dají potkat například ve Zlaté štice v Pardubicích u Oldy Bujnocha.

Jak vypadá česká mafie? Je srovnatelná v tou, jakou vidíme ve filmech, nebo to jsou „normální lidé“, co žijí mezi námi a mají jen posunutou hranici morálky?

Česká mafie? To je složitá otázka a na dlouhou rozpravu. Kdysi jsem říkal, že je součástí východní mafie, teď se v tom fakt nevyznám.

Pokud není součástí jiné mafie, tak zřejmě na rozdíl od ostatních nemá žádná pevná pravidla a samostatné (byť organizované) skupiny se snaží ukrást vše, co je možné. A pokud se proti nim někdo postaví, zlikvidují ho. Nemám na mysli jen fyzickou likvidaci, ale spíše likvidaci profesní, rodinnou, občanskou, což jsou různé intriky, pomlavy apod. důmyslně šířené tak, aby dokonale zničily. A to je snad ještě horší, protože to prožíváte – a semele-li vás systém, není proti tomu obrany (kromě té vaší vnitřní).

Určitě máte za ta léta „čich“ na kriminálníky – odhadnete je už na první dojem? A stalo se už, že jste se ve svém odhadu totálně zmýlil?

Myslím, že mám slušný odhad na lidi, je to i tím, že jsem vyslyšel stovky pachatelů, ale i poškozených a svědků. Zmýlil jsem se však několikrát a to „fatálně“, ale nešlo o vrahy, ale o lidi, které jsem pokládal za (nejlepší) kamarády. To pak zamrzí – na celý život.

Kdy jste se naposledy opravdu bál?

Na to je složitá odpověď, i když zřejmě máte na mysli strach o život. Jednu dobu jsem byl na tom tak, že se o mne a mou rodinu museli postarat lidé ze specializovaného útvaru. Hrozila mi tehdy připravovaná poprava (ze strany organizovaného zločinu). Naposledy? Asi tak před dvěma roky, když se znovu objevili „likvidační“ výhrůžky. A doufám, že to fakt bylo naposledy, i když se „moji“ odsouzení zřejmě budou ještě dlouho vracet z kriminálu.

Osobně si Vás velmi vážím a lituji, že lidí jako jste Vy není v tomto státě vícero. Bohužel je jich jako šafránu, takže ještě hodně dlouho potrvá, než budou nastolena pravidla, která budou nucena lidi dodržovat. Zatím je to katastrofa. Škoda, že jste odstoupil, mohlo již být lépe.

Nebyla to zbabělost (před nepřítelem), ale skutečně nutnost. Udělal jsem chybu a... I přesto jsem si o sobě ještě dlouho mohl dočíst (a bohužel, stále mohu) jaký jsem „gauner“. Mrzí mne však, že jsem nedotáhl do konce reorganizaci Policejního prezidia ČR a celé Policie, mělo k ní dojít od roku 2003 a byla velmi razantní. Věřím, že navíc

nejen ve prospěch policistů, ale i řádných občanů. To nejsou jen slova, ještě někde by k tomu měla být dokumentace. I když...

Už dlouho přemýšlím, co to je „nepřiměřená obrana“. Myslím, že u nás stačí, aby člověk brutálního útočnicka trochu „pomuchlal“ a už ho policie obviňuje. Je to v pořádku? Když někdo fyzicky zaútočí na mě, nebo mé okolí, nemám právo ho prostě zneškodnit?

Složitá otázka, na několikahodinovou přednášku, ale mně se líbí. Je nutno vycházet z § 13 TrZ, kde je ustanovení o nutné obraně, které v negativním vymezení říká, že nutná obrana nesmí být zcela zjevně nepřiměřená útoku. A to je mnohdy složité posoudit. Navíc každý posuzovatel (státní zástupce, soudce) má odlišný názor (právní i životní – na základě zkušeností) na to co je ještě nutná obrana a co je již překročení mezí nutné obrany. Já jsem vždy zastával názor, že občan má právo se bránit, a to i „razantněji“, než je útok veden. Je-li ohrožen Váš život, či život někoho dalšího (protože ten, kdo vystoupí na obranu napadeného, jedná v nutné obraně), resp. si to tak „objektivně“ vyhodnotíte, máte právo se bránit jakkoliv. A tak dále... Posuzoval jsem ve své praxi dost případů, kdy došlo k usmrcení útočnicka a je fakt, že mé okolí chtělo obránce stíhat za vraždu. Po řádném vyhodnocení všech dostupných důkazů jsem případy vyhodnotil jako jednání v nutné obraně. Důležité je takového „podezřelého obránce“ nevystrašit, protože on je jednak silně rozrušen tím, že někoho usmrtil, jednak má pak tendenci vylíčit útok přehnaně a důkazy nalezené na místě činu či tělech účastníků této verzi neodpovídají. Ale o tom bych psal dlouho. Důležité je, že se myšlení právníků a snad i celé veřejnosti posouvá pozitivním směrem. Uvědomění si možnosti se „dostatečně“ bránit u občanů a vyhodnocování těchto případů ve prospěch obránce u právníků. To je vidět ve vývoji případů. Jinak dobré téma – budeme se mu věnovat s Hanušem Hanslíkem v dalším svazku naší knihy ☺.

Chci se Vás zeptat, jak vidíte neustálé rozšiřování skutkových podstat trestných činů v tr. zákoně. Po roce 1989 přišlo značné uvolnění, ale od

konce 90. let se trestní právo stále zpřísňuje a vytvářejí stále nové a nové skutkové podstaty. Skončí to někdy nebo se můžeme za dvacet let těšit na vězení za nerozsvícená světla u auta?

Nemyslím si, že by se trestní postih zpřísňoval rozšiřováním skutkových podstat „za každou cenu“. V Evropě vůbec jsou ještě přísnější. Možná je pravda, že se rozšiřuje trestní postih občanů, ale naproti tomu mi velmi vadí, že postih závažné hospodářské, majetkové a „finanční“ trestné činnosti se spíše omezuje. Víte, možná se shodneme na tom, že na počátku devadesátých let se měl přeložit a přijmout trestní zákoník vyspělého evropského státu, např. SRN nebo Skandinávských zemí, kde měli zkušenosti s vyspělou ekonomikou a všemi formami nelegálního odčerpávání peněz, tj. zisků, výnosů, dotací atd. Nemuseli jsme pak 15 let hořekovat nad tím, jak všichni „mocní“ nepostižitelně kradou, policisté a státní zástupci nemuseli přemýšlet nad tím, pod jakou „ekonomickou“ skutkovou podstatu konkrétní jednání podřadit a vůbec: mohli jsme být i bohatší. Všimněme si, jak se stále dohadujeme, resp. dohadují, o tom, zda trestní odpovědnost právnických osob, zda nedbalostní zavinění u těchto deliktů atd. Takže doufejme, že naši „legislativci“ vědí nejlépe, jaké zákony nám všem prospívají...

Nebudu pokládat otázku! Jen Vám chci říci: „Obdivuji vás, vážím si vás, fandím vám“. Škoda, že takových chlapů, jako jste vy, není u nás v republice víc, určitě by to tu vypadalo jinak... Děkuji, že jste. Nepovolte, vydržte, i když mi je jasné, že to nemáte jednoduché...

Díky moc! Tohle mi opravdu psychicky pomáhá! Přeji Vám vše dobré!

PROČ KANDIDUJI

Co Vás motivovalo a ovlivnilo vaše rozhodnutí vstoupit do politiky?

Impulz k tomu mi dali mí kamarádi z Pardubic. A pak mne přesvědčovali i ostatní. Navíc se už musím rozhodnout, kam dál v životě. Nemohu se už bezmocně dívat na to, jakým směrem se vydala česká policie, ale i státní zastupitelství a kam se vytrácí spravedlnost, kam spěje bezpečnost a pořádek. Jinak to neovlivním, než abych mohl z pozice ústavního činitele alespoň hlasitě upozornit na to, co se kolem děje a pokusit se iniciovat nápravu.

Proč jste se rozhodl kandidovat do Senátu Parlamentu ČR?

Jiná možnost není. Nejsem členem žádné politické strany, takže se do Poslanecké sněmovny nedostanu, jediná šance „proniknout“ do Parlamentu ČR je právě Senát PČR.

Jaký si myslíte, že bude váš přínos pro Senát PČR a pro region?

Jsem zkušeným právníkem a těch je tam skutečně málo, přestože je Senát vnímán jako jakási „právní pojistka“. Oblast, které rozumím a chci se jí také naplno věnovat je oblast spravedlnosti, bezpečnosti a pořádku. V této oblasti pracuji v Senátu PČR dva výbory, ve kterých jsou pouze dva právníci (z dvaceti senátorů), přičemž jednomu z nich končí mandát. Senátor má navíc dost času, aby působil přímo ve svém regionu, byl v kontaktu s lidmi a snažil se jim efektivně pomoci. Myslím, že na rozdíl od jiných jsem schopen přinést do tohoto regionu prostřednictvím odborníků i finanční prostředky, dotace...

Dnes přednášíte na vysoké škole, ale dlouhé roky jste působil jako státní zástupce. Vidíte za sebou výsledky?

Určitě ano. A doufám, že je vidí i občané. Vždy jsem byl na straně práva a spravedlnosti a prakticky celý svůj profesní život jsem pronásledoval a zavíral zločince. Vůbec není přehnané moje rčení, že „jsem za dvaadvacet let dostal do kriminálu stovky pachatelů na tisíce let“. Myslím, že jsem i přes skandalizující mediální kampaň před pěti, šesti lety stále vnímán jako nekompromisní bojovník se zločinem a gaunery, ale snad i jako odborník na trestní právo a bezpečnost. V těchto oblastech mám již takřka třicetiletou praxi a zkušenosti. A pokud jde o mou činnost pedagogickou, doufám, že jsem přispěl k trestněprávnímu vzdělání alespoň tisícovce ze svých studentů. Nejen podle jejich reakcí, ale i výsledků. Další studenty jsem pomohl připravit ke studiu na vysoké škole.

Jak chcete případně zúročit Vaše dosavadní zkušenosti v Senátu PČR?

Mám mnohaleté zkušenosti ze státního zastupitelství, s jednáním před soudy, s prací policistů, ale i s poměry v těchto orgánech činných v trestním řízení. Jsme navíc v době, kdy se má výrazně měnit právě trestní zákon a tam vidím svou příležitost, jak prosadit některé změny v připravované rekodifikaci.

Proč jste se rozhodl kandidovat na senátora jako nezávislý kandidát za ČSSD? Proč ne třeba za ODS nebo jinou nelevicovou stranu?

Každopádně kandiduji jako nezávislý. ČSSD mi nabídla kandidovat. Navíc jsou mi myšlenky sociální demokracie blízké.

Rozmýšlel jste se dlouho, než jste na nabídku kandidovat kývl?

Hodně dlouho, definitivní rozhodnutí padlo po několika měsících.

Jste členem ČSSD?

Nejsem a v každém případě chci kandidovat jako nezávislý.

Proč kandidujete právě ve volebním obvodu č.48 – okres Rychnov n/K a části okresů Pardubice a Ústí nad Orlicí?

Protože mne tady oslovili, mám k tomu regionu blízko a patřím do něj. Profesně tu pracuji už pětadvacet let. . Mám velice blízko k basketbalu v Rychnově nad Kněžnou – extraligový Basketbalový klub Pardubice (kde jsem deset let byl prezidentem) velice úzce spolupracoval s rychnovským basketbalovým oddílem, kdy mj. naši hráči pendlovali do tehdejší první národní ligy – a tým v té době hrál na špici této druhé nejvyšší soutěže. V Rychnově mám z té doby přátele.

Jak dobře znáte svůj volební obvod?

Dost dobře za léta, která jsem zde strávil a pracuji na tom, abych ho znal co nejlépe. Proto se chci potkat osobně s co největším počtem lidí. Chci tomu věnovat „takřka vše“. Některá místa znám (jak jste si mohli přečíst) z policejních výjezdů, další pak z běžek či z výletů. K orientaci v regionu mi samozřejmě pomáhají i listinné materiály či média, za všechny chci připomenout vše od rychnovského středoškolského profesora pana Josefa Kráma.

Jaká jsou Vaše nejoblíbenější místa našeho regionu?

Je tu spousta krásných míst a míru oblíbenosti určují i lidé, kteří v těch místech žijí. Určitě jsou to Orlické hory a podhůří, připomínají mi Vysočinu, odkud pocházím.

Kde a v čem vidíte největší problémy našeho regionu, za který kandidujete do Senátu PČR?

Díky vašim informacím a rozhovorům s vámi jsme zpracovali problémy regionu do kapitoly „Vím, co nás trápí“, kterou naleznete na straně 169.

Co byste chtěl zlepšit ve svém volebním obvodu?

Dovolím si Vás odkázat na kapitolu „Názory a postoje“ na straně 189. Myslím, že zde naleznete důkladné odpovědi na Vaše otázky.

Myslíte si, přivedete do regionu nové investory do regionu a získáte finanční zdroje z EU?

S týmem odborníků, kteří se mnou sympatizují určitě.

Mám slíbeno, že pokud získám vaši důvěru, tak za mnou do našeho regionu přijdou nejlepší odborníci na čerpání evropských fondů a budou k dispozici jak spoluobčanům, tak místním samosprávám a podnikatelům. V kapitole „Peníze pro náš region z EU“, strana 180, se můžete seznámit s jednou ze společností a jejími odborníky, kteří již dokázali pro potřebné české projekty získat z finančních zdrojů EU miliardy korun.

Jaký máte názor na prosazování bezpečnosti občanů a využívání kamerového systému jako prevence kriminality?

Bezpečnost občanů je pro mne zcela zásadní věc. A do budoucna ji vidím jako problematickou. I proto se chci této oblasti věnovat co nejvíce. Pokud jde o kamerové systémy, vítám je tam, kde jsou nezbytné pro ochranu občanů, jejich majetku, ale i veřejného pořádku. Viděl jsem jejich prospěšnost při dopadení lupičů, násilníků, zlodějů aut apod. Působí nejen jako důkazní prostředek pro usvědčení darebáků, ale i jako nástroj prevence. Kamery však nesmí narušovat soukromí občanů, šmírovat je v bytě, na soukromých pozemcích. Naštěstí je jejich zneužívání kontrolováno a postihováno např. Úřadem na ochranu osobních údajů. Kamery také nesmí být nástrojem vydírání. Ale určitě jsou přínosem. I v našem pořadu Krimi live s aktivní pomocí občanů pomohly kamerové záznamy objasnit závažné delikty.

Máte představu o Vaší případné podpoře rozvoje sportovních a kulturních aktivit ve Vašem volebním obvodu?

Rozhlédnu se, zvážím naše možnosti a potřeby adresátů – a udělám, co je v mých silách. Ostatně sport a kultura patří mezi mé celoživotní koníčky... Budu velmi aktivně (a to i finančně) podporovat spolkovou činnost Sdružení dobrovolných hasičů, Sokola, myslivců sdužení, Červeného kříže a dalších.

Znám Vás jako bezpečnostního experta, který se, je-li to na místě, nebojí kritizovat práci policie. Můžete se k tomu pár slovy vyjádřit?

Víte, už se nemohu dívat na to, co se děje v současné Policii ČR a velmi mi vadí, že občané nedostávají objektivní informace o skutečné situaci. Odchází až příliš mnoho odborníků, kteří jsou vzhledem ke svým zkušenostem a specializaci nenahraditelní. Navíc pochybuji o korektnosti nových přijímacích, ale i výběrových řízení. Vše nasvědčuje tomu, že jsou nezákonná – a na přání ministra vnitra. Ostatně i proto jejich garantem byl například dlouholetý člen ODS Vladimír Benák, který byl na tu dobu povolán na Policejní prezidium do nejvyšší personální funkce.

Osobně se obávám podstatného zhoršení objasnenosti a nárůstu kriminality v nejbližší budoucnosti. To, bohužel, zjistíme až po několika letech, kdy už bude tento stav nevratný. Tristi je i situace ve specializovaných policejních útvech s celorepublikovou působností. Osobně by mne například zajímalo, jaká je úspěšnost při zajišťování výnosů z nelegální (trestné) činnosti po zrušení tzv. Finanční policie. Tě se každoročně dařilo uchovat pro náš stát miliardové částky. Její zrušení považuji za jedno z nejhorších rozhodnutí.

Pokud ve volbách uspějete, ponecháte si současné aktivity, nebo se věnovat čistě politice?

Určitě chci být prospěšný všem občanům z našeho regionu – a pracovat pro ně s plným nasazením. Pokud bych mohl svým spoluobčanům pomoci v ústavní funkci, bylo by to pro mne snadnější. Jsem přesvědčen, že moje dosavadní pracovní působení by mohlo být i zárukou toho, že bych se mohl stát i jejich „ombudsmanem“.

Neberte to, prosím, špatně, ale jde Vám o peníze nebo se chcete po letech v ústraní dostat jen zpátky na vrchol?

Nezlobím se, ostatně je to logická úvaha. Skutečně zásadním důvodem je současná tíživá situace v orgánech činných v trestním řízení, která se může projevit i v rámci bezpečnosti občanů. Chci pracovat pro občany a bojovat proti kriminalitě, jak jsem to ostatně dělal celý

život, a to bez ohledu na peníze. Myslím si, že kdybych se naplno věnoval právu v rámci advokacie, měl bych peněz víc než senátor.

Jak byste se zachoval, kdyby Vám po volbách nabídli funkci nejvyššího státního zástupce?

Takové ambice nemám. Jsem přesvědčen, že ústavní činitel je více vidět a jeho názory se mohou dostat i k běžnému občanovi a ovlivnit tak jeho právní vědomí. Velice mi vadí, co se děje v současné době v Policii ČR i na státním zastupitelství a nevydržím tomu nečinně přihlížet. Za pár let, kdy zjistíme, že klesla objasněnost a narostla kriminalita včetně korupce, bude na jakékoliv změny zřejmě pozdě, protože z těchto zásadních státních orgánů odejdou nenahraditelní odborníci. Doufejme, že se nedají na cestu zločinu...

Proč budete kandidovat za ČSSD, ve které si její činovníci jen tak vydělávají stamiliony jako pan Gross?

Jak jsem již psal, oslovili mě právě oni a já jsem trval na tom, že budu kandidovat jako nezávislý. Program sociální demokracie je mi nejbližší, její představitele nehodnotím. S panem Grossem nemám žádný kontakt od svého odchodu od Policie ČR.

Co byste řekl lidem, kteří jsou současnou politikou spíše otráveni a tvrdí, že senátor má jen dobře placené místo, ale jejich problémům stejně nepomůže.

Dejte mi příležitost – a já vám dokážu, že se dá ledacos změnit a napravit.

AUTONEHODA, ANEB UDĚLAL JSEM CHYBU

Na den 3.10.2002 nikdy nezapomenu... Během několika vteřin se mi zcela změnil život. Při projíždění jednou z křižovatek na okruhu Pardubicemi došlo ke srážce služebního vozidla Policie ČR, které jsem řídil a dalším autem, řízené mladou ženou. Nikdo další naštěstí do křižovatky nevjel. Přivolal jsem ihned policejní výjezd, vytáhl klíče ze zapalování z obou havarovaných aut – a do příjezdu řídil provoz na křižovatce. Dopravní policisté mi naměřili v dechu 0,52 promile alkoholu. Překvapilo mne to, ale rozhodlo o dalším mém životě. V tu chvíli jsem ani nevnímal televizní kamery, které byly na místě snad ještě před dopravní nehodou, ihned po střetu aut místem projížděl známý hradecký televizní redaktor. Dopravní nehodu jsem ihned telefonicky oznámil policejnímu prezidentovi generálporučíkovi Kolářovi a tehdejšímu ministru vnitra Grossovi – a požádal je o osobní setkání na další den. Policisté, jimž jsem jel přednášet, mne pak odvezli na pracovní poradě. Dopoledne jsem jim ještě odpřednášel své představy razantních změn na Policejním prezidiu i v organizaci Policie ČR, neboť podle mnou připravených změn v organizaci policejního ústředí měla jedna třetina opustit za tři měsíce své funkce, v dalším období pak další... .

Pak mne můj kolega odvezl do objektu Ministerstva vnitra ČR do Prahy, kde jsem svým dvěma nejvyšším šéfům sdělil, že ihned odstupuji z funkce a odcházím z Policie ČR.

Přestože jsem zatím historicky jediným, kdo vyřešil podezření z protiprávního deliktu takhle razantně, i po pěti letech mí nepřátelé neváhají fakta komolit a používat této události k laciným a demagogickým výpadům. Já mám v celé věci jasno – a věřte, že jsem „si užil“ své... Stačilo, abych nastoupil do nějakého pracovního místa – a mí

nepřátelé se prostřednictvím médií snažili, aby mne odtud dostali. Ať to bylo moje pedagogické působení na Policejní akademii ČR, ještě horší to bylo s mým nástupem do a.s. Český Telecom, kam jsem se dostal na základě výběrového řízení.

Poté, co došlo k promlčení přestupku, strhla se doslova mediální bouře. Protože mi nikdo nechtěl zveřejnit mé vyjádření (v trestním řízení jde o zásadu „Audiatur et altera pars“ – budiž slyšena i druhá strana), napsal jsem své stanovisko alespoň svým spoluzaměstnancům v Českém Telekomu – a „vyvěsil“ jej na intranet. Abych jej nemusel opakovat, odkazuji na jeho znění.

Protože i v současné době, tj. po více než pěti letech (za tuto dobu se promlčují i odsouzení k takřka pětiletému vězení) se objevují mediální výpady a lživá tvrzení, že „jsem se vyhýbal doručení předvolání“ – a očekávám i další – považuji za nutné se o této své „Osudové chybě“ zmínit i v naší publikaci. Vždycky jsem myslel, že mne nenávidí „mí“ vrahové, drogoví gauneři a lidi z organizovaného zločinu, které jsem dostal do kriminálu, popř. i jejich přátelé, ale zjišťuji, že jsem svým nekompromisním přístupem k práci, kontroverzními výroky i svou knihou „trefil“ podstatně víc cílů, než jsem předpokládal. A to i velice vlivných a mocných. Anebo, že by byl organizovaný zločin prorostlý úplně všude...?

Zřejmě vám toho na své „volební pouti“ a našich setkáních budu muset průběžně vysvětlovat i jiné „legendy“. Jsem připraven si s vámi povídat – a s nepřáteli se vypořádat.

Vždycky, když se cítím psychicky bídě, pomáhají mi (kromě mé manželky Heleny a blízkých a skutečných přátel) citáty moudrých, zejména ty latinské. Nechci vás s nimi moc „unavovat“, ale rád bych se s vámi podělil alespoň o některé z nich s přáním, abyste se k nim nemuseli uchýlovat ze stejných důvodů jako já.

Autorem toho nejznámějšího je Lucius Annaeus Seneca st., napsal ho ve svých „Vzorových formulacích...“, sloužících pro výcvik rétorů a řečníků, před dvěma tisíci lety:

Errare humanum est – Chybovat je lidské.

Další je od francouzského spisovatele Francois de La Rochefoucauld:

Chyby lze vždy prominout, pokud máš sílu se k nim přiznat.

Ten je ze sedmnáctého století.

A ze století dvacátého jeden aforismus od Poláka Wieslawa Leona Brudzińskiego:

Napravovat staré chyby stojí často víc úsilí, než dělat nové.

A závěrem jeden z Talmudu:

Neodsuzuj druhého člověka, dokud nejsi na jeho místě.

Jak jsem zmínil, vždy za mnou stála má žena Helena, další mí nejbližší a opravdoví přátelé. Třeba mi velice pomohli kamarádi z Českého klubu olympioniků. Ostatně i oni podporují moji kandidaturu do Senátu PČR, jak se dočtete v jejich doporučeních. A některé z nich potkáte na sportovních akcích v našem regionu, kam za mnou přijedou. Z těch dalších nejbližších kamarádů, kterého jste už potkat mohli, je to vynikající kytarista a zpěvák Ing. Ivo Zídek, který umí ve správnou chvíli zvolit vhodný repertoár. S ním jsme mnohokrát v těch dobách (a od té doby zas a znova) zpívali, že „Chybovat je lidské, odpouštět je božské... Snad nám tedy Bůh odpustí...“.

Ale o tom si můžeme povídat. Třeba i u piva či dobrého vína. Já pak určitě řídit nebudu. ☺

Vyjádření z roku 2004

Vzhledem k funkci, kterou v Českém Telekomu zastávám, cítím osobní potřebu vyjádřit se k medializaci mého přestupkového řízení. Sám se v těchto dnech o celé záležitosti dozvídám více, než jsem věděl, a proto bych rád uvedl všechny okolnosti na pravou míru. Protože mé písemné stanovisko zaslané ČTK bylo sdělovacími prostředky ignorováno či zneužito v můj neprospěch, činím tak touto formou.

Především z médií vyplývají tyto okruhy problémů:

Řízení jsem se nevyhýbal. Hned na počátku jsem písemně požá-

dal tehdejší Okresní úřad v Pardubicích o postoupení mé věci do Prahy, kde se zdržuji větší část týdne nebo do Hradce Králové, kde mám trvalé bydliště. Ve spise byla uvedena adresa mého pobytu v Praze – byl jsem zaměstnán a ubytován na Policejní akademii ČR v Praze 4. O tom informovala i média. Rovněž o mém nástupu do a.s. ČESKÝ TELECOM věděli všichni. Nikdo mne za celou dobu v Praze nekontaktoval. Z dostupných zdrojů vím, že můj spis putoval z Pardubic do Hradce Králové, pak zpátky do Pardubic, odtud do Prahy a z Prahy do Hradce Králové. Magistrát tohoto města mne údajně obesílal 6. srpna 2003 (v době naší dovolené), předtím údajně někdy v březnu a na základě toho zřejmě učinil závěr, že se v místě trvalého bydliště nezdržuji.

Presumpce nevin. Svě jednání dne 3. 10. 2002, kdy došlo k předmětné dopravní nehodě, osobně považuji za své závažné morální selhání. Nikdy však nebyl prokázán přestupek, natož trestný čin. Zejména jako právník nechápu stále přetrvávající informace o tom, že „jsem opilý zavinil dopravní nehodu“. Dopravní expertiza toto jednoznačně neprokazuje, další důkazy, které jsem navrhoval, dosud zřejmě nebyly provedeny. I z ústavy ČR vyplývá jedna ze základních zásad – tzv. presumpce nevin, platná i pro přestupkové řízení. V mém případě a vlastně až dosud je tato zásada porušována. Jsem přesvědčen, že pokud by úřady postupovaly pragmaticky, měly dostatek času celou věc řádně prošetřit a poté i projednat...

Trest. Od počátku jsem své nesprávné jednání nepopíral, ostatně jsem za několik hodin po nehodě sám požádal o skončení svého působení v rámci Policie ČR, což dodnes vnímám jako „trest“ největší. Demagogická argumentace o vyhýbání se trestu by mohla nastat až teprve poté, co by byla uznána vina v řádném řízení, tedy na základě pravomocného rozhodnutí správního orgánu. Ihned poté, co jsem se dozvěděl, že můj přestupek byl promlčen, jsem odeslal na konto jedné nestátní organizace, zabývající se mj. pomocí obětem trestných činů, finanční částku ve výši, odpovídající peněžitému trestu, resp.

pokutě. Pokud jde o „řidičák“, auto jsem po dopravní nehodě neřídil nejméně šest měsíců.

Obecný problém přestupkového řízení. Podle zveřejněných informací se připravuje novela přestupkového řízení. Pokud i tento můj případ napomůže při prosazování této novely, budu to považovat za částečnou satisfakci.

Vážené kolegyně a kolegové. Celou uměle vyvolanou aférou jsem skutečně znechucen a chci zdůraznit, že jsem v žádném případě nejednal v rozporu s platnými právními předpisy ani jsem nevyužil (či nezneužil) svých právních znalostí. Svě nesprávné jednání v souvislosti s přestupkem jsem nikdy nepopíral a sám jsem z něj vyvodil (na rozdíl od mnoha jiných) velmi důsledná a velmi tvrdá osobní opatření.

Miroslav Antl

Případní zájemci naleznou v tomto textu detailnější informace a rozbor celého průběhu tohoto zbytečného a účelově vyvolaného problému.

K předmětné dopravní nehodě došlo 3. 10. 2002, já jsem se dne 21. 10. 2002 (bez písemného předvolání) osobně dostavil na Okresní úřad v Pardubicích, kde jsem převzal sdělení obvinění z přestupku.

Dne 5.12. 2002 jsem poslal doporučený dopis do rukou vedoucího referátu dopravy a silničního hospodářství tehdejšího Okresního úřadu v Pardubicích. V tomto podání jsem mj. namítl dosavadní nesprávný postup, neboť se nikdo nezabýval zásadními skutečnostmi rozhodnými pro posouzení mé viny i případného trestu. V rámci toho jsem učinil i konkrétní návrhy na doplnění dokazování (na což má každý občan právo – mj. zásada součinnosti správního orgánu s účastníky řízení, zásada objektivní pravdy atd.). S odkazem na mediální vystoupení pana vedoucího uvedeného referátu, který v médiích už

14 dní po dopravní nehodě rozhodl o mé vině i trestu, aniž by proběhlo šetření, jsem logicky namítl jeho podjatost.

V tomto svém podání jsem již tehdy učinil návrh na postoupení věci jinému, věcně příslušnému správnímu orgánu, mj. do Prahy, s tím, že tam pracuji a zdržuji se tam po většinu týdne. Podle § 55 odst. 4 přestupkového zákona může správní orgán k usnadnění projednání přestupku nebo z jiného důležitého důvodu postoupit věc i bez souhlasu účastníků řízení jinému věcně příslušnému orgánu, v jehož územním obvodu se pachatel zdržuje nebo pracuje. Všichni již tehdy věděli, že pracuji v Praze, vyučoval jsem a během pracovního týdne bydlel na Policejní akademii ČR v Praze 4. Ostatně adresa mých zaměstnavatelů a skutečnost, že se v místě trvalého bydliště zdržuji minimálně, byla a je všeobecně známa po celou dobu řízení.

Poté jsem byl písemně vyzooměn o tom, že věc byla postoupena do Hradce Králové. Nevím, kolikrát jsem byl Magistrátem města Hradec Králové v této věci obesílán, později jsem se dozvěděl, že to mělo být údajně jednou v měsíci březnu 2003 a pak až v srpnu 2003 v době letních prázdnin a dovolených). Toho si nejsem vědom. Pouze z médií vím, že věc pak měla být postoupena zpět do Pardubic, poté do Prahy a z Prahy zpět do Hradce Králové. Tento koloběh spisu jsem nikdy nepochopil a není mi ani jasné, proč se pardubický Magistrát věcí znovu vůbec zabýval (jak nyní tvrdí). V Praze mne určitě nikdo nekontaktoval – a to ani telefonicky!

Dovoluji si podotknout, že jsem si v průběhu celé doby vyzvedával poštu v Hradci Králové vždy, když to bylo možné, navíc z oznámení o uložení zásilky nelze zjistit, z jaké instituce je odesílána.

Tvrdím proto, že jsem se doručení předvolání v žádném případě nevyhýbal. Takovéto tvrzení je hrubě zavádějící a lze jej považovat za úmyslnou pomluvu.

Chci dále znova zdůraznit, že jsem ve svém případě nijak nezneužil svých právních znalostí. Využil jsem je pouze ve svém písemném návrhu hned na počátku řízení. Zajímalo by mne, zda správní orgány dokazování doplnily, zda se tímto mým podáním dále zabývaly, zda rozhodly o mé námitce podjatosti, proč mi předvolání ne-

poslaly ani jednou do zaměstnání, popř. mi tam nenechaly relevantní vzkaz, proč nevyužily dalších prostředků v přestupkovém (a správním) řízení. Rovněž se obecně nabízí otázka, zda byly někdy přezkoumávány všechny (tj. desetitisíce) přestupkové věci, v nichž došlo k zastavení řízení z důvodu, že došlo k promlčení.

Z Ústavy ČR, z trestněprávních předpisů i z přestupkového zákona (konkrétně v ustanovení § 73 odst. 1 zák. č. 200/1990 Sb.) jednoznačně vyplývá, že dokud není vina pravomocně prokázána, musí se pohlížet na pachatele, jakoby čin nespáchal. V mém případě nebyla respektována takřka nikdy...! Já osobně jsem si nikdy nedovolil tuto zásadu porušit, a to ani v případech několikanásobných vrahů.

V souvislosti s touto účelově vyvolávanou aférou mě často napadá, že daleko lépe na tom jsou ti, kteří v obdobných (či podstatně závažnějších) případech otrle setrvali na svých postech. Chtěl bych znovu uvést, že jsem od počátku své nesprávné jednání v souvislosti s dopravní nehodou nepopíral, ostatně jsem za několik hodin požádal o skončení svého působení v rámci Policie ČR. Není mnoho lidí působících v různých funkcích, kteří i přesto, že jim ještě vina za spáchaný přestupek (častokrát za trestné činy) nebyla prokázána a nebyli pravomocně odsouzeni, sami od sebe se rozhodli, že odstoupí z funkcí, které je živí. Velmi často je přesný opak pravdou. I ti, kdo bývají usvědčeni, se nadále urputně snaží, aby jejich prokázaný trestný čin nebo přestupek byl různými způsoby vymazaný a oni nikdy nemuseli nést důsledky svých činů.

Ke zneužívání mé knihy k pochybné argumentaci dále uvádím, že určitě každý čtenář pochopil, koho jsem označením „Gauner“ měl na mysli. Byli to pachatelé těch nejzávažnějších násilných, mravnostních a drogových deliktů, organizovaný zločin. Srovnávání těchto (pravomocně odsouzených) pachatelů se svou osobou považují za velice závažné zásahy do ochrany osobnosti i svých ústavních práv... Navíc právě takovéto psychické nátlaky, vykonstruované pomluvy a různá obvinění jsou typická i pro organizovaný zločin.

Pouze pro úplnost dodávám, že i můj vzkaz na mobilním telefonu pochází z doby, kdy mi telefonovalo, vyhrožovalo a provokovalo

množství lidí, takže při svém „cynismu“ jsem nahrál vzkaz, který je nyní šířen.

I v této záležitosti jsem „démonizován“ v rámci neobvyklé štvácnice, resp. jakéhosi „honu na čarodějnice“. Ostatně i po mém nástupu do Českého Telekomu jsme se mohli z některých médií dozvědět, že „Antl má pod palcem všechny odposlechy v ČR...“ a jiné podobné vědomé lži, přičemž je prokazatelné, že ČTc se na připojování odposlechů (a nikoliv odposlouchávání!) podílí pouze 6 % (slovy: šesti procenty).

Spolužákovci vzal i SIM kartu
 Z ústřední čísla králové byl v úterý telefonem ohlášen drazecký muž z Čáslav. Mladík dostal ohlášenou SIM kartu v úterý ráno. Právě tehdy se v ústřední číselníku přehrály dva zvuky, a spojovací středisko v Hradci Králové bylo vyzváno k tomu, aby se pokusilo spojit s tímto telefonem. Úspěšně to nepovedlo, protože SIM kartu v ústřední číselníku měl v držení jiný muž. Ústřední číselník byl v úterý ráno zablokovaný a SIM kartu v ústřední číselníku byl v držení jiný muž. Ústřední číselník byl v úterý ráno zablokovaný a SIM kartu v ústřední číselníku byl v držení jiný muž.

Dnes končí, zítra začíná...
JUDR. M. ANTL: "MÉ ZKUŠENOSTI ZE SPOLUPRÁCE S KRIMINÁLNÍ POLICIÍ NA OKRESE RYCHNOV JSOU VYNIKAJÍCÍ."
 Pátek 31. srpna nebude jen posledním srpnovým dnem, ale také posledním pracovním dnem známého státního zástupce. JUDR. M. ANTL na Státním zastupitelství v Hradci Králové pracoval 17 let. Jeho poslední pracovní den bude 31. srpna. Po odchodu z práce se zamýšlí nadále pracovat jako právník, ale nejspíše již ne v rámci státního zastupitelství. Sám chce, a byl jsem s ním v kontaktu, pokračovat v práci jako právník, ale nejspíše již ne v rámci státního zastupitelství.

„Zločiny páchají především ti, kteří věří, že nebudou nikdy dočasně odhaleni.“
BÝT SVŮJ PŘI NÁŠÍ RIZIKA
 Určitě je v mnohém vyjímec. Jedni jej zločiny vidějí na díla. Je nekompromisní a nikdo z těch, kteří závažným způsobem porušili zákon, se u něho zastání nedočká. Je i jeho zásluhou, že u královského soudu v Hradci Králové se ukládají velmi tvrdé tresty.

Antl: Co jsem si navařil, musím také sníst
 LADISLAV STRAKA
 Třetí ročník Oskara, ve kterém jsme zveřejnili postupně třiatřicet příběhů lidí, skončil. Rozhodla už porota a nyní se ocení. Třetí ročník Oskara, ve kterém jsme zveřejnili postupně třiatřicet příběhů lidí, skončil. Rozhodla už porota a nyní se ocení.

Miroslav Antl: Postrach darebáků
 Miroslav Antl, státní zástupce v Hradci Králové, je známý svým tvrdým přístupem k zločincům. V rozhovoru říká, že jeho největším problémem je nedostatek lidí, kteří se nebíjí o peníze. Miroslav Antl, státní zástupce v Hradci Králové, je známý svým tvrdým přístupem k zločincům. V rozhovoru říká, že jeho největším problémem je nedostatek lidí, kteří se nebíjí o peníze.

V případě utonulé Romky nešlo o rasismus, míní státní zástupce
 Vladislav Prouza
 Smrt Romky Heleny Bihariové (26), kterou oplnil mladík letos 15. února ve Vrchlabí nedílně do La-be, nemá podle krajského státního zástupce JUDR. Miroslava Antla rasový podtext. Podle něj jde o vydráždění s následkem smrti a vytržení. Státní zástupce Vladislav Prouza říká, že v tomto případě nešlo o rasismus, ale o vydráždění s následkem smrti a vytržení. Státní zástupce Vladislav Prouza říká, že v tomto případě nešlo o rasismus, ale o vydráždění s následkem smrti a vytržení.

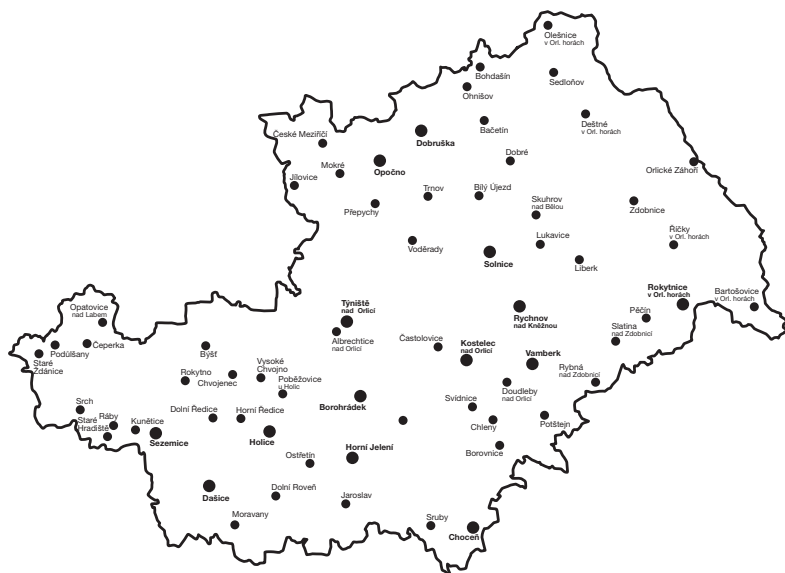
MÁM RÁD NÁŠ REGION

Jejich největším problémem je nedostatek lidí, kteří se nebíjí o peníze...
 Miroslav Antl, státní zástupce v Hradci Králové, je známý svým tvrdým přístupem k zločincům. V rozhovoru říká, že jeho největším problémem je nedostatek lidí, kteří se nebíjí o peníze. Antl říká, že jeho největším problémem je nedostatek lidí, kteří se nebíjí o peníze.

Hradec Králové
 V říjnu loňského roku vznikla v Hradci Králové regionální pobočka Společnosti za trvale udržitelný život. Jejimi zakládajícími členy se stali...

PRŮVODCE KRAJEM

Charakteristika senátního obvodu č. 48 Rychnov nad Kněžnou

Popis dle zákona 247/1995 Sb: celý okres Rychnov nad Kněžnou, východní část okresu Pardubice, ohraničená na západě obcemi Plich, Staré Ždánice, Stěblová, Srch, Staré Hradiště, Kunětice, Sezemice, Dašice, Hostovice, severozápadní část okresu Ústí nad Orlicí, ohraničená na jihu obcemi Dobříkov, Sruby, Choceň, Koldín.

Volební obvod do Senátu PČR č. 48 se od ostatních senátních obvodů liší především svojí nestejnorodostí. Jako jediný ze senátních volebních obvodů zasahuje do dvou územních celků, krajů Králove-

hradeckého a Pardubického a na území tří bývalých okresů, tj. Rychnov nad Kněžnou, Pardubice a Ústí nad Orlicí. Část obvodu patřícího do pardubického okresu je od ostatních částí obvodu dosti vzdálená a je spádovaná komunikačně i hospodářsky na město Pardubice a tvoří více méně jeho periferii. Tato oblast má problematiku naprosto odlišnou od ostatních částí obvodu. Velikost obvodu lze charakterizovat vzdáleností nejzápadnější obce obvodu Plich od nejvýchodnější, tj. Bartošovic, která tvoří 62 km a mezi nejnižšími Sruby a nejsevernější obcí Olešnicí v Orlických horách, která je 46 km.

Senátní obvod lze rozdělit na 12 oblastí. Toto členění přesně neodpovídá správnímu rozdělení podle pověřených měst a spíše zohledňuje přirozenou spádovost obcí, kterou správní rozdělení ne vždy respektovalo.

Jsou to oblasti: Rychnovsko, Dobruško, Solnicko, Rokytnicko, Vamberecko, Opočensko, Týništsko, Kosteletcko, Dašicko, Holicko, Sezemicko a Choceňsko.

Typově lze dále senátní obvod rozdělit:

- venkovská oblast Polabí (Dašicko, Holicko, Sezemicko)
- venkovská oblast Rychnovska (Opočensko, Kosteletcko, Týništsko)
- horská a podhorská oblast (Rokytnicko, Dobruško)
- centrální oblast (Solnicko, Rychnovsko, Vamberecko)
- oblast Chocně (Choceňsko)

Okres Rychnov nad Kněžnou

K 31. 12. 2006 se rozlohou 998 km² na celkové ploše Královéhradeckého kraje podílí 21 % a je druhým největším okresem v kraji (za okresem Trutnov). Z hlediska počtu obyvatel je rychnovský okres druhým nejmenším v kraji (nejmenší je okres Jičín), k 31. 12. 2006 jich zde žilo 79 409, tj. 14,4 % z celkového počtu obyvatel kraje. Vyznačuje se nejmenší hustotou zalidnění, na 1 km² připadá 80 obyvatel.

Povrch okresu tvoří v jihozápadní oblasti roviny, ve střední pahorkatiny, které posléze přecházejí v horský masív Orlických hor. Nej-

nižším bodem v okrese je místo u Týniště nad Orlicí (246 m nadmořské výšky), nejvyšším pak Velká Deštná (nejvyšší hora Orlických hor) s 1115 m nadmořské výšky. Tyto výškové rozdíly se projevují i v rozdílnosti podnebí. Na jihozápadě je podnebí mírné, v oblasti Orlických hor je podnebí drsnější.

Pro jedinečnost krajiny, zachovalost jednotlivých prvků a jejich vzájemnou vyváženost byly v roce 1969 Orlické hory vyhlášeny chráněnou krajinnou oblastí. Do plochy 204 km² bylo zahrnuto podhůří a hlavní hřeben od Olešnice v Orlických horách až po Zemskou bránu. Je zde také většina maloplošných chráněných území, z nichž nejceněnější je národní přírodní rezervace Bukačka, často nazývaná botanickou zahradou Orlických hor. Celkem jsou na území okresu dvě národní přírodní rezervace, 12 přírodních památek a 20 přírodních rezervací.

Povodí okresu tvoří tři hlavní řeky, Divoká Orlice, Zdobnice a Bělá s hlavními přítoky Rokytenkou, Kněžnou, Klausou a Dědinou. Území okresu náleží do povodí řeky Labe. Vodní plochy tvoří z celkové rozlohy okresu pouze 1,1 %.

Dopravní síť okresu charakterizují dva dopravní tahy: z Hradce Králové přes Týniště nad Orlicí, Kostelec nad Orlicí, Vamberk směrem na Šumperk. Druhý pak z Náchoda přes Dobrušku, Rychnov nad Kněžnou a Vamberk do Ústí nad Orlicí a do Brna.

Mírné podnebí a v zimě dostatek sněhové přikrývky jsou důvodem ke stále vzrůstající návštěvnosti horských středisek Orlických hor. Region Rychnovska je dnes přitažlivou turistickou a rekreační oblastí, kde se mimořádné bohatství kulturních památek snoubí s malebnou krásou Orlických hor a krajiny podhůří. Rozmanitostí přírodních krás a bohatstvím kulturních památek se řadí k nejpozoruhodnějším místům české země. Přispívá k tomu i řada šlechtických sídel převážně obklopených rozlehlými parky se vzácnými dřevinami. Z celkové rozlohy okresu tvoří 54,2 % zemědělská půda, ze které 62 % zabírá orná půda a 33,3 % je trvale zatravněná. Více jak 37 % plochy okresu je pak pokryto převážně jehličnatými (z více než osmdesátí procent) a listnatými lesy.

Ve struktuře obcí převládají obce s počtem obyvatel 200–499 (37,3 %) a malé obce do 199 obyvatel (22,9 %). Z celkového počtu 83 samostatných obcí jich má 9 statut města. Ve čtyřech městech nad pět tisíc obyvatel žilo 39,1 % trvale bydlícího obyvatelstva okresu. Pokud použijeme pro vymezení venkovských resp. nevenkovských sídel kritérium 2000 obyvatel, pak v okrese Rychnov nad Kněžnou žije 42 % obyvatel v obcích do 2000 obyvatel. Migrací ubyly osoby s maturitou a vysokoškoláci. Ztrátu nad 200 osob mělo město Rychnov nad Kněžnou. V sídelní struktuře zaujímá první místo okresní město Rychnov nad Kněžnou s 11 682 obyvateli.

Na území okresu je vytvořeno sedm správních obvodů pověřených obecních úřadů – Rychnov nad Kněžnou, Dobruška, Kostelec nad Orlicí, Opočno, Rokytnice v Orlických horách, Týniště nad Orlicí a Vamberk a tři správní obvody obcí s rozšířenou působností – Rychnov nad Kněžnou, Dobruška a Kostelec nad Orlicí.

Ke konci roku 2006 bylo z hlediska struktury podnikatelské sféry zapísáno do registru ekonomických subjektů 17 033 podnikatelských subjektů, to představuje 13,6 % z celkového počtu ekonomických subjektů kraje. Fyzické osoby tvořily 84,8 % a právnické osoby 15,2 %. V členění podle odvětvové činnosti tvořily z celkového počtu celých 14 procent podniky zabývající se průmyslem, 10 % tvořily stavební podniky, 13,2 % zemědělské podniky, ale nejvíce, 31,1 % podniky zabývající se obchodem, ubytováním a stravováním.

Z 24 obcí (center dojíždky v kraji) nabývala nejvyšších hodnot tohoto ukazatele obec Kvasiny. Díky automobilovému závodu v Kvasinách se drží nezaměstnanost také v okrese Rychnov nad Kněžnou na druhé nejnižší úrovni v kraji. Další volná pracovní místa jsou ale silně omezena, na jedno volné tak připadá v okrese 18 uchazečů o zaměstnání, což je nejvíce v kraji.

V okrese Rychnov nad Kněžnou došlo k 60% poklesu investice na ochranu životního prostředí. Z celkového objemu vynaložených investic v kraji za 5 let směřovala více než polovina prostředků do

okresu Hradec Králové, pětina do okresu Trutnov, po desetině do okresů Jičín a Náchod a nejnižší procento (7,6 %) do okresu Rychnov nad Kněžnou.

Především do pohraničních oblastí začínají v mnohem větší míře pro-udit Poláci.

Správní obvod Dobruška

Bačetín | Bohdašín | Bystré | České Meziříčí | Deštné v Orlických horách | Dobré | Dobruška | Dobřany | Chlístov | Janov | Kounov | Králova Lhota | Mokré | Očelice | Ohnišov | Olešnice v Orlických horách | Opočno | Podbřezí | Pohoří | Přepychy | Rohenice | Sedloňov | Se-
mechnice | Sněžné | Trnov | Val |

Správní území zahrnuje k 1.1. 2005 celkem 26 obcí. K tomuto datu přibyla do ORP Dobruška obec Očelice, která k 31. 12. 2004 patřila do ORP Hradec Králové. Správní obvod se na celkovém počtu obyvatel kraje podílí více než třemi procenty, na území kraje téměř šesti procenty. Ve městech Dobruška a Opočno žilo k 31. 12. 2004 více než padesát procent obyvatel správního obvodu. Třetinu území pokrývají lesy, dvě pětiny tvoří zemědělská půda.

Území je od západu pokryto Podorlickou pahorkatinou, směrem k severovýchodu se zvedá v Deštnskou hornatinu, a zaujímá severní část Orlických hor spolu s nejvyšším bodem Velkou Deštnou (1115 m n.m.). Deštnská hornatina s částí podhůří je chráněnou krajinnou oblastí, malé zbytky původních porostů jsou většinou uchovány jen v rezervacích Bukačka a Sedloňovský vrch. Jsou to smíšené horské porosty pralesovitého charakteru. Oblast s četnými potoky a říčkami, tvořícími malebná údolí, je odvodňována převážně řekou Orlicí a jejími přítoky.

Zhoršené klimatické podmínky a hlavně emise tepelných elektráren poničily zdejší přírodu, zejména na hřebenech, které jsou dnes téměř odlesněny. Dvě nejznámější a historicky nejcenější města této oblasti, Dobruška a Opočno, tvoří vstupní bránu do Orlických hor.

V případě SO ORP Dobruška bylo přípojkou na plyn ze sítě vybaveno z 7046 trvale obydlených bytů pouze 2,9 % bytů. Nezaměstnanost překročila ve správním obvodu Dobruška hranici 10 %. Nezaměstnaní nad 50 let věku si pohoršili své postavení ve SO ORP Dobruška. Více než polovina obcí měla koncem roku 2005 schválenou územně plánovací dokumentaci.

Zajímavosti:

Bystré

Minimuzeum Bystré – expozice lidového umění a ševcovského řemesla, které zde bylo v 19. stol nejrozšířenějším řemeslem. Součástí expozice je také obraz venezuelské malířky Maicy Gonzales.

České Meziříčí

České Meziříčí leží na úpatí Orlických hor, mezi řekami Labem, Metují a Orlicí. Dominantou obce je barokní kostel sv. Kateřiny z r. 1748 postavený hrabětem Rudolfem Colloredem. Obec je rodištěm Královohradeckého arcibiskupa Karla Otčenáška.

Deštné v Orlických horách

Rekreační středisko položené 650 m n. m v malebném horském údolí Bělé a Deštnského potoka. Nachází se zde Muzeum zimních sportů, turistiky a řemesel, dále kostel sv. Máří Magdaleny z počátku 18. stol. či kostel sv. Matouše v osadě Jedlová. U hotelu Praha můžeme navštívit Kačenčinu zahrádku se vzácnými i typickými rostlinami Orlických hor. Známy lyžařský areál Marta I a Marta II se nachází na svazích Studeného vrchu. Okolí Deštného nabízí desítky kilometrů upravených běžeckých tratí .

Dobruška

Jedna z nejkrásnějších vstupních bran do Orlických hor. Od 16. století se město stalo hospodářským centrem rozkvétajícího východočeského dominia Trčků z Lípy. Ve 19. století se na Dobrušsku vytvořilo jedno z ohnisek národního obrození, což dokládá i stálá expozice v rodném domku Františka Vladislava Heka, proslaveného spisovatelem A. Jiráskem v románu F. L. Věk. Dominantou je renesanční kostel sv. Ducha a dále děkanský kostel sv. Václava a renesanční radnice

s prvotinami malíře Františka Kupky, který zde prožil své dětství a mládí. Dobrušské muzeum se pyšní expozicí věnovanou historií místní židovské komunity. Zachován zůstal i místní židovský hřbitov. Součástí muzea je i Laichterův domek se stálou expozicí a galerií.

Luisino údolí

Horská víska (876 m) pod Velkou Deštnou. Od roku 1828 dřevorubecká osada, patří původně k obci Jedlová. Dnes chalupy slouží pro rekreaci a je zde hájovna. Za svůj název vděčí tehdejšímu vlastníkovi solnického panství Antonínu Slivkovi, rytíři ze Slivic, který osadu pojmenoval po své matce.

Jiráskova horská cesta

Hlavní dálková hřebenová cesta v Orlických horách. Zpřístupňuje prakticky celý hlavní hřeben. Začíná v Broumově; přes Hronov a Náchod vstupuje údolím Metuje do oblasti Orlických hor. Z Nového Hrádku přes Olešnici se stoupáním na Vrchmezí pokračuje na hlavní hřeben, přes Šerlich, poblíž Velké Deštné stále po hlavním hřebeni až k Haničce, kde vstupuje do Žamberských lesů. Překonává Divokou Orlici na Zemské bráně, Tichou Orlici v Mladkově, odkud přes Suchý vrch a dále pak přes Jablonné n. Orl. míří do Litomyšle. Cesta, která spojuje nejkrásnější partie Orlických hor, byla vyznačena roku 1921 a pojmenována na počest spisovatele Aloise Jiráka.

Olešnice v Orlických horách

Pohraniční obec v údolí Olešenky (580–620 m) je východištěm do severní části Orlických hor a známým letoviskem. Okolí je díky nenáročným běžeckým trasám ideální i pro běžkaře. Strategickou polohu využívá i turistický přechod. Dominantou je barokní radnice z let 1707–1709 a kostel sv. Maří Magdalény. Známý Utzův mechanický betlém je unikátní tím, že kromě posuvného pohybu jeho postavy hýbají hlavou, rukama i nohama, dokonce se v některých případech i vzájemně přibližují či vzdalují. V roce 2005 také byla slavnostně otevřena 6 km dlouhá naučná stezka po lehkém opevnění.

Opočno

V historickém centru města byla vyhlášena městská památková zóna s mnoha památkově chráněnými budovami – kostel Nejsvětější Tro-

jice, kaple sv. Ondřeje z doby po roce 1560 a renesanční letohrádek. Raně barokní kapucínský klášter s kostelem Narození, Měšťanský dům z roku 1740 s původní fasádou a částečně dochovanými klenbami a Kodymův národní dům. V zámeckém parku se vzácnými dřevinami uvidíme zbytky původních suťových lesů s habrem a jilmem i oboru s daňky, muflony a jeleny Dybowského. V blízkém okolí se nachází i několik rybníků. Každoročně v říjnu návštěvníky přitahují setkání sokolníků s ukázkami lovu zvěře za pomoci dravců, podzimní Hubertova jízda a výlovy rybníku Broumar. V Opočně se narodil světově proslulý malíř František Kupka.

Opočno – zámek

Renesanční zámek nad údolím Zlatého potoka stavěl český šlechtický rod Trčků z Lípy v průběhu druhé poloviny 16. stol. Dodnes můžeme obdivovat hlavní zámecké budovy se třemi podlažími nádherných arkádových lodžii otevřených do obdélníkového nádvoří. Poslední významní vlastníci Colloredo–Mansfeldové upravili interiéry v duchu evropského aristokratického prostředí, hospodářsky využívané údolí nahradil nově založený přírodně krajinářský park s romantickými stavbami.

Osičina – rozhledna

Nejvyšší rozhledna Orlických hor a Podhůří (53m) postavená v roce 2004 mezi obcemi Vojenice a Záhornice, přibližně osm kilometrů od Opočna. Na plochem vrcholu kopce v nadmořské výšce 416 m n. m. stojí kovová vyhlídka. V zalesněném údolí pod rozhlednou můžeme navštívit poklidné poutní místo s kaplí Pany Marie z roku 1889 s křížovou cestou, studánkou s pitnou vodou a dřevěným altánkem pro odpočinek.

Podbřezí

Obec vznikla téměř současně se stavbou tvrze Skalka na skalnatém ostrohu nad Zlatým potokem a to pod protějším návrším (porostlým břízami, což jí dalo ojedinělý název v republice). Židovský hřbitov je stálým svědectvím o životě zdejší židovské komunity. S novým stoletím vykonal na Skalce (i v Podbřezí) několik studijních návštěv Alois Jirásek a po vydání románu Temno nastal v obci velký turistický ruch.

Sedloňov

V roce 1897 zde proběhl 1. známý lyžařský závod v Orlických horách. Lyže do obce pro lesní personál nechal dovézt hrabě Kolowrat, proto spolu s Bartošovicemi se Sedloňov stal jedním z prvních zdejších lyžařských středisek. V obci najdeme kostel Všech Svatých a dřevěnou roubenou faru z roku 1749. Milovníci vojenské historie se můžou vydat na trasu po hřebenu, kde najdou linii pevnůstek pohraničního opevnění z let 1937–1938. Na třech sjezdovkách nalezneme klidné prostředí pro lyžování.

Sedloňovský černý kříž

Tyčí se pod sedlem Sedloňovského vrchu v nadmořské výšce 1005 m. Dřevěný, černě natřený kříž s Kristovým tělem z mosazného plechu (původní) byl postavený k uctění památky rakouského ministra orby Jeronýma hraběte z Mansfeldu. Při západu slunce se mosazná plocha leskla a byla prý viditelná až z opočenského zámku.

Sedloňovský vrch

Na vrcholu (1005 m n. m.) najdeme přírodní rezervaci se vzácnými fragmenty přirozených bukosmrkových porostů s vtroušeným javorem klenem, jeřábem ptačím a také vzácné byliny.

Štefanova vyhlídka – rozhledna

Rozhledna na nejvyšší hoře Orlických hor Velké Deštné je nejmenší rozhledna tohoto pohoří. Rozhlednu postavili náhodští skauti v srpnu 1992 a věnovali ji panu Štefanu Matejíkovi, místnímu hajnému a bývalému členu Horské služby v Deštném, k jeho šedesátinám.

Velká Deštná

Dříve Sedmihradská hora, nejvyšší vrchol Orlických hor (1115 m n. m.)

Velký Uhřínov

Horská vesnička pod Velkou Deštnou se zbytky původní lidové architektury a s dominantním kostelem sv. Vavřince. Je zde pozoruhodný středověký skanzen Villa Nova.

Vrch mezi

Vrchol (1084 m n. m.) v severní části hlavního hřebenu Orlických hor, kde najdeme přírodní rezervaci Pod Vrchmezím se zachovalou horskou bukovou smrčinou s klenem.

Správní obvod Kostelec nad Orlicí

Albrechtice nad Orlicí | Bolehošť | Borohrádek | Borovnice | Častolovice | Čermná nad Orlicí | Čestice | Doudleby nad Orlicí | Hřibiny-Ledská | Chleny | Kostelec nad Orlicí | Kostelecké Horky | Krchleby | Lípa nad Orlicí | Nová Ves | Olešnice | Svídnice | Tutleky | Týniště nad Orlicí | Vrbice | Žďár nad Orlicí | Zdelov |

Správní území zahrnuje celkem 22 obcí. Na celkovém počtu obyvatel i území kraje se podílí pouze 4,5 %. Ve třech městech správního obvodu (Kostelec nad Orlicí, Borohrádek a Týniště nad Orlicí) žilo k 31.12. 2004 necelých 60 % obyvatel. Téměř na 45 % území se rozkládají lesy a přibližně stejnou plochu zaujímá zemědělská půda.

Správní obvod se nachází v podhůří Orlických hor v malebném údolí Divoké Orlice, která se v Týništi nad Orlicí stéká s Orlicí Tichou a přechází v polabskou rovinu. Území je charakteristické zejména rozsáhlými lesy, v údolní nivě řeky Orlice je velké množství přírodních atraktivit, které jsou v České republice výjimečné. Jedná se zejména o říční meandry s množstvím rozmanité fauny a flóry, proto zde vznikla Chráněná krajinná oblast Orlice. Tato oblast je i hojně využívaná pro vodní turistiku, cykloturistiku i rodinné pěší výlety. Je zde nadprůměrný podíl vodních ploch díky četným slepým ramenům řeky Orlice. Z historických staveb možno upozornit na zámek v Častolovicích s anglickým parkem, empírovou stavbu Nového zámku a barokní stavbu Starého zámku v Kostelci nad Orlicí a renesanční zámek v Doudlebech nad Orlicí.

Správní obvod Kostelec nad Orlicí měl ve sledovaném období let 2001 až 2005 nejvyšší kladný průměrným migrační přírůstek. Každoročně se přistěhovalo v průměru 432 obyvatel a vystěhovalo se průměrně 341.

Ze správního obvodu vyjíždělo nejvíce osob za prací (20 osob na 100 osob zaměstnaných). Ve správním obvodě Kostelec nad Orlicí připadlo na každých 1000 bydlících zaměstnaných pouze 800 pracovních míst.

*Zajímavosti:***Borohrádek**

Město leží v údolí Tiché Orlice a je obklopeno rozsáhlými borovými lesy. Jsou zde lužní lesy se vzácnou květenou, vodní tůň ve starém rameni Orlice a památný dub. Na náměstí shlédneme rokokovou plastiku sousoší P. Marie, v ulici T.G. Masaryka kostel sv. Michaela Archanděla z roku 1673 a na hřbitově historickou dřevěnou zvonici. V městské části Šachov stojí kostel Nejsvětější trojice z roku 1600 a barokní sousoší Krucifixu z roku 1751. V empírovém zámku z roku 1920 je nyní domov důchodců. Na toku Tiché Orlice najdeme přírodní koupaliště „Splav“.

Častolovice

Výletní místo při soutoku Bělé s Divokou Orlicí s dominantním renesančním zámek Častolovice a krásným zámeckým parkem. Na vrcholku jednoho z kopců je zdálky viditelný barokní kostel sv. Víta, v centru obce můžeme navštívit Galerii Antonína Hudečka.

Častolovice – zámek

Dějiny zámku sahají až do 13. století kdy byla postavena vodní tvrz. V letech 1588 až 1615 ji rodina Oppersdorfů přestavěla na renesanční zámek. Z té doby také pocházejí výjevy z Liviových římských dějin na nádvorní fasádě. V roce 1694 zakoupili Častolovice Šternberkové. Po roce 1989 byl vrácen rodu Šternberků. Stálou expozici zámku najdeme ve dvaceti místnostech. Na nádvoří najdeme galerii, kavárnu a restauraci. Atrakcí, zejména pro děti, je rozsáhlý anglický park s růžovou a vodní zahradou, zámeckým zvěřincem, oborou s bílými daňky a jeleny sika, minizoo a dětské hřiště.

Doudleby nad Orlicí

Doudleby nad Orlicí se rozkládají na obou březích Divoké Orlice. V 18. a 19. století byla součástí Doudleb nad Orlicí židovská obec, která čítala téměř 50 rodin a měla vlastní školu, lázeň a modlitebnu.

Doudleby nad Orlicí – zámek

Renesanční zámek vystavěný na místě takzvané Kamenné tvrze. V roce 1562 koupil Doudleby Mikuláš z Bubna. Pozdně renesanční objekt byl budován od roku 1585 až do začátku 17. století. Zámek je

čtyřkřídlový, jednopatrový, s raně barokními přízemními arkádami. Na celé stavbě můžeme obdivovat pozoruhodnou renesanční sgrafitovou výzdobu z roku 1590. Navštívit můžeme i zámeckou kapli sv. Rodiny vystavěnou a vyzdobenou v 17. století.

Kostelec nad Orlicí

Město v údolí Divoké Orlice, je jednou z bran do Orlických hor. Výraznou dominantou města je pozdně barokní kostel sv. Jiří. Na náměstí F. Palackého nás zaujme stará radnice s věží zřízenou z měšťanského domu, nová novorenesanční radnice i několik měšťanských domů a Mariánský sloup z roku 1707 s empírovou kašnou s postavou nymfy a pseudogotické sousoší Nejsvětější Trojice pocházející z roku 1874. Najdeme zde i raně barokní hřbitovní kostel sv. Anny a kostel J. A. Komenského. V Lipové stráni byly vybudovány tři výletní okruhy – stezky Dr. Jiřího St. Gutha-Jarkovského, Husova a Erbenova. Při příznivém stavu vody hojně využívají řeky Divoké Orlice i vodáci.

Kostelec nad Orlicí – Nový zámek

Nový zámek nechal vystavět v letech 1829–1833 majitel panství Josef Kinský podle plánů vídeňského architekta Jindřicha Kocha. Jednopatrová budova obdélníkového půdorysu se suterénem a zvýšeným přízemím se řadí k nejhodnotnějším empírovým objektům u nás. Zámek nyní nemůžeme navštívit, protože byl v roce 1992 navrácen Josefu Kinskému, který ho po obnově chce veřejnosti zpřístupnit. Anglický park, který je označován za jeden z nejrozsáhlejších a nejhodnotnějších přírodních krajinářských parků v regionu – vzácné dřeviny jsou v něm staré přes 120 let a spolu s cizokrajnými keři na rozloze 40 ha vybízejí pro relaxaci a klidnou procházku.

Řeka Orlice

Orlice je největší východočeský přítok Labe. V převážné délce svého toku je tvořena říční dvojicí – Divokou Orlicí, která pramení v rašeliníštích v Polsku, a Tichou Orlicí pramenící na temeni Jeřábu v Jesenické oblasti. Zatímco délka toku spojené Orlice měří již pouze 35 km, obě zdrojnice jsou podstatně delší – Divoká Orlice překonává na našem území vzdálenost 99,3 km, Tichá Orlice pak 107,5 km.

Vrbice

Leží pod návrším zvaným Na Kastele, z něhož je skvělá vyhlídka do širokého okolí. V centru Vrbice najdeme zděnou zvoničku se sochou Panny Marie Cellenské s Jezulátkem a se dvěma zvony. Obcí prochází dálková turistická trasa, vedoucí z Kostelce nad Orlicí do Ústí nad Orlicí. Tato cesta nás přivede k lesní studánce, vkusně zastřešené dřevěným altánkem. Na turistické trase je upravený přírodní lesopark Olšinky.

Vrbice – rozhledna

Nejmladší rozhledna Orlických hor a Podhůří postavená v roce 2006. Na dřevěné 30 m vysoké vyhlídce s ocelovým točitým schodištěm se 118 schody se můžeme zastavit hned dvakrát, ve výšce 11 a 22,5 metrech. Spatřit můžeme Kunětickou horu, Pardubice, Hradec Králové, Orlické hory, ale i Krkonoše a Sněžku.

Správní obvod Rychnov nad Kněžnou

Bartošovice v Orlických horách | Bílý Újezd | Byzhradec | Černíkovice | Jahodov | Javornice | Kvasiny | Lhoty u Potštejna | Libel | Liberk | Lično | Lukavice | Lupenice | Orlické Záhoří | Osečnice | Pěčín | Polom | Potštejn | Proruby | Rokytnice v Orlických horách | Rybná nad Zdobnicí | Rychnov nad Kněžnou | Říčky v Orlických horách | Skuhrov nad Bělou | Slatina nad Zdobnicí | Solnice | Synkov-Slemeno | Třebešov | Vamberk | Voděrady | Záměl | Zdobnice |

Správní území zahrnuje 32 obcí. Na celkovém počtu obyvatel kraje se podílí šesti procenty, na území kraje pak jednou desetinou. Ve městech Rychnov nad Kněžnou, Rokytnice v Orlických horách, Solnice a Vamberk žilo k 31.12. 2004 přes 60 % obyvatel správního obvodu. Na dvou pětinach území se rozkládají lesy, zemědělská půda tvoří 50 % území.

Podorlická pahorkatina se od západu směrem k severovýchodu zvedá do pohoří Orlické hory. Tato část Orlicích hor tzv. Deštnská hornatina tvoří poměrně plochý hřbet, s vrcholy kolem 1000 m n.m.,

k severovýchodu spadá příkrým svahem do údolí řeky Divoké Orlice, k jihovýchodu směrem do vnitrozemí klesá pozvolna. Téměř celá Deštnská hornatina s částí podhůří především podle toků řeky Bělé, Zdobnice a Říčky je chráněnou krajinou oblastí. Celá oblast s četnými potoky a říčkami, tvořícími malebná údolí, je odvodňována řekou Orlicí a jejími přítoky. Zhoršené klimatické podmínky a emise tepelných elektráren silně poničily přírodu, zejména na hřebenech hor.

Pro dobrou přístupnost a klid jsou Orlické hory celoročně vyhledávanou oblastí. Atraktivitu oblasti protkané značenými turistickými stezkami podtrhuje samostatný architektonický prvek, kterým je soustava vojenského opevnění ze třicátých let. Dominantou Rychnova nad Kněžnou je barokní kolowratský zámek, v objektu je Orlická galerie s díly umělců působících ve zdejších krajích: A. Slavíčka, V. Sedláčka a dalších. Ve zvonicí děkanského kostela se nachází třetí největší zvon v Čechách, Kryštof. Město je rodištěm spisovatele Karla Poláčka. S nedalekým městem Vamberk je spjata světoznámá tradice výroby paličkované krajky.

Zajímavosti:

Anenský vrch

Vrchol (991 m) při cestě Aloise Jiráska, kde kdysi stávala dnes již zaniklá rozhledna. Až roku 1937 zde stála kapce sv. Anny, postavena v roce 1766 hajným Johanem Kastnerem z Horní Rokytnice. Na vrchu najdeme i objekty vojenského opevnění R-84 Arnošt a R-85 Anna.

Bartošovice v Orlických horách

Zřejmě nejstarší obec v údolí Divoké Orlice je prý spolu s Olešnicí v Orlických horách kolébkou lyžování v Orlických horách. Jsou zde sjezdovky, z nichž je krásný výhled na údolí. Spatříme barokní jednolodní kostel sv. Máří Magdalény z roku 1673 a poté můžeme přejít po kamenném barokním mostě se sochou sv. Jana Nepomuckého z první poloviny 18. století do sousedního Polska. Tento most přes Divokou Orlici slouží zároveň jako turistický přechod do polského Niemojowa. Malebné okolí nabízí běžecké tratě s mírným terénem i s trasami na hřeben.

Bukačka

Nejvýznamnější chráněné území v Orlických horách – národní přírodní rezervace se nachází jeden kilometr od Masarykovy chaty na Šerlichu. Rezervace o rozloze 50,74 ha tvoří pozůstatek zakrslého bukového pralesa s vtroušeným smrkem, klenem a jeřábem. Dvousetleté buky dosahují výšky pouze 15 metrů, díky křivolakým kmenům byly ušetřeny těžby v minulých staletích. Botanická zahrada Orlických hor se skoro 300 druhů vyšších rostlin se pyšní i cennou rašelinnou loukou.

Černý důl

Přírodní rezervace s výměrou 26,37 ha, jihozápadně od osady Hadinec. Je zde zachovaný bukojedlový pralesovitý porost (stáří se odhaduje na 250 let) se smrkem ztepilým, jedlí bělokorou, bukem lesním a javorem klenem. Přírodní rezervace byla vyhlášena v roce 1954, nachází se v nadmořské výšce 780–884 m. Pro blízkost pevnosti Hanička byla dlouhou dobu veřejnosti nepřístupná.

Hadinec

Bývalá horská osada (775 m n. m.) u Bartošovic v Orlických horách v údolí potoka na jihovýchodním svahu Anenského vrchu. Najdeme tu poutní kapli sv. Anny, postavenou v 19. stol. na vrcholu Anenského vrchu na hřebenu Orlických hor a při výstavbě opevnění v roce 1937 rozebranou a znovu postavenou zde v Hadinci.

Homole

V letech 1692–1696 nechala hraběnka Terezie Eleonora z Ugarte zbudovat raně barokní kostel Panny Marie Bolestné. Postupně zde vznikl poutní areál se dvěma kaplemi a schodištěm. Přístupové schodiště na svahu návrší Homole je jedinečnou uměleckohistorickou a stavební památkou v rámci českých zemí. Tvoří je 153 kamenných stupňů a 16 odpočívadel, čímž jsou přizpůsobeny kompozici mariánské modlitby tzv. velkého růžence. Na každém jednotlivém stupni se věřící modlili Zdrávas Maria a na odpočívadle Otčenáš, to vše na kolenou. Sochařská výzdoba poutního místa je z druhé poloviny 18. století.

Přírodní památka CHKO Orlické hory

Z téměř rovné linie hlavního hřebene vystupuje o něco výrazněji vrchol Velké Deštné (1115 m n. m.). Z mnoha míst v podhůří je zře-

telně vidět výrazný průsmyk mezi Korunou a Homolí, půlící hlavní hřeben. Orlickohorskou brázdou protéká řeka Divoká Orlice, tvořící od Trčkova státní hranici dlouhou 29 km. Po počátečním poměrně klidném toku proráží horský hřeben a proniká do vnitrozemí v oblasti nazvané Zemská brána. Vytváří zde hlubokou soutěsku, s obnaženými rulovými skalisky, vysokými až 40 metrů. Jedinečná přírodní scenérie je vyhlášena přírodní rezervací. Prameniště těchto řek, ležící na svazích hlavního hřebene, dnes představují ostrůvky nejzachovalejších přírodních biotopů, které sestupují z hor do podhůří lesnatými údolími. V jejich závěrech se nachází celá řada pramenišť a podmáčených horských luk.

Javornice

Podhorská ves se rozkládá podél Javornického potoka v délce šesti kilometrů. Dominantou je pozdně barokní kostel zasvěcený Sv. Jiří z let 1785–1787, jedna z inspirací malíře Vojtěcha Sedláčka, jemuž obec zřídila památník a galerii. Nejvyšším bodem obce je Jahodová hora, 502 m n. m. s malebnou částí s místním pojmenováním Betlém. Při pokračování směrem na Slatinu nad Zdobnicí najdeme upravenou lesní studánku „Buriánka“ a kapli Sv. Anny.

Jelení lázeň

Vrchovištní rašeliniště s jezírky a se vzácnými druhy rostlin, ležící uprostřed rozsáhlých pasek v sedle mezi vrcholy Velká a Malá Deštná v nadmořské výšce 1070 m n. m.

Kačerov

Horská osada vznikla pravděpodobně s přemístěním sklárny v druhé polovině 16. století. Ve vesničce s nejlépe dochovanými celky roubené architektury Orlických hor najdeme pozdně barokní kostel sv. Kateřiny z let 1796–1798, kapličku Panny Marie z roku 1858. Při obci se nachází přírodní rezervace Rašeliniště Kačerov – rašelinná louka s rozptýlenými stromy, náletovými dřevinami a s pestrou mozaikou rašelinných biotopů.

Komáří vrch

Přírodní rezervace ve výšce 992 m n. m. na hřebeni Orlických hor nad Říčkami v Orlických horách. Jedno z mála míst s původním bu-

kovým porostem, jádro rezervace tvoří zakrslá bučina se smrkem, jeřábem jedlí a subalpínskou smrčinou. V okolí najdeme objekty z opevnění z let 1936–1938.

Kunštátská kaple

Barokní kaple Navštívení Panny Marie se nachází na hlavním hřebeni Orlických hor ve výšce 1035 m n.m u Jiráskovy horské cesty. Byla pravděpodobně postavena již kolem roku 1671 a sloužila k bohoslužbě dřevařských dělníků. Díky své poloze na horské cestě mezi Zdobnicí a Kunštátem byla útočištěm i poutníkům na přechodu přes hřbet Orlických hor. Od roku 2000 byla renovována a po pěti letech byla slavnostně vysvěcena biskupem Dominikem Dukou.

Liberk

V malé horské vesnici najdeme vzácný dřevěný kostel sv. Petra a Pavla, který dnes spolu se zvonicí a farou tvoří jedinečný soubor, dokumentující dovednost lidové architektury rychnovského regionu 17. století. Malebná obec je oblíbeným cílem cyklistů, běžkařů i turistů.

Nebeská Rybná

Obec na romantickém návrší mezi řekou Zdobnicí a Říčkou. Dominantní je zdaleka viditelný klasicistní farní kostel sv. Filipa a Jakuba. Za kostelem roste chráněná, více než 200 let stará lípa malolistá, 22 m vysoká a s obvodem skoro 6 m.

Neratov

Pohraniční víska při pravém břehu Divoké Orlice vznikla se založením sklárny na konci 15. století. Na počátku 60. let 17. století zde začíná tradice neratovských poutí. Tisíce věřících přicházejí prosit Pannu Marii o pomoc. Tvrdí též, že místní pramen je léčivý, vznikají zde proto i malé lázně. V roce 1998 byla v nivě Divoké Orlice, JV od Neratova, vyhlášena přírodní rezervace „Neratovské louky“.

Pěčín

Obec leží na prahu Orlických hor v nadmořské výšce 500–560 m. První zmínka je z roku 1318, v souvislosti s hradem Pěčín. Dominantou Pěčina je barokní kostel zasvěcený sv. Janu Křtiteli postavený v letech 1721–1729. Stojí zde několik chalup s typickými znaky pod-

horské lidové architektury. Raritou je i drážní buk, státem chráněný 300 let starý strom, stojící u železniční trati mezi Pěčínem a Rokytnicí, kvůli kterému byla v době stavby železnice (r. 1905) odkloněna trať od původního plánu. Obvod kmene činí 655 cm, výška 22 m.

Peklo nad Zdobnicí

V této malé obci nedaleko Vamberka s půvabným údolím řeky Zdobnice najdeme jednu z významných českých technických památek – věšadlový krytý most pocházející z roku 1840 stojící u zaniklé soukenické valchy.

Pevnost Hanička

Pevnost najdeme poblíž horských osad Hanička a Panské Pole mezi Rokytnicí v Orlických horách a Bartošovicemi v Orlických horách jako součást hraničního obranného pevnostního systému z let 1936–1938. Po skončení 2. světové války se z Haničky stává zdroj pitné vody pro Rokytnici. Pod krycím názvem „Kahan“ zde byl budován protiatomový kryt, a to až do roku 1993, který nebyl dokončen. Od roku 1995 můžeme pevnost navštívit jako technickou památku.

Plačtivá skála

Při soutoku řek Zdobnice a Říčka se nachází skalní útvar Plačtivá skála, který byl spolu s údolím vyhlášen významným krajinným prvkem. Jedná se o hluboký zářez se skalními výchozy krystalických břidlic, kamennými sutěmi a balvanovým řečištěm. Skála dostala název podle vody ze skály vytékající – skála pláče – proto Plačtivá skála.

Potštejn

Oblíbené letní letoviště při řece Divoká Orlice, jehož dominantou jsou trosky mohutného hradu Potštejn. V jeho areálu stojí kaple sv. Jana Nepomuckého. Historické centrum tvoří kostel sv. Vavřince, kašna a socha sv. Floriána. Barokní zámek byl postaven v letech 1749–1755. V zámeckém parku rostou vzácné dřeviny. U hřbitova je kostel sv. Marka rekonstruovaný v roce 1713. V tzv. „bratrské“ čtvrti byla v minulém století postavena modlitebna s farou. Nezapomenutelná je procházka údolím řeky s památnou lipovou alejí, Anenským údolím a Modlívým dolem, kde pamětní deska připomíná působení Českých bratří. Na nedalekém Velešově najdeme zbytky tvrze z poloviny 14. století.

Hrad Potštejn

Dominantu hradu – mohutné trosky – spatříme už z dálky ze všech směrů. Historie Potštejna sahá až do 13. století, kdy byl založen rodem Drslaviců. Nejvýznamnější majitelé byli Pernštejnové, za jejichž působení dosáhl hrad největšího rozsahu. Nalezneme zde i pamětní desku připomínající Jiráskův román „Poklad“.

Rašeliniště pod Pěticestím

Svahové rašeliniště ve vrcholové části Orlických hor s prameništi a jezírky najdeme vlevo od silnice z Pěticestí do Zdobnice. Lokalita je útočištěm vzácných druhů rostlin a živočichů, vázaných na tento typ stanovišť, v Orlických horách ojedinělých.

Rašeliniště pod Předním vrchem

Rašelinná louka ve vrcholové partii Orlických hor se vzácnými i charakteristickými druhy rostlin. Mnoho podobných lokalit bylo v regionu Orlických hor v minulosti zničeno melioracemi a rekultivacemi. Unikátní louku najdeme na okraji lesa vlevo od silnice Bartošovice v Orlických horách – Kunvald, v údolí pod Předním vrchem (669 m n. m.).

Říčky v Orlických horách

V obci najdeme pozdně barokní kostel Nejsvětější Trojice i roubené chaloupky, rozseté po okolních kopcích i v údolí. Téměř nedotčená příroda nás kromě sportu láká k procházkám po okolí. Půvabná je procházka Julinčiným údolím podél potoka Říčky až k hamernickému mostu. Ski centrum Říčky je vyhledávané zimní lyžařské středisko. Terény jsou situovány na jihovýchodním svahu vrcholu „Zakletý“ (992 m n. m.), který je také vynikajícím výchozím bodem pro běžkaře.

Rokytnice v Orlických horách

Město přímo pod svahy Orlických hor. Ve středu města najdeme renesanční zámek s arkádovým nádvořím z roku 1553 a renesanční zámecký kostel Nejsvětější Trojice a kapli sv. Petra a Pavla. Zámek není veřejnosti přístupný. Centrum města zaujme i zachovalými lidovými stavbami – náměstí se coby architektonická lahůdka pyšní několika roubenými měšťanskými domy s podloubím. Stojí zde barokní kostel Všech svatých z let 1679–1684 a Mariánský sloup s empírovou kašnou. Pouhých 200m od centra najdeme Skiareál Farák. Běž-

kaři mohou využít trasy po okolí směrem na Říčky v Orlických horách či po severní straně hor, které jsou lemovány obranným pevnostním systémem.

Rybná nad Zdobnicí

Obec vznikla v druhé polovině 13. století, za vlády Přemysla Otakara II. Název potvrzuje, že zde bylo v dávné minulosti mnoho rybníků. Dominantou obce je kostel sv. Jakuba a kaplička sv. Anny, v malebné podhorské scénérii za obcí.

Rychnov nad Kněžnou

První dochovaná písemná zmínka pochází z roku 1258. Dominantu města tvoří zámek z let 1676–1690. Na zámek navazuje v přilehlém romantickém areálu kostel Nejsvětější Trojice a pozdně renesanční čtyřboká zvonice z roku 1604 se zvonem Kryštof. Nejstarší dochovanou stavbou v Rychnově je raně gotický kostel sv. Havla nedaleko Starého náměstí. Na náměstí pak najdeme barokně – klasicistní radnici z roku 1804 s fungujícím věžním hodinovým strojem. V jejich prostorách se nachází Muzeum hraček, kde uvidíte panny s porcelánovou hlavou, dobové pokojíčky, obrázkové knihy, kočárky, stavebnice a mnoho dalších hraček, které obklopovaly děti do roku 1965. Směrem od Starého náměstí v bývalé židovské čtvrti najdeme v budově bývalé synagogy Regionální židovské muzeum Podorlicka a Památník Karla Poláčka, rychnovského rodáka, spisovatele a novináře. Milovníci přírody mohou také navštívit Památník Karla Plachetky – skvělou ornitologickou expozici obsahující na 700 preparovaných exemplářů. V okolí se nachází rekreační oblasti s koupalištěm Včelný, naučná stezka a cyklotrasa přírodním parkem lesa Včelný až k malé přehradě v lesích, zvané Ivanské jezero a k letovisku Studánka.

Rychnov nad Kněžnou – zámek

„Rychnovské Hradčany“, jak místní přezdívají, jsou jedním z největších barokních celků východních Čech. Zámek byl postavený v letech 1676–1690 za Libštejnského z Kolowrat. Kolem roku 1772 bylo rozšířeno hlavní průčelí o postranní křídla zakončená hranolovitými věžemi. Zámecká jízdárna na jihovýchodní straně v parku byla vystavena roku 1727. Zámek je po restituci ve vlastnictví pánů Kolo-

wratů Krakovských Libštejnských. Kromě prohlídky můžeme v areálu zámku navštívit Muzeum Orlických hor a Orlickou galerii.

Skuhrov nad Bělou

Obec je považována za bránu Orlických hor a leží v údolí řeky Běle v Náchodské vrchovině. Z dálky je viditelný barokní kostel sv. Jakuba s oltářním obrazem, jehož rám byl vyřezán z jediného kusu lipového dřeva. Hřbitov se pyšní výstavnými hrobkami podnikatelů Porkertů a Lerchů. Firma Porkert, se kterou je obec i celé okolí bytostně svázáno, působí zde dodnes a svoji úspěšnou tradici nám poutavě zdokumentovala v nově zřízeném Muzeu železářské výroby hned naproti historické Růženině huti.

Slatina nad Zdobnicí

Podhorská obec s kostelem Proměnění Páně, barokní farou a dalšími pozoruhodnými místy, jako je místní obrazárna. V obci se narodila významná česká herečka Marie Hübnerová. Romantická je i procházka podél údolí řeky Zdobnice.

Šerlišský mlýn

Hotel a výletní místo (860 m) v zalesněném údolí Bělé, severozápadně od Deštného. Křižovatka turistických cest, východisko k Bukáčce, na Vrchmezí, Šerlich. Původně zde stával Postlerův mlýn, hájovna a několik horských chalup. Kolem roku 1902 byl mlýn přestavěn Fuknerem z Trutnova na výletní hostinec, při němž se vyráběl šindel (v letech 1924–1925 byl na pile Šerlišského mlýna připravován materiál pro stavbu Masarykovy chaty), později, v letech 1929–1930, byl rozšířen na hotel. Dřevěná jednopatrová budova byla v letech 1966–1968 rekonstruována, byly přistavěny dependance Barborka a Kačenka.

Vamberk

Tradice krajkářství, kterým se Vamberk proslavil po celém světě, je zachována dodnes a to i díky Krajkářské škole a Muzeu krajky. Nejstarší dochovanou stavbou města je raně barokní kostel sv. Barbory z roku 1697 a Mariánský sloup na Husově náměstí z roku 1699. Z dílny významného rodu Mielnických pak pochází nejvýznamnější rokokové sousoší sv. Anna a Kristus v okovech u schodiště kostela

sv. Prokopa z let 1770–1780. Soubor doplňuje osm světců na mostě přes řeku Zdobnici z let 1864–1865. Na Husově náměstí stojí novorenesanční kašna a secesní socha Mistra Jana Husa z roku 1904 podle návrhu sochaře Josefa Kalvody. Vamberk se také může pochlubit kryptou pod kostelem sv. Prokopa s mumii.

Velká louka

Jednu z posledních rašelinných luk v Orlických horách najdeme vlevo od silnice Orlické Záhoří – Šerlich, asi jeden kilometr severně od hájovny v Trčkově. Je významnou botanickou a entomologickou lokalitou a jedním z posledních útočišť ohrožených druhů rostlin a živočichů. Výměra lokality je 2,34 ha, v nadmořské výšce 740–758 m, přírodní památkou je vyhlášena od roku 1982.

Věšadlový krytý most

Roubený krytý most přes řeku Zdobnici z roku 1840 nedaleko železniční stanice Peklo. Základem nosné konstrukce mostu jsou dvě lichoběžníková věšadla o výšce 3,25 m a podélné trámy, které jsou nyní nahrazeny 6 ocelovými nosníky tvaru písmena I. Most, po kterém stále jezdí automobily, je dlouhý 17,2 m a svojí šířkou 6,2 m patří k našim nejširším dřevěným mostům. K mostu se váže i nešťastná příhoda: při koupání pod ním ochrnil akademický malíř Antonín Slavíček.

Vrchovištní rašeliniště U Kunštátské kaple

U Kunštátské kaple najdeme vrchovištní rašeliniště se smřčinou. Zásobeno je pouze srážkovou vodou, jediné v Orlických horách spolu s Jelení lázní. Chráněným územím o ploše 2,86 ha bylo vyhlášeno roku 1973.

Zdobnice

Horská obec v údolí říčky Zdobnice pod svahy Zakletého a Tetřevce je dalším oblíbeným lyžařským střediskem. Kamenný most přes Zdobnici je pozdně barokní, sochy jsou z 18. století. Barokní kostel Dobrého Pastýře je z roku 1788. Kaple sv. Anny je z roku 1787, v roce 2001 byla nově opravena a vysvěcena. Ski centrum Zdobnice uspokojí jak začátečníky, tak i pokročilé lyžaře a snowboardisty.

Okresy Pardubice a Ústí nad Orlicí

Správní obvod Pardubice

Borek | Bukovina nad Labem | Časy | Čeperka | Dašice | Dříteč | Dubany | Hrobice | Choteč | Kostěnice | Kunětice | Lány u Dašic | Lázně Bohdaneč | Libišany | Moravany | Němčice | Opatovice nad Labem | Plch | Podůlšany | Ráby | Rokytno | Rybitví | Sezemice | Slepotic | Srch | Staré Hradiště | Staré Ždánice | Stěblová | Úhřetická Lhota | Újezd u Sezemic

Území Pardubicka (40 924 ha) je třetí největší po Chrudimsku a Moravskotřebovsku a představuje 9,1 % rozlohy kraje. Ve čtyřech městech správního obvodu (Pardubice, Dašice, Lázně Bohdaneč, Sezemice) žije 80,6 % jeho obyvatel, z toho v Pardubicích 73,8 %. Správní území je dále členěno na dvě spádové oblasti pověřených obecních úřadů, jejichž sídla jsou v Pardubicích a Lázních Bohdaneč.

Pardubicko patří k oblastem s nepřilíh členeným povrchem a relativně nízkým výškovým rozpětím. Převážná část území je součástí úrodné Polabské nížiny s typickou nižší nadmořskou výškou a výskytem mořských usazenin (pískovce, opuky). Dominantou rovinatého krajiny Pardubicka je Kunětická hora (295 m n. m.) ležící v katastru obce Ráby.

Nejvýznamnějším vodním tokem je řeka Labe s levostrannými přítoky – řekou Chrudimkou (vlévá se do Labe v Pardubicích) a Loučnou (do Labe ústí nedaleko Sezemic). Díky vhodným terénním podmínkám a bohatosti krajiny pardubického Polabí na vodní toky zde byla již od konce 15. století vystavěna řada rybníků. Dominantou rybníční sítě je uměle vybudovaný Opatovický kanál s délkou 33 km začínající u Opatovic nad Labem a ústící do Labe u Semína.

Na zemědělskou půdu připadá 60,5 % území okresu (53 759 ha), z toho nejvíce tvoří orná půda (44 122 ha). Ovocné sady a zahrady leží na 2827 ha, trvalé travní porosty na 6810 ha. Z nezemědělské

půdy jsou nejvíce zastoupeny lesní pozemky, které pokrývají čtvrtinu rozlohy okresu.

Výrobu elektřiny zajišťují jediné dvě tepelné elektrárny v kraji – v Opatovicích nad Labem a Chvaleticích.

K známým historickým památkám Pardubicka se řadí pozdně gotický hrad na Kunětické hoře, z jehož věže je nádherný výhled do okolí. Na hradě probíhá řada kulturních akcí včetně divadelních představení. Vzhledem k tomu, že se Pardubicko přes veškerá opatření vyznačuje vyšší úrovní znečištění životního prostředí, využívá řada obyvatel tohoto regionu možnosti rekreovat se také v sousedních okresech, zejména na Chrudimsku nebo v oblasti Orlických hor.

Zajímavosti:

Dašice

Obec je prvně zmiňovaná roku 1318. Od 17. století trpělo město drancováním vojsk, odvodů naturálií, řadou požárů a epidemií. Jádrem město bylo roku 1990 vyhlášeno městskou památkovou rezervací. Návštěvníky zde lákají především měšťanské domy z 18. století, které vymezují rozměrné náměstí T. G. Masaryka. Další významnou památkou je kostel Narození Panny Marie z let 1677–1707. Zajímavou architektonickou památkou je synagoga z roku 1822, jež je pozůstatkem někdejší židovské obce.

Dříteč

Na levém břehu Labe leží obec Dříteč. První písemná zmínka v historických pramenech pochází z roku 1228. Nejstarší památkou v obci je gotický kostel sv. Petra a Pavla z 2. poloviny 14. století.

Opatovice nad Labem

Město při břehu Labe mezi Pardubicemi a Hradcem Králové. Významnou památkou je kostel sv. Vavřince z 13. století, který stojí na místě bývalého benediktinského kláštera. Pověst o něm zařadil A. Jirásek do svých Starých pověstí českých.

Kunětice

Obec Kunětice se rozkládá na jednom z nejdéle osídlených míst na Pardubicku. V okolí obce byla nalezena řada zbytků staveb i žárových

hrobů z mladší doby kamenné. Nejvýznamnější architektonickou památkou ve městě je kostel sv. Bartoloměje z 11. století. Interiér je vyzdoben freskami z dob Karla IV. Naproti tomu zajímavou technickou památkou je vojenský most přes Labe, vystavěný v roce 1947.

Kunětická Hora – hrad

Známou dominantou Polabí je 82 m vysoká znělcová kupa, na které Diviš Bořek z Miletína vystavěl husitský hrad. Najdeme zde hradní areál, palácové budovy, rytířský sál, hladomorna, palácové sklepení (archeologická expozice), výstavu pohlednic a fotografií hradu, zločin a trest v našich dějinách, geologický vývoj Kunětické hory a věž s vyhlídkou – z níž je překrásný výhled od Železných Hor až po Krkonoše. Za třicetileté války byl hrad vypálen a těžba kamene zkázu uspíšila. Opravy započaly až ve 20. století.

Opatovický kanál

U Opatovic nad Labem odbočuje z Labe Opatovický kanál. Renesanční stavba z přelomu 15. a 16. století vznikla na popud pánů z Pernštejna. Kanál o délce kolem 30 km slouží k zavlažování přilehlých rybníků, dříve také k napájení mlýnů a valch. Kanál je splavný po celé délce kromě závěrečné etapy u Semína.

Ráby

Malá obec vznikla na konci 18. století na místě bývalé daňčí obory. Ráby se rozrůstaly velmi pomalu, v dnešní době mají cca 500 obyvatel. Nejvýznamnější památkou je lovecký zámeček z roku 1863, který v dnešní době slouží jako Muzeum Perníku a pohádek Ráby – uvidíte historii pardubického perníku, výstavu perníků, uslyšíte vyprávění pohádky O perníkové chaloupce a zažijete návštěvu strašidelného pohádkového lesa. Samostatným turistickým okruhem je zde také Muzeum skřítků a strašidel se přibližně 40 loutkami.

Sezemice

První písemná zmínka o obci pochází z roku 1227, ale ta vznikla zřejmě již mnohem dříve, neboť podél říčky Loučné vedly od nepaměti obchodní stezky. Z někdejšího ženského kláštera se dochoval kostel Nejsvětější Trojice, pocházejí z roku 1270. Kostel byl zároveň

jednou z prvních cihlových staveb u nás. U stavby nalezneme také dřevěnou zvonici z 18. století.

Slepotice

Obec vznikla již v 11. století. Nejcennější památkou je zde kostel Povýšení sv. Kříže z roku 1818 s rokokovou kazatelnou.

Staré Ždánice

Staré Ždánice nám nabízí pohled na stavebně velice jednoduchý kostel sv. Václava. Kostel byl postaven v roce 1336. Stavbě dodává neobvyklý vzhled hranolová věž s cimbuřím.

Správní obvod Holice

Býšť | Dolní Roveň | Dolní Ředice | Holice | Horní Jelení | Horní Ředice | Chvojenec | Jaroslav | Ostřetín | Poběžovice u Holic | Trusnov | Uhersko | Veliny | Vysoké Chvojno |

Ve 14 obcích, které Holicko tvoří, žilo k 31. 12. 2003 celkem 15 851 obyvatel (3,1 % obyvatelstva kraje). Hustota zalidnění (74,2 % osob/km²) je výrazně pod krajským průměrem. V sídle správního obvodu – městě Holice – které je zde jedinou obcí se statutem města, žije téměř čtyřicet procent obyvatel.

Díky rozvoji bytové výstavby nejen v sídle správního obvodu, ale i v dalších obcích (především Býšť a Horní Jelení) se Holicko řadí v posledních letech na první místo mezi správními obvody v kraji v počtu přistěhovalých na tisíc obyvatel. Podmínky pro pracovní uplatnění v regionu se spíše zhoršují, řada pracujících však využívá možnosti za prací dojíždět do nedalekých Pardubic, Hradce Králové, či Vysokého Mýta. Ještě na přelomu tisíciletí se míra nezaměstnanosti na Holicku (4,2 %) pohybovala přibližně na poloviční úrovni krajského průměru, do roku 2003 se zvýšila na 7,8 %. Ve srovnání s krajskou úrovní je na Holicku vyšší podíl zaměstnaných v zemědělství a podprůměrné zastoupení pracujících ve službách.

Zatímco jinde se dopravní proudy zásluhou obchvatů rozdělily a oddělila se část těžké dálkové dopravy v Holicích tato možnost není

a těžká doprava prochází intravilánem města. Pro Holicko je typická více než dvoutisícová převaha počtu vyjíždějících nad dojíždějícími. Naproti tomu na Holicku připadalo na každých 1000 bydlících zaměstnaných pouze 725 pracovních míst. Holicko má nízký potenciál cestovního ruchu.

Návštěvníci regionu obdivují pozoruhodné expozice Afrického muzea v Holicích věnované zdejšímu rodákovi – lékaři a cestovateli Dr. Emilu Holubovi. Významným rodákem regionu je i prvorepublikový ministerský předseda František Udržal, který pochází z obce Dolní Roveň. K historickým památkám Holicka patří barokní kostel sv. Martina v Holicích, barokní kostel sv. Gottharda ve Vysokém Chvojně či dřevěný kostelík sv. Mikuláše ve Velinách. Příznivci motorismu jistě znají každoroční Mistrovství Evropy v motokrosu konané na známé motokrosové dráze v Poběžovicích u Holic. Rekreaanti vyhledávají přírodní koupaliště rybník Hluboký severně od Holic. Možnosti k rekreaci nabízejí rozsáhlá zalesněná území regionu. Na území správního obvodu byla vymezena ptačí oblast Komárov.

Zajímavosti:

Holice

Město se vyznamenalo jednou z prvních autobusových linek u nás, ale známé je především díky svému rodákovi Emilu Holubovi. Jeho objevy jsou umístěny v Africkém muzeu v Holicích, kde uvidíte pracovnu Dr. Emila Holuba včetně jeho několika osobních věcí, řádů, trofejí a darů od domorodých náčelníků, expozici africké přírody a ocitnete se také v malé domorodé vesnici mezi původními obyvateli Afriky. Město se pyšní motocyklovým závodišťem, na kterém se v roce 1963 konalo mistrovství světa motocyklů.

Dolní Roveň

Město vzniklo ve 13. století při kolonizaci německými osadníky. Spolu s městem vznikl i dřevěný kostel, který byl v roce 1699 přestavěn na barokní kostel sv. Kateřiny. Také původní kostel sv. Mikuláše z roku 1350 byl v 17. století přestavěn do současné podoby.

Horní Jelení

Obec Horní Jelení je obklopená lesy a vznikla jako ves při hradu. Již v 16. století byl hrad zpustlý, a tak na jeho místě vyrostl zámeček na Sádkách. Okolní lesy jsou poctivě označeny řadou turistických cest, poskytují tak ideální podmínky pro pěší turistiku.

Ostřetín

Obec ve tvaru dlouhé ulice vznikla v době německé kolonizace. Nejvýznamnější památkou je kostel Zvěstování Panny Marie z roku 1781, jenž stojí na místě staršího ze 14. století. Mezi další památky obce patří například dům č.p. 47 z 1. pol. 19. století.

Veliny

Veliny se proslavily zejména roubenou architekturou. Jedná se o barokní roubenou architekturu z 18. století. Obdivovat se můžeme roubenému kostelu sv. Mikuláše, dřevěné zvonici či roubené márnici.

Správní obvod Vysoké Mýto – Choceňsko

Běstovice | Bošín | Dobříkov | Choceň | Koldín | Plchovice Radhošť | Skořenice | Sruby | Sudslava | Týništko | Újezd u Chocně |

Ve dvou městech správního území – Vysokém Mýtě a Chocni – žijí dvě třetiny jeho obyvatel. Správní území je dále členěno na dvě spádové oblasti pověřených obecních úřadů, jejichž sídla jsou v uvedených městech.

Město Choceň ležící na obou březích řeky Tiché Orlice, obklopené kopci a lesy, se nalézá asi 10 km západně od okresního města Ústí nad Orlicí. Město se skládá ze sedmi částí – Březenice, Dvořisko, Hemže, Choceň, Nová Ves, Plchůvky a Podrážek. V celém městě je registrováno 1972 domů, z toho v samotné Chocni 1732. První zmínka o městu pochází z roku 1227.

Krajina spadá do Svitavské a Podorlické pahorkatiny, ze severu je obklopena smíšenými lesy, ve střední části se rozkládá řada rybníků. K turisticky atraktivním místům se řadí i renesanční zámek s rozsáhlým parkem v Chocni, na východ od Chocně se rozkládá přírodní rezervace Peliny s vysokými skalními bloky a výskytem mnoha vzác-

ných rostlin. Zajímavá je expozice dřevěných barokních soch ve Vrac-lavi či pravoslavný dřevěný kostelík v Dobříkově, který byl do obce přemístěn z Podkarpatské Rusi v roce 1930.

Zajímavosti:

Choceň

Město na březích Tiché Orlice, prvně zmíněno v roce 1227. V roce 1292 patřilo jako trhové městečko králi Václavovi II. V roce 1437 byla potvrzena privilegia městské samosprávy a svobod – z poloviny šlo o majetek pánů z Kunštátu a z Poděbrad a z druhé poloviny pánů ze Žampachu. Začátkem 16. století nový rozmach – trhy a cechy několika řemesel, zámek a dvůr. Z té doby pochází renesanční zámek (1574), později barokně upravený. Rozvoj města byl několikrát utlu-men velikými požáry. Od roku 1709 začala výstavba komplexu archi-tektonicky cenných barokních staveb (fara, kostel s literátským kůrem, budova špitálu a zvonice). V polovině 19. století se město se stalo důležitou železniční křižovatkou. Na okraji města je přírodní re-zervace Peliny. V Orlickém muzeu Choceň je paleontologická, geo-logická, archeologická, historická expozice – nálezy zkamenělin, fosilií a historických vykopávek z okolí Chocně.

VÍM, CO NÁS TRÁPÍ

Díky rozhovorům s vámi se nám společně podařilo pojmenovat ně-keré z vašich problémů v jednotlivých oblastech senátního obvodu.

Rokytnicko

- Většina obyvatel je nucena za prací dojíždět, často i za svízelných podmínek do okolních měst (Kvasiny, Rychnov, Žamberk).
- V důsledku malé hustoty obyvatelstva a malé kupní síly obyvatel zdejšího regionu je zde nedostatek prakticky všech druhů služeb, počínaje obchodní sítí a konče sítí zdravotnických zařízení. Za služ-bami je nutno dojíždět, což je ovšem drahé a vlivem špatné dopravní obslužnosti i čím dál obtížnější.
- Jedním z největších problémů regionu je dopravní obslužnost ob-lasti. Především nevyhovující je autobusová doprava. Zvláště o ví-kendech prakticky nefunguje. Tento stav pak negativně ovlivňuje i cestovní ruch, který by ve zdejších podmínkách měl velmi dobré perspektivy. Výjimkou je spojení do hlavních horských středisek v době sezóny několika linkami skibusů a cyklobusů, což však neřeší dopravní problémy zdejších obyvatel.
- Neúnosně špatný je stav komunikací, zvláště silnic nižší třídy. Problémy jsou se zimní údržbou komunikací.
- Celý region je významnou rekreační oblastí s velkým množstvím rekreačních stavení. Prakticky ve všech obcích stále obyvatele po-četně převažují rekreanti. Pro obce to vytváří problémy, protože tito občané přispívají do obecních pokladen jen velmi málo, ale obce těmto občanům musí zajišťovat potřebnou infrastrukturu. Například v obci Říčky, kde procento rekreačních objektů je až 89% z celkového počtu staveb a další obce regionu jako jsou Zdobnice, Orlické Záhvoří, Liberk a Bartošovice jsou na tom obdobně.

- Obavy obyvatelstva ze zpochybňování tzv. Benešových dekretů, protože celá tato oblast patří do oblasti Sudet a prakticky 80 % obyvatel zde bylo usídleno až po válce.
- Problémy s obnovou lesů zničených emisemi a možnosti zabránění dalších škod na lesních porostech.

Dobruška

- Část zdejších obcí se potýká s problémy, které vznikly v důsledku ničivých povodní v roce 1998 (Kounov, Dobré, Podbřezí, Pohoří, Deštné). Některé závazky státu při likvidaci škod nebyly dodnes dořešeny. Rovněž v prevenci povodní se příliš nepokročilo.
- Jednou z priorit regionu je výstavba protipovodňové přehrady Mělčany a dalších protipovodňových úprav zdejších vodních toků.
- Stav komunikací v oblasti je značně neutěšený, na rozdíl od Rokyticka zde nedochází k větším investicím do silniční sítě. Problémem je zimní údržba komunikací, jak pro nedostatek financí, tak pro omezení daná polohou části regionu v CHKO Orlické hory (nemožnost používat chemický posyp).
- V regionu je nedostatek pracovních příležitostí a obyvatelstvo musí za prací dojíždět, jak do samotné Dobrušky, tak do okolních měst (Nové Město n.M., Kvasiny)
- V poslední době je snaha rozvíjet i letní cestovní ruch především v oblasti Deštné a Olešnice, ale přesto v této oblasti jsou značné rezervy a nevyužité kapacity. Bohužel, v posledních letech se postupně mění skladba návštěvníků, kdy ubývá bonitních hostů z Německa a Nizozemí a naopak přibývá méně lukrativních, především z Polska.
- V oblasti jsou značné problémy s udržením vyhovující autobusové dopravy a s nedostatečnou obchodní sítí. Zcela zde chybí bankomaty.
- Bytová výstavba v horské části regionu se začíná orientovat na výstavbu rekreačních apartmentů nebo nákladných rekreačních sídel. Jsou zde obavy, aby se zde neopakoval vývoj obdobný jako ve velkých střediscích Krkonoš kde je tato výstavba už značným problémem.

- V horské části regionu je vybudována značná ubytovací kapacita díky bývalým podnikovým chatám, dnes zprivatizovaných. Bohužel ale chybí doplňující infrastruktura a služby.
- Obce mají podobně jako ostatní obce v Orlických horách, které jsou chalupářskou oblastí, značné potíže s přílivem chalupářů, kteří sice využívají infrastrukturu obce, ale nepodílejí se adekvátně na nákladech s tím spojených.
- V menších podhorských vesnicích prakticky chybí nebo jen omezeně funguje základní obchodní síť.
- Dobrušským občanům vadí málo parkovacích míst ve městě.

Solnicko

- V regionu Solnicka a okolí je zaměstnán a ubytován značný počet zahraničních pracovníků (Polsko, Slovensko, Ukrajina) a značná část zaměstnanců dojíždí z okolních regionů a to i dosti vzdálených.
- Problémy s dopady rozvoje automobilového průmyslu v Kvasinách. Místní komunikační síť je přetěžována dopravou pro Auto-Škodu a zhoršuje kvalitu života v obcích. Rovněž některé další dopady automobilové výroby v Kvasinách (hlučnost, doprava pracovníků) působí problémy v přilehlých obcích. Obecně lze říci, že investice do výroby nenásledovaly investice do infrastruktury, které přicházejí až následně v poslední době.
- Rozvoj automobilového průmyslu a s tím související příliv zaměstnanců ze zahraničí (Slovensko, Polsko) i z ostatních regionů České republiky má za důsledek stoupající ceny bytů a zvyšování jejich nedostatku. Nedostatek ubytovacích kapacit pro tyto pracovníky vedl k překotnému budování ubytoven. Bohužel, z těchto zařízení nemá obec odpovídající příjmy, protože tato zařízení mají jiný daňový režim než hotelové služby.
- Menší firmy v regionu pocítují nedostatek pracovníků, protože nemůžou konkurovat firmě Škoda svou mzdovou úrovní.
- Nezdravé je jednostranné zaměření, takřka celého průmyslu na automobilovou výrobu. V případě problému s odbytem vozů nebo přímo

s krizí tohoto segmentu bude region v obrovských sociálních problémech.

– Připravuje se dokončení další části průmyslové zóny Solnice-Kvasiny se snahou umístit sem další podniky navazující na výrobu Auto-Škoda.

– Jsou zde i jisté problémy v oblasti veřejného pořádku, vzhledem ke značnému soustředění již výše zmíněných zahraničních pracovníků.

Rychnovsko

– Stále se zvyšující dopravní zátěž okresního města, způsobená z větší části dopravou komponentů do kvasinské automobilky a dopravou pracovníků do tohoto závodu. Ve městě jsou určitá dopravní úzká místa, která už nejsou schopna tuto zátěž bez velkých investic absorbovat. Je nezbytné v relativně krátké době přistoupit k vybudování silničního obchvatu města, i když toto řešení bude velmi finančně náročné vzhledem k terénu. Současná situace je hlavně v částech města přilehlých k sinici č.14 dlouhodobě neudržitelná.

– Nedostatečné řešení parkování vozidel na území města. Zpoplatnění takřka všech parkovacích míst ve středu města je mezi občany značně kritizované a ani nějak významně nezlepšuje dopravní situaci ve městě.

– Město řešilo a řeší investiční výstavbu pomocí úvěrů (hotel Havel, Národní dům, ČOV) a to do budoucna může přinést určité problémy.

– Vzhledem k potřebě pracovních sil v automobilovém průmyslu je ve městě zcela nedostatečná výstavba bytů. Město ani není aktivní ve vytváření podmínek pro individuální výstavbu. Výrazně v tomto zůstává za všemi okolními obcemi.

– Město nevyvíjí žádnou viditelnou iniciativu k využití a získání značných finančních prostředků směřujících do regionu v souvislosti s výstavbou Auto Škoda, byť většina zaměstnanců tohoto podniku v Rychnově bydlí anebo alespoň přechodně žije.

– Neustále oddalovaná výstavba plaveckého bazénu. Vzhledem k re-

lativně vysokému zadlužení města je to obtížně řešitelný problém. Řešení je možné jen pomocí dotace z fondu EU.

– Nově se objevuje problém s omezováním železniční dopravy mezi Rychnovem a Solnicí, kde je z důvodu úspory nákladů je osobní doprava silně omezena.

– Chybějící základní obchodní síť ve velké části města, jako je Habrová a sídliště U Nemocnice.

Vamberecko

– Buduje se obchvat, který má odvést dopravu z přetíženého centra města.

– Někteří obyvatelé si přejí přesunout autobusové nádraží z Husova náměstí k vlakovému nádraží, kam by jezdila z centra městská doprava.

– Občané si stěžují, že firma, která zde provozuje tři samoobsluhy, drží vysoké ceny a nenabízí výběr sortimentu. Rádi by proto ve městě viděli některý z menších marketů.

– Ve městě je málo dětských hřišť.

Kosteletsko

– V Kostelci je centrum města velmi zatíženo dopravou a autobusové nádraží zabírá část náměstí.

– Počet parkujících aut za poslední roky trojnásobně vzrostl. Místa chybí převážně u panelových domů na sídlištích.

– Specifickou záležitostí je azylové zařízení v Kostelci nad Orlicí. Proti zřízení tábora byl v městě i okolí značný odpor občanů a problémy s chováním části obyvatel tábora tento odpor ještě umocňují.

– Ve vesnické části je nedostatek pracovních příležitostí a tato situace nutí obyvatele dojíždět do okolních měst.

– Město mělo celkem značné problémy s částí romské populace.

– Občané Kostelce by uvítali výstavbu krytého bazénu, lepší možnosti bydlení a více kulturního využití.

Opočensko

- Spor o majetek rodu Colloredo-Mansfeldů, který zahrnuje značnou část regionu, včetně státního zámku Opočno, jeho sbírek a mobiliáře.
- Občany nejvíce trápí, že oblíbená porodnice, kam jezdily rodit budoucí matky i z Hradce Králové, zřejmě definitivně končí, stejně jako dětská pohotovost.
- Ve městě chybí již dlouhá léta slibovaný obchvat, ale i větší obchodní centrum.
- V oblasti chybí silný a perspektivní zaměstnavatel.

Týništsko

- Chybí zde silný a perspektivní zaměstnavatel. Přesto má město vzhledem ke své poloze dobré podmínky pro rozvoj průmyslu.
- Ukončení výroby v průmyslových závodech ve městě.
- Značná část obyvatel dojíždí za prací, především do Hradce Králové.
- Silné dopravní zatížení silničního tahu č.11 procházejícího regionem.
- Dobudování cyklostezek v okolí města Týniště n. O.
- Dlouhodobé problémy s údržbou koryta řeky Orlice v souvislosti s protizáplavovými opatřeními. Toky řek Divoké a Tiché Orlice jsou z hlediska povodní vysoce rizikové a dlouhodobě svými rozlivy region sužují.
- Nepříliš vhodné zařazení obcí regionu Týniště pod pověřené město Kostelec n. O.
- Za největší nedostatek ve městě občané považují mizivou obchodní síť a předražené zboží. Za nákupy musejí dojíždět do větších měst.
- Dalším problémem je staré koupaliště a nevalná možnost sportovního využití.

Holicko

- Obrovský provoz ve městě ztrpčuje lidem život a hustota kamionové dopravy doslova paralyzuje střed města.
- Vážným problémem, se kterým se rodiště známého cestovatele Emila Holuba potýká již řadu let, je řádění nočních vandalů, především o víkendových nocích, v řadě případů notně posilněných alkoholem. Naproti tomu krádeže barevných kovů mají na svědomí spíše domácí pachatele nebo zlodějské bandy z okolí.
- Občané si stěžují i na špatné chodníky.
- U silnice spojující Ostřetín se Starými Holicemi se rozkládá zdevastovaný a rozkradený areál bývalého skladu podniku Mototechna, což může být ekologický problém.
- Ve městě jsou zničené silnice od kamiónů a trápí řidiče při průjezdu Holicemi. Například při výjezdu z města směrem do Hradce Králové si řidiči připadají jako na horské dráze. Vyjeté koleje jsou hluboké téměř dvě desítky centimetrů.
- Nedostatek některých profesí pociťuje zejména strojírenství. Mnoho firem totiž práci nabízí, ale naráží na katastrofický nedostatek kvalifikované pracovní síly.
- Na náměstí se nemohou konat žádné kulturní akce, protože přes hluk nákladní dopravy není slyšet účinkující.
- Město by rádo zřídilo Základní uměleckou školu.

Sezemicko

- Nouze o jesle je v celých východních Čechách. V Pardubicích zbyly dvoje s celkem 33 dětmi a jsou plné, v Hradci zůstaly po nedávné redukci dokonce jediné. Přednost mají pardubické děti, takže se stává, že se odmítají například rodiče ze Sezemice.
- Mezi nejpálčivější problémy patří výstavba rychlostních silnic R35 a R43 přes celý kraj. Obě jsou pro rozvoj Pardubického kraje velmi klíčové. Dále chybějící obchvaty měst a čtyřpruh mezi Pardubicemi a Hradcem Králové. Špatný je technický stav mostů.

Dašicko

- V Dašicích trápí občany absence bankomatů.
- Část obyvatel pocituje obavy z rozvoje miniprůmyslové zóny a stěžují si na hluk a zápach z výroby.
- Na Dašicku je nedostatek pracovních sil, který brání firmám ve vyšším obratu.

Opatovicko

- Většinou obyvatel obce vadí vysoká rychlost projíždějících aut nebo těžké vozy. Při průjezdu kamionů se uvnitř domů klepou lustry a skleničky a u většiny stavení postupně praskají zdi.
- Jezdí zde mnoho nákladních vozidel, která směřují na stavbu dálnice. Kromě toho je zde poměrně velká frekvence automobilů kvůli tomu, že si řidiči zkracují cestu z kraje Hradce Králové do Pardubic. Spojkou přes Opatovice se vyhýbají Hradci.
- Lidem vadí například málo kulturního vyžití, špatné spojení do nedalekých krajských metropolí, nedostatečný počet přechodů pro chodce či chybějící zahradník pro péči o zeleň.
- Mnoha lidem v Opatovicích vadí i krátká pracovní doba lékárny.

Choceňsko

- V Chocni chybí městská policie a Policie ČR není vidět v ulicích. Někteří lidé se proto obávají romského etnika. S tím, i když pouze částečně, souvisí i zvýšení kriminality.
- Další problémem je nedostatečná bytová výstavba.
- Občané pocítují nedostatek upravených chodníků, zejména v okrajových částech města.
- „Zařízení sociální péče“ prochází rekonstrukcí, ale na úkor tohoto údajně poklesne počet míst nabízených k umístění našich občanů.
- Stravování žáků i seniorů je problémové, ale již je částečně řešeno rekonstrukcí školní jídelny, aby tato odpovídala náročným hygienickým euronormám.

- Problémem je řešení dopravní situace v Chocni. V nejlidnatější části města došlo k odstranění dopravních značek z odůvodněním, že je jejich nedostatek. V této oblasti žijí převážně senioři, takže je otázka času, kdy dojde k prvnímu neštěstí.
- Velkým problémem je dostupnost zdravotnictví a nedostatek lůžek, neboť byla zrušena oddělení v nemocnici ve Vysokém Mýtě - interna, chirurgie, porodnice atd.
- Problém je nedostatek praktických lékařů, neboť tito postupně stárnou a odcházejí. Náhradní ordinační hodiny jsou následně pouze v dopoledních hodinách, čímž pro některé pacienty vyvstává problém nedostupnosti z důvodů zaměstnání atd.

PENÍZE PRO NÁŠ REGION Z EU

Úvod

Vím, že senátor neovlivní příliv peněz ze státního rozpočtu do regionu, ale může výrazně pomoci s čerpáním finančních zdrojů z EU. V následujících pěti letech máme poslední šanci čerpat ve větší míře evropské peníze. Byla by velká škoda tuto možnost promarnit stejně jako v předchozích šesti letech.

Pro období mezi roky 2007–2013 je pro Českou republiku vyčleněno z rozpočtu EU rekordních 688 mld. Kč (tj. ročně zhruba 98 mld. Kč).

Jednotlivá opatření v rámci operačních programů tvoří široké spektrum projektových možností (k tomu více orientační rozpis níže).

Jednou z mých hlavních priorit je získat co nejvíce těchto finančních prostředků do našeho regionu.

U složitějších záměrů je třeba oslovit odborníky, kteří se touto problematikou dlouhodobě s úspěchem zabývají a s čerpáním těchto prostředků mají četné zkušenosti, know-how. Tyto odborníky jsem připraven přivést do regionu a dělat vše potřebné, aby tyto peníze pro potřebné projekty získali. Na setkání s vámi přizvu řadu z nich. Věřím, že pro projektové záměry se tak najdou vhodné dotační tituly a projekty budou úspěšné. V řadě případů je realizace jednotlivých investičních projektů bez využití dotací nemožná.

Na přípravě kapitoly „Peníze pro náš region“ se podíleli grantoví konzultanti ze specializované firmy Grant Help, s.r.o. Její další odborníci se budou společně se mnou účastnit plánovaných setkání s vámi v regionu. V případě zájmu posoudí a zpracují projektovou žádost tak, aby splňovala vyžadovaná kritéria a projekt byl úspěšný.

Přestože se jedná o odborníky, kteří již dokázali pro potřebné české projekty zajistit z finančních zdrojů EU miliardy korun, tak se

nemusíte obávat placení horentních finančních částek za zpracování projektů. Tito grantoví konzultanti si většinou účtují honorář až za úspěšně odvedenou práci tzn. získanou dotaci, narozdíl od mnohých „specialistů“, kteří si nechávají platit za práci předem a jimi zpracované projekty jsou mnohdy zamítnuté.

Spektrum grantové podpory je velice široké a není účelem této kapitoly podat absolutní výčet. Smyslem je předvést základní možnosti a dokázat, že získání významných finančních prostředků je také pro náš region reálné.

JUDr. Miroslav Antl

Struktura kapitoly:

- Dotační příležitosti pro města, obce a jejich svazky
- Příspěvek na ekologické vytápění domácností
- Dotační příležitosti pro firmy
- Dotační možnosti pro školy a vzdělávací instituce
- Dotační možnosti pro neziskové organizace

1. Dotační příležitosti pro města, obce a jejich svazky

Města, obce a jejich sdružení mohou financovat své rozvojové záměry z celé řady dotačních programů zaměřených na široké spektrum problémů. Níže jsou uvedeny příklady podporovaných aktivit.

OPERAČNÍ PROGRAM ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

Podpora projektů v oblasti vodního hospodářství, kvality ovzduší, využívání alternativních a obnovitelných zdrojů energie, nakládání o odpady.

- výstavba, rekonstrukce a intenzifikace ČOV
- výstavba, rekonstrukce a dostavba stokových systémů
- výstavba, rekonstrukce a intenzifikace úpraven vody a zdrojů pitné vody

- výstavba, rekonstrukce a dostavba přivaděčů a rozvodných sítí pitné vody
- budování, rekonstrukce a modernizace vybavení informačního systému předpovědní povodňové služby a hlásné povodňové služby
- opatření na zdrojích vedoucích k odstranění či snížení emisí do ovzduší
- instalace větrných elektráren
- instalace malých vodních elektráren
- instalace systémů pro dodávku tepla včetně přípravy teplé vody, pro dodávku elektřiny a kombinované výroby tepla a elektřiny s využitím geotermálních systémů
- zavedení technologií k využívání druhotných surovin získaných z odpadů
- budování sběrných dvorů a skladů

Typický projekt – např.:

- vodovody, kanalizace, ČOV, výstavba poldrů, retenční nádrže, úprava koryt vodních toků, přivaděčů a rozvodných sítí.
- budování sběrných dvorů, zařízení na třídění, úpravu a recyklaci odpadů, rekultivace starých skládek, odstraňování nepovolených skládek, podpora výstavby kompostáren.
- výsadba zeleně v obci a ochrana půdy, výsadba a obnova remízků, alejí, větrolamů, výsadba vegetace na těžko využitelných brownfields.

PROGRAM ROZVOJE VENKOVA

Projekty obnovy a rozvoje vesnic do 500 obyvatel. Projekty vodohospodářské infrastruktury (kanalizace, vodovody, čistírny odpadních vod) v obcích do 2000 obyvatel.

- stavební obnova budov a ploch
- obnova návsí a ulic, chodníků, zastávek, osvětlení, oplocení, hřišť a sportovišť, laviček, mobiliáře atd.
- budování a rekonstrukce obecních vodovodních a kanalizačních sítí, včetně čistíren odpadních vod
- budování kulturních, sportovních a sociálních zázemí

- budování a obnova místních komunikací
- výsadba veřejné zeleně, parkové úpravy v obci a okolí
- zpracování územně plánovací dokumentace obce (územní plán, regulační plán)

Typický projekt – např.:

- revitalizace náměstí, hřiště, brownfields.
- komplexní projekt zahrnující komunikace, veřejná prostranství, zeleň a techniku na údržbu zeleně.
- oprava kostela, kapličky.

REGIONÁLNÍ OPERAČNÍ PROGRAMY

Podpora dopravní dostupnosti a obslužnosti, rozvoj území, regionální rozvoj podnikání, rozvoj cestovního ruchu pro města a obce nad 500 obyvatel.

Regionální operační programy pokrývají několik tematických oblastí s cílem zvýšení konkurenceschopnosti regionů, urychlení jejich rozvoje a zvýšení atraktivity regionů pro investory. Každý ROP je řízen samostatně Regionální radou příslušného regionu soudržnosti.

- Dopravní dostupnost a obslužnost – např. výstavba, rekonstrukce a modernizace silnic II. a III. třídy a místních komunikací včetně odstraňování bodových závad na nich, výstavba stezek pro bezmotorovou dopravu, infrastruktura pro potřeby veřejné dopravy - dopravní terminály, železniční stanice, zastávky, informační systémy, pořízení vozidel veřejné dopravy, výstavba apod.
- Rozvoj území – např. příprava rozvojových území pro podnikání, bydlení a služby, revitalizace centra města a památkových zón, výstavba, rekonstrukce a vybavení objektů občanské vybavenosti, objektů pro kulturu a volný čas, objektů sociální a vzdělávací infrastruktury, stavební obnova a dostavba veřejných prostranství, náměstí, architektonických prvků, odstranění nevyužitelných staveb a ekologických zátěží apod.

– Regionální rozvoj podnikání – např. rekonstrukce, modernizace a revitalizace stávajících objektů pro podnikání včetně brownfields, investice do dopravní a technické infrastruktury průmyslových zón a lokalit menšího rozsahu, podpora investic zlepšujících materiálně-technické vybavení a podmínky firem, škol a učilišť určených pro zaškolení absolventu a osvojení praktických dovedností apod.

– Rozvoj cestovního ruchu – např. výstavba a rekonstrukce turistických cest (pěší stezky, cyklostezky, vodní cesty, přístavy či přístaviště) včetně doprovodné infrastruktury a značení, rekonstrukce, modernizace a rozvoj ubytovacích kapacit rozšíření o návazné služby (sportovní zařízení vč. půjčoven sportovních potřeb, zábavní centra apod.), rekonstrukce kulturní či technické památky nebo kulturní zajímavosti pro využití v cestovním ruchu, rozvoj a obnova sportovních areálů využitelných primárně pro cestovní ruch včetně návazné infrastruktury, modernizace, rozvoj a rekonstrukce lázeňské infrastruktury a navazujících zařízení, marketingové kampaně s nadregionálním dopadem, informační a komunikační technologie v oblasti řízení a propagace cestovního ruchu apod.

Typický projekt – např.:

– v rámci cestovního ruchu: výstavba turistických tras, propagace regionálních turistických produktů, infocentrum, zviditelnění turisticky atraktivních lokalit aj.

– výstavba, modernizace a rekonstrukce silničních komunikací všech kategorií – od dálnic a rychlostních komunikací přes silnice I., II. a III. tříd až po místní komunikace

INTEGROVANÝ OPERAČNÍ PROGRAM

Podpora rozvoje veřejné správy, národního cestovního ruchu a kulturního dědictví, veřejných služeb zdraví a zaměstnanosti.

- rozvoj informačních technologií ve veřejné správě
- modernizace a zlepšení vybavenosti veřejného zdravotnictví
- posílení dostupnosti zdravotní péče

- podpora územního rozvoje
- podpora národního kulturního dědictví
- investice do panelových sídlišť v městech nad 50 tis. obyv.

2. Příspěvek na ekologické vytápění domácností

Domácnosti mají možnost žádat o podporu výměny starých kotlů na uhlí za moderní vytápění obnovitelnými energetickými zdroji. Státní fond životního prostředí ČR (SFŽP) začal přijímat žádosti o investiční podporu instalace kotle na vytápění (či kogeneraci tepla a elektřiny) s využitím biomasy, solárních systémů pro ohřev užitkové vody či pro přitápění, a také pro instalaci tepelných čerpadel. Žádosti bude přijímat až do 31. prosince 2008. Na podporu ekologického vytápění Ministerstvo životního prostředí ČR (MŽP) vyčlenilo částku 100 milionů korun.

Žadatelé by se svými žádostmi neměli otálet. Čím dříve svou žádost podají, tím větší budou mít šanci finanční podporu získat. Podpora u kotlů na biomasu a solárních panelů může dosáhnout až 50 % investičních nákladů, u tepelných čerpadel až 30 procent nákladů. Maximální výše podpory může být 50 tisíc korun u kotlů na biomasu a solárních systémů na ohřev vody, u tepelných čerpadel a solárních systémů pro přitápění může dotace dosáhnout až 60 000 Kč. Podporu bude SFŽP poskytovat pouze na kotle na biomasu nebo tepelná čerpadla včetně příslušenství, která nahrazují původní kotle na pevná fosilní paliva. Předpokladem pro přijetí žádosti je mimo jiné i fakt, že systém je již prokazatelně v trvalém provozu, maximálně však 18 měsíců.

3. Dotační příležitosti pro firmy

Firmy mohou čerpat prostředky na podporu svých investičních a rozvojových záměrů téměř ze všech dotačních titulů pro období 2007 – 2013. Níže jsou uvedeny ty nejvýznamnější příležitosti.

Specificky pro firmy je určen OPERAČNÍ PROGRAM PODNIKÁNÍ A INOVACE, který je určený především pro financování investic za

účelem zvýšení konkurenceschopnosti firem. Ministerstvo průmyslu a obchodu představuje v rámci tohoto operačního programu pro období 2007–2013 celkem 15 programů podpory, a to v těchto základních okruzích:

- a) Programy pro začínající podnikatele (Start, Jeremie)
- b) Programy pro další rozvoj firmy (Rozvoj, ICT a strategické služby, ICT v podnicích, Záruka, Progres)
- c) Eko – energie - Zdá se vám, že je vaše výroba příliš drahá a chcete snížit její energetické nároky? Nebo chcete víc využívat obnovitelné a druhotné zdroje? Anebo obojí? Program Eko-energie vám pomůže.
- d) Nové technologie - Jste na stopě nových technologií? Vyvíjíte nové technologie? (Inovace, Potenciál)
- e) Chcete spolupracovat s dalšími firmami z oboru? Připravujete nemovitosti a infrastrukturu pro podnikání? Nemáte kde školit své zaměstnance? (Spolupráce, Nemovitosti, Školící střediska, Prosperita)
- f) Potřebujete poradit s podnikáním? Chcete prodat víc svých výrobků? (Poradenství, Marketing)

Dále mohou firmy získat dotace v rámci OPERAČNÍHO PROGRAMU LIDSKÉ ZDROJE A ZAMĚSTNANOST (a také OP Adaptabilita pro hl. m. Praha) na školení zaměstnanců.

Typický projekt – např.:

- vzdělávání zaměstnanců firmy
- modernizace výrobních technologií
- podpora zavádění inovací do výroby
- investice do výzkumu a vývoje
- informační a výpočetní technologie
- podnikatelské nemovitosti a školící střediska

4. Dotační možnosti pro školy a vzdělávací instituce

Operační programy pro období 2007–2013, kde je příležitost pro rozvoj této oblasti: OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost, OP Životní

prostředí, OP Podnikání a inovace, OP Lidské zdroje a zaměstnanost, ROPy jednotlivých regionů, OP přeshraniční spolupráce. Mezi podporované oblasti například patří:

- podpora pro zateplování škol (snížování spotřeby energie zlepšením tepelně technických vlastností obvodových konstrukcí budov)
 - další vzdělávání pracovníků škol a školských zařízení
 - rovné příležitosti dětí a žáků, včetně dětí a žáků se speciálními vzdělávacími potřebami
 - počáteční vzdělávání – zvyšování kvality ve vzdělávání
- Typický projekt – např. zateplení základní školy v obci, výměna oken na budově obecního úřadu, pořízení biokotle.

5. Dotační možnosti pro neziskové organizace

Podporované oblasti jsou, např.:

- rozvoj a realizace vzdělávacích programů zaměřených na zlepšení kvality a dostupnosti sociálních služeb
- rozvoj a realizace programů pro vzdělávání školitelů a vzdělávacích z řad NNO o užívání moderních metod sociální práce a sociálních služeb
- rozvoj a realizace poradenských služeb s dopadem na sociální začlenění ohrožených skupin a trh práce
- zajištění odborného vzdělávání pracovníků NNO poskytujících sociální služby s dopadem na trh práce
- zajištění speciálních služeb skupinám ohroženým sociální exkluzí
- podpora rozvoje organizací a lidských zdrojů v NNO poskytujících sociální služby znevýhodněným skupinám obyvatel a skupinám osob ohrožených sociální exkluzí

Cílovou skupinou jsou zejména:

- dlouhodobě nezaměstnaní
- osoby se zdravotním a duševním postižením
- osoby pečující o dítě či další členy rodiny, kteří vyžadují péči
- mládež ze znevýhodněného sociálního prostředí

- příslušníci romské komunity
- etnické menšiny, osoby z odlišného sociokulturního prostředí, včetně migrantů
- osoby bez přístřeší
- osoby po výkonu trestu
- oběti trestné činnosti, domácího násilí a osoby komerčně zneužívané, oběti obchodu s lidmi

Typický projekt – např.:

- podpora rozvoje organizací a lidských zdrojů v NNO poskytujících sociální služby.

NÁZORY A POSTOJE

Zamilujte si spravedlnost, vy, kteří vládnete zemi.
Starý zákon, kniha Moudrosti 1,1

Stejně jako většina z vás, i já si uvědomuji, že poměry v české politice jsou rok od roku horší. Z veřejné služby pro občany se stal nástroj, jak jednoduše přijít k osobním výhodám a penězům pro vlastní prospěch.

Můj přístup k politice lze charakterizovat následujícím citátem:

„Kde je třeba skutků, tam slova nestačí“ – z římského: „Ubi factis opes est, non sufficiunt verba“.

Mohu vám nabídnout práci nad rámec svých povinností, stejně jako jsem konal nejen v pozici státního zástupce, ale prakticky po celý život. Práci senátora vnímám jako službu občanům, při níž mohu využít své zkušenosti a široké kontakty k rozvoji našeho regionu a zlepšení kvality života občanů.

Mohu vám slíbit, že budu s chutí a po celou dobu pracovat a hájit zájmy občanů našeho regionu nejenom v Senátu PČR. Tento můj přístup k vám vystihuje nejlépe Cicero (O zákonech):

„Blaho lidu budiž nejvyšším zákonem“ – v latinském originálu: „Salus populi suprema lex esto“.

Jsem zkušeným právníkem – a těch je v Senátu PČR skutečně málo, přestože je Senát PČR vnímán jako jakási „právní pojistka“. Oblastí, které rozumím a chci se jí také naplno věnovat, je oblast spravedlnosti, bezpečnosti a pořádku. V této oblasti pracuji v Senátu PČR dva výbory, ve kterých jsou pouze dva právníci (z dvaceti senátorů), přičemž jednomu z nich končí mandát.

- Co nabízím:** Znalosti, zkušenosti, kontakty.
Co si přeji: Zlepšení kvality života v našem regionu.
Co slibuji: Službu spoluobčanům, kteří mi dají důvěru.

Regionální priority

- Budu velmi aktivně (a to i finančně) podporovat spolkovou činnost Sdružení dobrovolných hasičů, Sokola, mysliveckých sdružení, Červeného kříže a dalších.
- Budu vám osobně naslouchat a pravidelně budu objíždět všechny i ty nejmenší obce našeho senátního obvodu, budu vám radit a pomáhat – mohu být vaším „regionálním ombudsmanem“.
- Víím, že senátor neovlivní příliv peněz ze státního rozpočtu do regionu, ale může výrazně pomoci s čerpáním finančních zdrojů z EU.
- Budu zastupovat a hájit vaše zájmy nejenom v Senátu PČR, ale i u dalších institucí.
- Zasadím se o zviditelnění regionu a podporu pravidelných kulturních, společenských a sportovních akcí.
- Chci úzce spolupracovat s místními politiky při řešení konkrétních problémů obcí a měst, které jsme společně s občany pojmenovali v kapitole „Vím co nás trápí“.
- Budu podporovat rozvoj cestovního ruchu, jako jednoho z významných zdrojů příjmů a tvorby nových pracovních příležitostí.
- A k tomu se chci zasadit o výrazné zlepšení dopravní infrastruktury v regionu, tj. výstavbu, technické zlepšení parametrů silnic, včetně silnic II. a III. třídy, mostů i obchvatů.
- Budu podporovat výstavbu cyklistických a turistických tras nejen v Orlických horách, ale v celém regionu.

Politická témata

Jsem PROTI:

- placení poplatku u lékaře, zejména dětmi a důchodci (zavedla ODS, KDU-ČSL a Strana zelených)
- privatizování a rušení nemocnic
- převodu důchodového systému a zdravotních pojišťoven do soukromých rukou
- zavedení školného na vysokých školách
- zbytečnému papírování, byrokratické zvěli a nadměrné regulaci
- rušení zařízení sociálních služeb – například zbývajících jeslí, školek, domů s pečovatelskou službou a domů pro seniory
- stávajícímu věcnému i personálnímu rozsahu imunity, resp. beztrestnosti, ústavních činitelů – i proti dalšímu jejímu rozšiřování na další orgány státní správy
- proti likvidaci Policie České republiky jako nejvýznamnější bezpečnostní složky státu, tj. proti současným i plánovaným zásadním změnám v její organizaci v přístupu k občanům.

Jsem PRO:

- tvrdý boj proti korupčnímu jednání politiků a úředníků – zavedením účinných opatření v rámci legislativních změn, v organizaci a přístupu policejních a justičních orgánů
- omezení imunity ústavních činitelů pouze na projevy a činy v souvislosti s plněním mandátu, resp. funkce
- přijetí důslednějších opatření proti praní špinavých peněz
- zpřísnění trestní politiky vůči gaunerům a zločincům, u těch nejhorších vyloučit jejich návrat mezi řádné občany
- větší využívání alternativních a výchovných trestů vůči pachatelům méně závažných deliktů
- výrazné zlepšení postavení poškozených a obětí trestných činů, resp. zločinů, v trestním řízení
- zjednodušení a zrychlení řízení před orgány státní správy a státní moci.

- zachování základní sítě nemocnic pod veřejnou kontrolou
- předávání moci z ministerstev přímo do regionů a obcí
- zjednodušení a větší srozumitelnost českého právního řádu, v němž se občan obtížně orientuje
- podporu malých a středních podnikatelů a živnostníků
- snížení daňové zátěže a zjednodušení daňového systému
- ekologické chování, které považují za standard
- podporu venkova a zemědělství, které je hospodářskou páteří venkovských oblastí a urychlené dořešení vlastnických vztahů k půdě a zemědělskému majetku
- zlepšování standardu poskytovaných sociálních služeb zejména pro seniory, zdravotně postižené či jinak potřebné občany

Když získám vaši důvěru, tak vám slibuji, že:

- **budu bojovat za spravedlnost, bezpečnost a pořádek**
Vždy jsem byl na straně práva a spravedlnosti a prakticky celý svůj profesní život jsem pronásledoval zločince.
- **se konečně začne mluvit i o našem regionu**
Má-li senátor vliv, autoritu, tak je jeho názor slyšen a brán v potaz na všech důležitých místech, kde se rozhoduje.
- **budu se s vámi potkávat a naslouchat vám**
Zůstanu s vámi v regionu. Nemusím shánět kontakty v Praze, ani nikde jinde – již je mám a rád je využiji pro rozvoj našeho regionu.
- **i vám budu pomáhat v nesnázích**
Stejně jako jsem se vám snažil poradit prostřednictvím této knihy, tak vám chci pomáhat v dalších letech.
- **pozvednu prosperitu a rozvoj regionu**
Za mnou do našeho regionu přijdou odborníci, kteří již dokázali získat z finančních zdrojů EU miliardy korun a budou k dispozici jak spoluobčanům, místním samosprávám, tak i spolkovým sdružením.